

CNPF va avea competențe de supraveghere și reglementare a activității de leasing în Moldova

2

Sumarul tranzacțiilor bursiere din noiembrie

3

Peste 300 de mii de migranți moldoveni riscă să rămână fără pensii

5

CNPF optează pentru diversificarea activității instituțiilor financiare nebancare

Guvernul a aprobat pachetul de legi privind piața financiară nebancară. În special, au fost examineate proiectul de Lege cu privire la organizațiile financiare nebancare, modificările și completările Legii asociațiilor de economii și împrumut, dar și un șir de modificări la unele acte normative. Proiectele de legi expuse spre examinare cabinetului de miniștri au fost elaborate de către Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) în conformitate cu Strategia de dezvoltare a pieței financiare nebancare pentru anii 2011-2014 și cu recomandările Comisiei Europene în contextul instituirii Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător dintre RM și UE.

Iurie Filip, membru al Consiliului de administrație al CNPF, a menționat că la elaborarea proiectelor de legi au participat jucătorii profesioniști ai pieței financiare nebancare, cât și experții locali și străini. Potrivit

lui Filip, majoritatea propunerilor și recomandărilor au survenit chiar de la participanții profesioniști care consideră că piața de creditare nebancară este suficient de dezvoltată pentru implementarea lor.

În opinia lui, anume proiectul Legii privind organizațiile financiare nebancare este documentul-cheie care se impune printr-o noutate absolută

Continuare în pag. 2.

Sumarul tranzacțiilor bursiere din săptămâna trecută

Volumul tranzacțiilor bursiere în perioada 12 - 16 decembrie 2011 a constituit 2,7 mil. lei. În total au fost înregistrate 53 tranzacții cu acțiuni a 25 emitenti.

În Secția de Bază au avut loc 27 tranzacții în volum de 2,0 mil. lei. Prețul de piață al acțiunilor „Moldova-Agroindbank” a scăzut cu 50 lei și a constituit 1250 lei, iar al acțiunilor „Victoriabank” - cu 3 lei și a constituit 50 lei. De asemenea, s-au micșorat prețurile de piață ale acțiunilor companiilor „Bălțeanca” - de la 5,9 până la 5,5 lei și „Orhei-Vit” - de la 17 până la 15,5 lei. S-au majorat semnificativ prețurile acțiunilor următoarelor companii: „Apex” - de la 5 până la 38 lei, „Bic” - de la 0,02 până la 21 lei și „Întreprinderea de colectare și desfăcere Leova” - de la 0,27 până la 10 lei. Pe parcursul săptămânii trecute prețul acțiunilor „Fabrica de conserve din Glodeni” a crescut de la 1,3 până la 9,99 lei per acțiune.

În Secția Tranzacțiilor Directe s-au înregistrat 2 tipuri de tranzacții în volum total de 669,2 mii lei. Ca pachete unice s-au vândut acțiunile a 8 emitenti. Cele mai tranzacționate au fost acțiunile întreprinderii din Șoldănești „Beton Armat” (15 tranzacții la prețul de 1 leu pentru o acțiune). Continuă să se tranzacționeze cu 10 lei valorile mobiliare ale companiei din Chișinău „Întreprinderea de transporturi auto nr. 1”.

În cadrul ofertei publice pe piață secundară au fost procurate 0,04% din acțiunile companiei de construcții din Chișinău „Lusmecon” la prețul de 28,79 lei per acțiune.

Bursa de Valori a Moldovei

AVIZ

Redacția ziarului „Capital Market” desfășoară un tender pentru instituții ce oferă servicii de tipografie. Tipografiile pot depune cereri până la 23 decembrie curent.

Informații suplimentare la numărul de telefon: 22 77 58.

Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova

și
Agenția de stat pentru proprietatea intelectuală a Republicii Moldova

Vă invită să participați la Concursul

“MARCA COMERCIALĂ A ANULUI-2011”

Ediția a IX-a

Adresați-vă la:

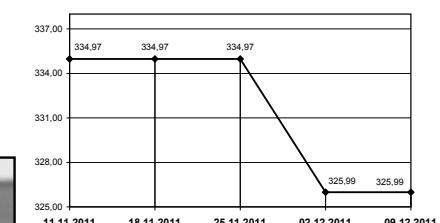
Direcția Târguri și Expoziții a Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova

Telefon/fax: 23 84 10; 21 14 42; 21 07 25,
e-mail: expo@chamber.md, marca@chamber.md
WEB: www.chamber.md

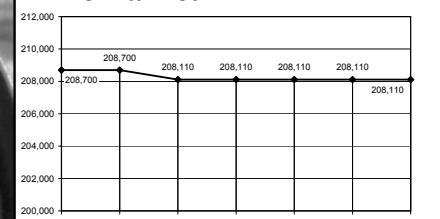
Ziarul Capital Market anunță concurs pentru realizarea paginii web (WEB-SITE: www.capital.market.md). Propunerile și întrebările le puteți expedia la adresa: gt@capital.market.md.
Informații suplimentare pot fi obținute la numărul de telefon 022 229 445.

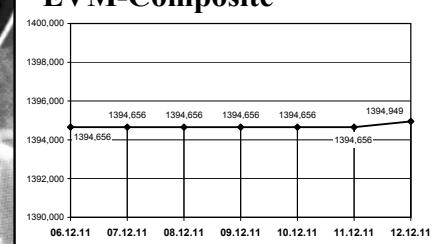
CNPF

Banking Stock Index – InfoMarket

EVM-Composite

Curs valutar

21.12.2011

Valută	Rata	Cursul
Euro	1	15.4447
Dolar S.U.A.	1	11.8146
Rubla rusească	1	0.3679
Hrvina ucraineană	1	1.4709
Leu românesc	1	3.5765

În atenția societăților pe acțiuni!

În cadrul acțiunii “Abonare 2012”, ziarul Capital Market acordă reduceri de 10% pentru publicarea dării de seamă anuale, societăților pe acțiuni care se vor abona la ziar.

Redacția ziarului
Capital Market

CNPF optează pentru diversificarea activității instituțiilor financiare nebancare

Continuare din pag. 1.

și oferă o altă abordare a sectorului nebancar al pieței financiare.

În ultimii ani, sectorul finanțier nebancar a suportat schimbări semnificative și, actualmente, acesta este capabil nu doar să ofere servicii de microfinanțare, dar și să participe în proiecte mult mai ample, susține Filip. Astfel, conform datelor CNPF, în Republica Moldova activează 43 organizații de microfinanțare, portofoliul lor de creditare constituind circa 1,5 mld. lei, cu o contribuție de 1,5% în PIB. Statistica ultimilor ani denotă că sectorul respectiv are o dezvoltare dinamică, de aceea și atitudinea față de el trebuie schimbată. Astfel, dacă inițial se propuneau spre modificare și completare trei acte normative, după o analiză detaliată și mai multe discuții cu jucătorii profesioniști, s-a luat decizia de a elabora o nouă lege, al cărei proiect a fost prezentat și aprobat recent.

Noul proiect de lege include atât noțiunea de microfinanțare, leasing, cât și cele de credit nebancar, credit ipotecar, precizând statutul juridic al organizațiilor financiare bancare, activitățile permise, constituirea și înregistrarea organizațiilor, exigentele față de administratori și fondatori, înregistrarea în Registrul organizațiilor financiare nebancare, reglementarea și supravegherea activității acestor organizații.

Noutatea absolută a proiectului constă în introducerea noțiunii de credit nebancar. „Legislația moldovenească actuală conține două noțiuni – împrumutul și creditul

bancar. În practică, doar băncile pot presta servicii de creditare. Orice persoană fizică sau juridică, inclusiv organizațiile de microfinanțare, pot opera cu noțiunea de împrumut, deși modalitățile de acordare a împrumuturilor și creditelor sunt asemănătoare și sunt utilizate aproximativ aceleași instrumente, cum ar fi gajul, legalizarea notarială, ratele de dobândă, comisionul de administrație etc. Conform legislației actuale, împrumuturile sunt reglementate și de alte acte normative, fapt ce provoacă dificultăți în activitatea organizațiilor financiare nebancare”, explică Iurie Filip. În vizinătatea sa, noțiunea nouă propusă – „credit nebancar” – repetă noțiunea de „credit bancar”, însă se răsfrângă și asupra organizațiilor nebancare care utilizează creditarea ca gen de activitate profesionistă.

„Acestă modificare permite ca organizațiile de creditare nebancare să depășească situația în care erau nevoie să se ascundă după noțiunea de împrumut ca să efectueze, de fapt, creditare. În plus, noțiunea de împrumut nu este eliminată și permite tuturor persoanelor fizice și juridice să acorde surse financiare cu titlu de împrumut. Desigur, această activitate este sub incidența împrumutului și a articolelor respective din Codul Civil”, a spus Filip.

O altă noutate a proiectului de lege este elaborarea unor cerințe mai stricte pentru participanții pieței financiare nebancare. În special, sunt impuse cerințe față de capitalul social al participanților, stabilit în funcție de genul de activitate. Iurie Filip a

remarcat că cerințele privind capitalul social minim au fost consultate cu jucătorii profesioniști ai pieței financiare nebancare, care respectă aceste cerințe.

Astfel, conform documentului, capitalul social minim pentru desfășurarea activității de microcredite va constitui 60 mii lei, pentru activitatea de acordare a creditelor nebancare – 120 mii lei, iar pentru activitatea de acordare a creditelor ipotecare și de leasing financiar – 240 mii lei.

În același timp, proiectul de lege nu permite organizațiilor financiare nebancare atragerea surselor financiare de la populație sub formă de depozite (exceptând organizațiile de economii și împrumut care sunt reglementate de o lege separată) și încheierea contractelor de plasare a investițiilor. Însă organizațiile financiare nebancare vor putea atrage surse financiare de la fondatorii proprii, investitorii sau sub formă de credite bancare.

Iurie Filip susține că dacă CNPF ar fi permis atragerea depozitelor, ar fi fost necesare și cerințe mult mai dure de reglementare, lucru care ar fi îngrăjat dezvoltarea pieței. Prin acest proiect CNPF urmărește scopul de a induce perspective noi pentru dezvoltarea favorabilă a sectorului.

“CNPF propune un mecanism de avizare prealabilă, care atestă faptul că organizația de creditare respectă toate cerințele, iar datele ei sunt introduse în registrul unic al organizațiilor de creditare nebancare”, a subliniat Iurie Filip.

Ghenadie TUDOREANU

CNPF va avea competențe de supraveghere și reglementare a activității de leasing în R.Moldova

Acestea sunt prevederile modificărilor legislative aprobată de Guvern. Membrul consiliului administrativ al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, Iurie Filip, a anunțat că toate companiile de leasing sunt recunoscute drept participanți profesioniști ai pieței financiare nebancare.

Modificările adoptate de Cabinetul de Miniștri prevăd crearea mecanismelor necesare pentru administrarea eficientă a activității de leasing în Moldova pe calea aplicării supravegherii din partea statului. De asemenea, CNPF va impune cerințe minime față de companiile de leasing, reguli de stabilire a ratei anuale de dobândă și altele, cu scopul asigurării stabilității sistemului finanțier nebancar, protejarea drepturilor consumatorilor, prevenirea abuzurilor din acest sector.

Asigurarea dezvoltării sectorului de leasing are nu doar o importanță economică, dar și socială: susținerea finanțieră a businessului mic și mijlociu și a activității de antreprenor în domeniul de producere, comerț, servicii, este o cale de eliminare a sărăciei, de diminuare a șomajului, de soluționare a multiplelor probleme din perioada de tranziție.

Potrivit statisticii oficiale, în Moldova lucrează 23 de companii de leasing. Portofoliul contractelor de leasing în 2010 a constituit 535 mil. lei, majorându-se cu 30 la sută în comparație cu anul 2009. Totodată, cea mai mare parte a mijloacelor de bază din leasing revine mijloacelor de transport – 449,1 mil. lei (84 la sută din volumul total), dintre care automobilele constituie 69% (311,4 mil. lei). Cota parte a celor mai mari cinci companii de leasing, cumulativ a constituit, în 2010, 73 la sută.

În R.Moldova vor fi aplicate noi condiții de licențiere a asociațiilor de economii și împrumut, precum și filialele și reprezentanțe ale acestora

Acestea sunt prevederile modificărilor aprobată de Guvern la Legea despre asociațiile de economii și împrumut.

Competențele Băncii Naționale a Moldovei vor fi extinse

Acestea sunt prevederile modificărilor la Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei, care a fost aprobată de Guvern. Guvernatorul BNM, Dorin Drăguțanu, susține că noile atribuții tin de supravegherea sistemului de plată și promovarea unui sistem automatizat stabil și eficient a platilor interbancare. De asemenea, noile competențe tin de licențierea, reglementarea și supravegherea activității de acordare a sistemului serviciilor de plată și emitere a monedei electronice.

Noul articol din legea cu privire la BNM “sistemul de plată” prevede în detaliu competențele Băncii Centrale în domeniul reglementării și supravegherii activității de acordare a serviciilor de plată și emiterea monedei electronice. Acest articol a fost elaborat în concordanță cu Legea pentru servicii de plată și emiterea monedei electronice, care a fost aprobată anterior. Documentul a fost elaborat de BNM și conține idei inovatoare despre emiterea monedei electronice, precum și categorii ce tin de două categorii noi a prestatelor serviciilor nebancare – organizațiile de plată și organizațiile care emit monede electronice.

Potrivit documentului, pe lângă bănci și prestatori de servicii cu plată, astfel de servicii pot fi acordate și de prestatori serviciilor poștale, Băncă Națională și Trezoreria de stat. Proiectul legii mai prevede aspecte importante ce tin de respectarea drepturilor și intereselor consumatorilor. O supraveghere prudentă în domeniul serviciilor cu plată va fi asigurată de Banca Centrală și Ministerul Finanțelor.

Președintele BNM, Dorin Drăguțanu, susține că Legea serviciilor cu plată și a monedei electronice are drept scop creșterea nivelului de plată prin virament pentru servicii și mărfuri. De asemenea, datorită legii date, în Moldova vor fi implementate produse contemporane și inovatoare, care tin de plată prin intermediu telefonului, a serviciilor poștale etc. Drăguțanu a accentuat că elaborarea Legii privind serviciile cu plată și banii electrotorici a fost motivată de tendințele de dezvoltare a instrumentelor novatoare de plată, de importanță securizării maxime a acestora, precum și de necesitatea armonizării legislației moldovenești cu cea europeană. La elaborarea proiectului a fost luată în calcul practica europeană în domeniul, care este pusă în aplicare în România, Bulgaria, Marea Britanie etc. Legea are drept scop creșterea încrederii consumatorilor în instrumentele de plată prin virament și facilitarea utilizării acestora pe calea micșorării banilor în numerar care sunt puși în rulaj.

Banca Națională a Moldovei va crea un registru al proprietarilor sale acte normative

Acestea sunt prevederile modificărilor la Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei, care au fost aprobată de Guvern. Guvernatorul BNM, Dorin Drăguțanu, a declarat că acest regisztru va publica actele normative ale Băncii Centrale, fără expertizarea preliminară a acestora sau examinarea lor de organele de administrare publică.

Modificările au fost operate pentru alinierea la legislația europeană, care asigură independența băncilor naționale centrale. La rândul său, ministrul Justiției, Oleg Egrim, a menționat că potrivit legislației, toate documentele oficiale, inclusiv și cele ale BNM, trebuie să fie publicate în “Monitorul Oficial” pentru intrarea lor în vigoare, în caz contrar, acestea nu vor putea fi puse în aplicare. În același timp, Guvernatorul BNM a accentuat că odată ce actele normative ale BNM vor fi publicate automat în Monitorul Oficial, fără corectarea lor, atunci este acceptabil. Drăguțanu s-a expus împotriva implicării organelor publice centrale în esență documentelor, cum s-a procedat până în prezent. Modificările aprobată de Guvern trebuie să fie adoptate de Parlament.

Condițiile de rechemare a membrilor organelor de conducere ale BNM vor fi prevăzute în conformitate cu statutul Băncii Centrale Europene

Acestea sunt prevederile modificărilor Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei, care au fost aprobată de Guvern.

Guvernatorul BNM, Dorin Drăguțanu, susține că membrii organelor de control ale Băncii Centrale – ai Comitetului executiv și ai Comitetului de supraveghere pot fi rechemați din funcțiile deținute de instituțiile publice centrale, care i-au numit, doar în cazul când nu-și respectă responsabilitățile de serviciu, sau au fost acceptate încălcări grave în activitatea lor. În același timp, pentru prima dată este prevăzută posibilitatea de contestare în instanță a demisiei de către membrii organelor de control ale BNM. Până în prezent, aceștia nu au avut acest drept.

Sumarul tranzacțiilor bursiere din noiembrie

Volumul total al tranzacțiilor bursiere din luna noiembrie a constituit 20,1 mil. lei, cu 8 mil. lei mai mult decât volumul lunii precedente. În total, au fost înregistrate 176 tranzacții cu acțiunile a 58 emitenti.

Volumul Secției Tranzacțiilor Directe continuă să depășească volumul Secției de Bază și a constituit 75,2% și, respectiv, 24,8% din volumul total.

Cea mai mare cotă în volumul bursier total (69,5%) aparține tranzacțiilor de vânzare a acțiunilor ca pachete unice în cadrul licitațiilor cu strigare. Circa 80% din acest volum reprezintă tranzacțiile cu valorile mobiliare ale băncii "Moldova-Agroindbank". Prețul acestor acțiuni a variat pe parcursul lunii în limitele 1050-1250 lei. S-a realizat un pachet de acțiuni "Banca Socială" cu 300 lei per acțiune. S-a majorat semnificativ prețul acțiunilor companiei din Cimișlia "Autoservice și Comerț" de la 0,50 până la 16,01 lei. De asemenea, a crescut prețul acțiunilor companiei de construcții din Chișinău "Otelcon" de la 30 până la 35 lei. Prețul acțiunilor întreprinderii "BTA nr. 24" (Ceadăr-Lunga) a crescut cu 1 leu față de luna trecută, constituind 7 lei per acțiune. Rămân stabil acțiunile societății din Bălți "Constructorul", prețul pentru o acțiune constituie 10 lei. S-au reluat tranzacțiile cu acțiunile companiei din Chișinău "Dimecon-11" cu 7 lei per acțiune.

În această lună prin intermediul ofertelor publice pe piață secundară au fost realizate valorile mobiliare ale 6 emitenti în volum total de 1,2 mil. lei. SA "Basarabia-Nord", care împreună cu persoanele afiliate deține 86,29% din acțiunile "Combinatul de pâine din Bălți", a procurat încă 7,61% din acțiuni cu 5 lei per acțiune. Volumul total al tranzacției a constituit 953,7 mii lei.

Toate companiile de asigurare din R.Moldova vor avea posibilitatea să asigure riscurile în agricultură

Toate companiile de asigurare din R. Moldova vor avea dreptul să asigure risurile producătorilor agricoli, potrivit unui proiect de lege pentru modificarea și completarea Legii privind asigurarea subvenționată a risurilor de producție în agricultură.

După cum relatează INFOTAG, ministrul agriculturii și industriei alimentare, Vasile Bumacov, a menționat după ședința Guvernului că potrivit acestei Legi, adoptată încă în 2004, a fost stabilită o metodologie de selectare prin concurs a companiilor de asigurare, fapt care crea o conurență neloială pe piață.

"În prezent doar două companii de asigurări – "Moldasig" și "Moldcargo", au dreptul să asigure risurile în agricultură. Prin modificările la legislație vrem să liberalizăm piața asigurărilor risurilor producătorilor agricoli. Astfel după aprobarea legii toate companiile vor avea posibilitatea să asigure risurile în agricultură", a spus ministrul.

Potrivit lui, cea mai bună metodă de protecție a risurilor în agricultură este asigurarea, care la moment nu prea este dezvoltată în Moldova.

"Evident că sectorul agroindustrial nu este suficient de atractiv pentru companiile de asigurări. Însă, ținând cont de faptul că statul subvenționează acest domeniu, sectorul are perspectivă. La moment, prima de asigurare oferită de stat pentru culturile cu valoare înaltă este de 60%, iar celelalte 40% sunt achitate de producător. La cereale asigurarea este de 50% la 50%. Dacă vom avea o competiție mai mare în sector, sperăm că prima de asigurare din partea statului va fi mai mică", a spus ministrul.

"Banca de Economii" s-a micșorat cu 6 lei, constituind 30 lei per acțiune. Au fost efectuate 2 tranzacții cu acțiunile "Moldindconbank" la prețul de 300 și, respectiv, 299 lei per acțiune. De asemenea, s-au tranzacționat și acțiunile companiilor din listing "Mobiasbancă-Groupe Societe Generale" cu 135 lei și "Efes Vitanta Moldova Brewery" cu 100 lei pentru o acțiune.

Ofertantul SA "Mega Prim" a procurat 2,52% din acțiunile companiei din Chișinău "Întreprinderea de Transporturi Auto nr. 1" la prețul de 10 lei și 0,55% din acțiunile companiei din Soroca "Dana" la prețul de 10 lei.

În cadrul ofertei publice anunțate, SRL "Orlact Grup" a procurat 1,92% din acțiunile societății din Orhei "Orlact" la prețul de 39,64 lei. După închiderea ofertei publice ofertantul împreună cu persoanele afiliate deține 85,64% din acțiunile companiei.

Ofertantul Amirov Enver a cumpărat 0,56% din acțiunile companiei din Chișinău "Sud Vest Montaj" la prețul de 2,60 lei per acțiune. De asemenea, au fost procurate 0,03% din acțiunile companiei din Chișinău "Lusmecon" la prețul de 28,79 lei.

În cadrul licitației de vânzare a acțiunilor fondurilor de investiții în proces de licidație, și anume "Vitorul Tău", s-au vândut 3 pachete de acțiuni ale următoarelor întreprinderi la prețul de 0,01 lei per acțiune:

- după volumul tranzacțiilor (12,9 mil. lei) – «DAAC Invest»;
- după numărul tranzacțiilor efectuate (72 tranzacții) – «Proajoc»;
- după numărul emitenților tranzacționați (21 emitenți) – «Valinvest».

Informații mai detaliate privind cererea și oferta, prețurile de piață, statistică tranzacțiilor bursiere, precum și lista companiilor de broker pot fi găsite pe site-ul Bursei de Valori a Moldovei (www.moldse.md) sau la tel. 27-54-20.

Informația privind negocierile este publicată: săptămânal în ziarul "Capital Market", lunar în buletinul informativ al bursei "Bursa de Valori a Moldovei" (indice la "Poșta Moldovei" – 31882, "Moldpress" – 41882).

Informația zilnică privind tranzacțiile este transmisă pe întreg teritoriul Republicii Moldova prin intermediul postului național de televiziune "Moldova 1" și "NIT".

Bursa de Valori a Moldovei

Vasile Bumacov a menționat că la moment suma datelor din partea statului față de companiile de asigurări, la capitolul primei de asigurare, se cifrează la 11 mil. lei. Tot la această sumă sunt estimate și datorile companiilor de asigurări față de producătorii agricoli. Ministrul a dat asigurări că până la finele anului toate datorile vor fi achitate.

În nouă luni, PIB al Moldovei a crescut cu 6,7%

În ianuarie-septembrie PIB al Moldovei a constituit 60,497 mlrd. lei în prețuri curente, în creștere cu 6,7% comparativ cu perioada similară a anului 2010.

Responsabili din cadrul Biroului Național de Statistică (BNS) au relatat pentru INFOTAG că valoarea adăugată brută în sectorul de bunuri s-a majorat cu 7,2%, influențând pozitiv (+1,6%) indicele de volum al PIB.

Industria a înregistrat o creștere a valorii adăugate brute de 10,3%, în timp ce agricultura, economia vânătului, silvicultura și piscicultura au crescut cu 2,9%.

Sectorul de bunuri a contribuit la formarea produsului intern brut în proporție de 24,6% față de 22,5% în anul trecut.

Valoarea adăugată brută produsă în sectorul de servicii s-a majorat cu 6%, contribuind cu 3,9% la sporirea PIB. Creșterea a fost condiționată, în special, de majorarea valoarei adăugate brute în comerț și în repararea autovehiculelor – cu 14,4%.

Contribuția sectorului de servicii la formarea PIB s-a diminuat de la 63,3% până la 61,5%.

Volumul impozitelor pe produs colectat la Bugetul Public Național a înregistrat o creștere de 891%. Astfel, cota impozitelor a contribuit la formarea produsului intern brut în proporție de 16,6%, ca și anul trecut.

INFOTAG precizează: Pentru anul 2011, Guvernul Moldovei a progrăzat o creștere economică de 6,5%, FMI – 7%, iar BERD – 6%. În 2010 PIB a crescut cu 6,9%, după scădere de 6,1% din 2009.

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

„Drumuri Cahul” S.A.

Organul executiv al societății anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor S.A. „Drumuri-Cahul”, cu sediul: or. Cahul str. M Viteazul 25 în incinta societății. Adunarea generală extraordinară a acționarilor S.A. „Drumuri Cahul” va avea loc pe data de 10 ianuarie 2012, ora 11.00 pe adresa or. Cahul, srt. Mihai Viteazul, 25. Înregistrarea acționarilor de la 10-00 pînă la 10-45.

ORDINEA DE ZI:

1. Privind majorarea capitalului social al societății prin înregistrarea emisiei suplimentare de acțiuni.
2. Aprobarea valorii estimative a aporturilor nebănești.
3. Cu privire la evaluarea patrimoniului societății.
4. Reorganizarea-fuziunea societății.
5. Legalizarea semnăturilor președintelui și secretarului pe procesul verbal al adunării generale extraordinare.

Adunarea generală extraordinară a acționarilor va fi ținută cu prezența acționarilor s-au reprezentanții lor, prezență buletinul de identitate s-au ptocura perfectată în conformitate cu prevederile legislației.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunarea generală extraordinară a acționarilor este întocmită la situația din 20 decembrie 2011 de către Registradorul independent "Registrar-Corect" SA.

S-a stabilit, că acționarii pot lua cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi a adunării generale extraordinare cu zece zile înainte de ținerea ei, orele 10.00-16.00 la sediul societății pe adresa or. Cahul, str. Mihai Viteazul, nr. 25. Persoana responsabilă pentru dezvăluirea informației din materialele referitor la ordinea de zi este numită secretarul consiliului V. Mocanu.

Actionarii vor fi informați despre convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor prin semnături personale, expedierea avizelor acționarilor la domiciliu, și publicarea informației în ziarul „Capital Market”.

Participanții la adunarea generală extraordinară a acționarilor se vor înregistra de către V. Lopatenco.

Relații la telefon 0-299-42-219

S.A. "Drumuri Drochia"

Anunță acționarii săi, că în temeiul deciziei Consiliului societății din 9 decembrie 2011, organul executiv al societății anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor S.A. "Drumuri Drochia" cu sediul în or. Drochia bul. Independenței 72, cu prezența acționarilor. Adunarea generală extraordinară a acționarilor S.A. "Drumuri Drochia" Va avea loc pe data de 9 ianuarie 2012, ora 11-00 pe adresa: Drochia bul. Independenței 72.

ORDINEA DE ZI:

1. Privind majorarea capitalului social al societății prin înregistrarea emisiei suplimentare de acțiuni și aprobarea hotărîrii privind majorarea capitalului social.
2. Aprobarea rezultatelor emisiei suplimentare de acțiuni și a listei subscritorilor
3. Aprobarea modificării statutului societății „Drumuri-Drochia”.
4. Aprobarea listei persoanelor, care au dreptul la semnarea documentelor în organele de stat.
5. Cu privire la evaluarea patrimoniului societății.
6. Reorganizarea – fuziunea societății.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare va fi întocmită conform situației la data de 23 decembrie 2011.

Pentru participarea la adunare acționarii persoane fizice vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții acționarilor vor prezenta buletinul de identitate și procure autenticată în modul stabilit.

Actionarii pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi începînd cu 26 decembrie 2011, orele 9-00-12-00 de luni pînă vineri, pe adresa: or. Drochia bul. Independenței 72

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpress: 67770

Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR: CAPITAL MARKET I.S.

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: Elena PUJ,

Elena VASILACHE, Inga CAZACIOC,

Zoia TULBURE, Galina ȘPAC.

REDACTOR-ŞEF:

Gheorghe TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR-ŞEF ADJUNCT:

Tatiana SOLONARI

Tel.: /373 22/ 229-335

Recepționarea anunțurilor

și dărările de seamă: capital@market.md

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACTIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colt cu bd. Ștefan cel Mare)

CONT BANCAR: 225139437,

cif 1003600114204,

BC "Eximbank - Gruppo Veneto Banca", SA,

fil.11, Chișinău, BIC EXMMMD22436

În ziua au fost utilizate stările agentiei

«Moldpres» și «InfoMarket»

Articolele marcate cu simbolul ☐ reprezintă publicitate.

Veaceslav NEGRUȚA:

“Rămân optimist și cred că până la 31 decembrie R.Moldova va avea bugete adoptate în lectură finală”

*Interviu acordat în exclusivitate Agenției Informaționale de Stat MOLDPRES
de către Veaceslav Negruța, ministru al Finanțelor*

– Parlamentul a adoptat în prima lectură politica bugetar-fiscală pentru anul 2012. Care sunt schimbările principale ce vor interveni în fiscalitate?

– Sunt câteva elemente principale ale politicii fiscale pentru 2012. Primul element important, ce poate fi considerat ca și o revoluție în gândirea și respectarea legislației fiscale, ce va afecta viitorii ani, este introducerea metodelor indirecte de evaluare a veniturilor și proprietăților.

Sigur că nu va fi un efect imediat. În anii 2012-2014 nu ne aşteptăm la mari încasări la buget de la introducerea acestei metode. Efectul este de perspectivă și de viitor. Dar introducerea metodelor indirecte face, pe de o parte, ca toți cetățenii și toți agenții economici să-și declare integral veniturile și proprietățile și, pe de altă parte, este vorba de echitate în suportarea acestei poveri fiscale de către toți. Să nu se întâmple așa cum se întâmplă astăzi, când marea majoritate, peste 90 la sută din cei care plătesc impozite, sunt bugetari și salariați, iar cei care se plimbă cu mașini scumpe și au imobile bogate, nu declară nici un venit. Așa-numiții businessmeni sau alte categorii, care dispun de mijloace bănești, de mijloace fixe, nu apar ca salariați, pentru că ei nu sunt salariați și, respectiv, nu plătesc impozit pe venit. În întreaga lume este folosită metoda indirectă, când serviciile fiscale folosesc instrumentul necesar pe intern de contrapanere a declarației pe venit prezentată de către persoana fizică sau de către agentul economic cu alte informații care vin din registrele disponibile, inclusiv de la cadastru, când e vorba de tranzacții cu imobile, de la registru, când e vorba de înregistrarea unităților de transport. Vor apărea situații când unii cetățeni vor trebui să demonstreze din ce surse au realizat unele achiziții, construcții, automobile etc.

Bancul ramâne valabil, americanul are 100 000 dolari venit anual, plătesc 40 000 dolari impozit și restul face ce vrea cu ei, moldoveanul are venit de 10 000 lei pe an, cheltuieste 50 000 de euro și nimenei nu-l întrebă de unde ia banii.

Ei sunt siguri că, în principiu, avem sustinerea și înțelegerea legiuitorului, pe de altă parte, vom veni cu detaliiile necesare ca mecanismul să fie clar tututor.

– Din ce an se va aplica această metodă? Unii deputați reprozează că nu s-a făcut o campanie de lămurire în rândul contribuabililor.

– Declarația veniturilor se face anual. La 31 martie este ultima zi când se depune declarația pe venit. Doar din acel moment apare noțiunea de obligație fiscală. Astfel, abia pe rezultatul veniturilor din 2012, în anul 2013 va fi aplicată procedura de evaluare indirectă a veniturilor persoanelor care vor avea un venit de peste 300 mii de lei anual sau vor procura imobil în valoare de 1 milion de lei.

– Să înțelegem că serviciul fiscal va avea la dispoziție mult timp pentru a veni cu explicațiile de rigoare și informarea populației?

– Va fi, de fapt, o perioadă de lucru intens care va fi făcută atât de serviciul fiscal, dar și de întreaga societate

pentru a aduce la cunoștință fiecărui cetățean, fiecărui agent economic, dar și fiecărui angajat din serviciul fiscal cum trebuie să fie aplicată metoda respectivă. Astăzintă presupune înstruire, scolarizare, mediatizare.

– O altă schimbare disputată pe larg este revenirea la impozitul pe venitul corporativ de 12%. Care au fost rațiunile revenirii la imposta veniturilor agenților economici?

– Este un alt element important al politiciei fiscale, revenirea la impozitul corporativ de 12 la sută, după câțiva ani de absurditate în tot ceea ce se cheamă imposta veniturilor. A fost o greșeală care a produs o gaură în buget de peste 4,5 miliarde de lei. Efectele așa-numitei reforme de liberalizare economică, adoptată în 2007, au fost triste, banii respectivi puteau să fie folosiți ca și amortizator și un colac de salvare în condițiile în care economia a intrat în criză financiară începând cu 2009. Fiind lipsit de aceste mijloace, bugetul a avut prea multe constrângeri și a fost nevoie de interventii și finanțări excepționale de peste hotare. Impozitul pe venit este o importanță sursă pentru autoritățile publice locale. și aici putem vorbi de redarea unei doze, măcar parțial, de autonomie financiară la nivel local, când autoritățile publice locale pot să decidă ce să facă cu veniturile lor și să se reducă din dependența care a fost instalată în 2007 față de bugetul central sau de autoritățile de la centru.

– Politica fiscală mai prevede și majorarea unor accize. De ce au fost dictate aceste majorări?

– Reiesind din faptul că avem nevoie de aproape 3 miliarde de lei cheltuieli adiționale în 2012 față de 2011 și luând în considerare că nu mai putem reduce din cheltuieli pentru că riscăm să avem disfuncții în autoritățile publice centrale, locale, în grădinițe, școli, în funcționalitatea instituțiilor bugetare, unică soluție este majorarea veniturilor prin politică fiscală. Majorarea accizelor vizează doar anumite bunuri, care nu au caracter vital, cum ar fi țigări, băuturile alcoolice tari sau mijloacele de transport.

– Apropo, cum arată Moldova văzută în context regional după mărimea accizelor?

– La unele produse sunt mult mai mici. Majorarea accizelor la țigări urmează să fie adusă la standardele impuse de Uniunea Europeană către anul 2025. Va fi o majorare treptată a accizului la țigări. Pe de altă parte, luăm în calcul ce se întâmplă în Ucraina. Respectiv noi nu avem prea mult spațiu de a majora și mai mult accizul la țigări pentru că riscăm să devină o zonă interesantă pentru contrabandă de țigări din Ucraina către Republica Moldova. Ceea ce este cert, accizele la țigări vor crește și în continuare. Ele sunt net inferioare față de România sau ale țări din Uniunea Europeană.

– Ce alte schimbări vor interveni în politică fiscală?

– Va fi exclus, de exemplu, accizul la vinuri din struguri. Vinul nu va mai fi supus accizului din simplul motiv că avem o ramură care este o prioritate pentru Republica Moldova. Pe de altă parte, vrem să cultivăm și să stimulăm cultura consumului de vinuri, adică a produselor alcoolice infisive, chiar în unele cazuri benefice sănătății. Sunt și alte elemente importante, cum ar fi menținerea cotei TVA de 8% la zahăr. Varianta inițială era 20%.

2012 este anul când vom da dovadă de multă voință în ceea ce se cheamă reforma administrației fiscale. Conform planului strategic de reformare, care este valabil până în 2015, anul de start al reformei este 2012, când vom face lucruri la limita schimbului revolutionar în tot ceea ce vizează inspectorul fiscal, statutul acestuia, care nu trebuie să fie unul de controlor care bagă frica și teama în contribuabil, dar să fie un consultant și un om care să vină în ajutorul contribuabilului. Vom aplica metodele indirecte, dar și unele instrumente ce ţin de majorarea gradului de conformare la legislația fiscală, vom lucra cu anumite segmente de risc sporit de evaziune fiscală din anumite domenii ale economiei naționale. Astăzintă trebuie să ne aducă respectiv la un grad de conformare mai mare, pe de altă parte, la venituri la buget din mai buna administrare.

În al treilea rând, mizăm foarte mult pe un nou sistem informațional care va trebui să fie elaborat în următorii doi ani care va asigura o nouă abordare în managementul fiscal, în ceea ce se referă la controale. Se va lucra mult din oficiu. Când se va merge la control, se va ști exact că acolo este încărcare și nu cum se întâmplă acum, când unii angajați ai serviciilor fiscale sunt pe rol de colindători.

– Credeti că în varianta finală a politicii bugetar-fiscale vor interveni schimbări în urma examinării documentului în lectură a două?

– Nu exclud că unele schimbări ar putea fi, dar ele nu vor purta un caracter conceptual. Unele modificări pot fi, legiuitorii au tot dreptul să vină cu propuneri și în funcție de anumite argumente și contraargumente pot să modifice. Orice modificare trebuie să ia în calcul că implică anumite costuri sau venituri rate și trebuie să fie oferite măsuri compensatorii.

– Adoptarea politicii fiscale deschide calea spre examinarea proiectului Legii bugetului de stat pe anul 2012?

– Este adevărat, nu numai a bugetului de stat, dar și a bugetului asigurărilor sociale de stat și a asigurărilor medicale. Ele au la bază această construcție a politicii bugetar-fiscale pentru 2012. Odăzdată adoptată în a doua lectură politică bugetar-fiscală, putem merge la discutarea bugetului de 2012.

– Ati declarat că în anul 2012, la fel ca în anii precedenți și în următorii 3-5 ani, vom avea buget social. Când e vorba de buget social, ce cheltuieli și pentru ce domenii se au în vedere?

– Când afirm că avem un buget social, am în vedere că 78,8 la sută din totalul cheltuielilor bugetului public național poartă un caracter social. Este vorba de educație, medicină, cultură, salariai în domeniul respectiv, alte activități care poartă un caracter social. Dar, repet: Republica Moldova este sortită să aibă un asemenea buget încă cel puțin în următorii trei-cinci ani pentru că astăzintă a fost structura moștenită, când, din păcate, din bugetul statului banii se direcționează către aceste domenii.

Dar domeniul economic, cum ar fi, de exemplu, infrastructura, este la fel în creștere. În pofida faptului că avem un buget social, cheltuielile de ordin economic, pentru proiecte în eficiență energetică, dezvoltare regională, vor crește. Astfel de proiecte vin să creeze, pe de o parte, locuri de muncă în regiunile rurale, unde sunt direcționate aceste proiecte și, pe de altă parte, vin să creeze acea infrastructură care ulterior va servi ca temelie pentru dezvoltarea afacerilor și dezvoltarea economică per total an Moldova.

Cheltuielile de la bugetul asigurărilor în medicină vor crește cu peste 10 la sută, pe bugetul asigurărilor sociale de stat la fel sunt în creștere cu 10 la sută, iar în cazul bugetului de stat cheltuielile sunt în creștere cu circa 9 la sută.

– Judecând după proiectul bugetului pe anul 2012, se pare că dependența Moldovei de finanțările din exterior este în scădere. Așa este?

– Proiectul bugetului pentru 2012 clar indică faptul că vom fi mai puțin

dependenți de finanțările excepționale de care a beneficiat Republica Moldova pentru susținerea bugetară în 2010 sau 2011. Pe de altă parte, vom avea proiecte care vor veni sub formă de grant și proiecte investiționale în Republica Moldova. Miza mare este pe resursele interne, pentru că contextul regional, contextul mondial este de așa natură că tot mai puțini parteneri și donatori de-a noi vor putea să se angajeze în anumite proiecte în creștere de finanțare în Republica Moldova și va trebui să mizez pe resursele noastre. Si din aceste considerente, dacă ne uităm, deficitul bugetar este în descreștere de la 1,9 la sută din PIB, care va fi în anul 2011 la 0,9% în 2012, dintre care doar o sumă mică va fi finanțată din exterior și restul din emiterea de titluri de valoare de stat pe piață internă. Si astăzintă din considerentele că resursele financiare devin tot mai deficitare, țările din Europa se confruntă cu deficite de buget fără precedent, 6, 7, 10 la sută din Produsul Intern Brut, fiind împovărate și de gradul înalt de îndatorare, care uneori ajunge peste 100 de procente. Republica Moldova are un gard de îndatorire de stat de 24 la sută, iar în 2012 vom avea o reducere a datoriei.

Ceea ce am făcut din 2009 începând, am încercat să atragem finanțări care nu implică datoria. 52 la sută din pachetul de finanță atras sunt granturi care nu se reflectă în datorie și nu apar obligațiunile de rambursabilitate. Si aceasta a fost corect pentru a ne asigura acest grad de îndatorare confortabil, suportabil de către buget, care dă posibilitate să dezvoltăm proiecte, pe de o parte, iar, pe de altă parte, să nu rămânem și datori față de parteneri.

– Se pare că nu ar trebui să fie probleme privind adoptarea bugetului. Ce se întâmplă însă dacă dorința de a fi adoptat bugetul nu devine realitate?

– Noi luăm în calcul orice variantă. Dar eu rămân optimist și cred că până la 31 decembrie Republica Moldova va avea bugete adoptate în lectură finală. Când toate cele trei bugete vor fi adoptate, se va da o doză de certitudine atât pentru cetățeni, cât și se va asigura, pe de o parte, functionalitatea tuturor instituțiilor bugetare, iar, pe de altă parte, ne va asigura confortul că toate veniturile programate în buget vor fi colectate la timp și integral ca să putem face față părții de cheltuieli. Dar este și un semnal pentru întreaga societate că stabilitatea și previzibilitatea este asigurată pentru anul viitor. Sigur, poate să fie și cazul că nu vom avea buget adoptat, ceea ce nu este de dorit, din start o spun. Însă și în aceste situații am demonstrat pe parcursul anului 2011 că am administrat banul public cu maximă prudență, cu maximă responsabilitate, iar neavând buget adoptat, toate plășile față de cetățeni, față de instituțiile bugetare, față de agenții economici care furnizează bunuri și servicii în favoarea instituțiilor publice au fost onorate său la sută. Noi suntem gata să lucrăm în asemenea condiții, dar nu ne dorim asta. Vrem să avem buget adoptat. Rămân optimist.

Peste 300 de mii de migranți moldoveni riscă să rămână fără pensii

Un studiu prezentat de IDIS „Viitorul” prezintă date alarmante la capitolul asigurărilor sociale. Potrivit acestuia, majoritatea migranților moldoveni riscă, odată cu atingerea vârstei de pensionare, să rămână fără pensii. Acest lucru se întâmplă pentru că majoritatea celor plecați peste hotare ezită să contribuie la sistemul de protecție socială. Maximum la ce pot preținde moldovenii care nu au contribuit în nici un fel la fondul de pensii sunt cei 90 de lei lunar, care le vor fi oferiti în calitate de alocație socială.

Republika Moldova este una din țările lumii care se confruntă cu cel mai mare exod al forței de muncă către alte țări. Circa 12% din populația aptă de muncă la moment activează peste hotare. Potrivit expertilor IDIS, Sistemul asigurărilor sociale din Moldova este scutit aproape în totalitate de careva plăti oferite fără respectarea principiului solidarității, protecție oferindu-se doar persoanelor asigurate. Drept urmare, persoanele care, la moment, muncesc peste hotare, la revenire vor putea preținde la pensii doar în baza stagiului de cotizare sau, în cazul în care acesta este prea mic, la o pensie minimă.

Vasile Cantarji, coautor al studiului publicat de IDIS susține că: "La momentul actual, în forma actuală, dacă o persoană nu are nici un fel de contribuție, deci nu poate preținde nici la pensia minimă, unică plată este alocația socială care constituie 90 de lei. Este tot la ce preținde o persoană care nu a contribuit. și mai rămâne o porțiune: persoana dată, dacă nu va avea un venit minim garantat de stat, va putea preținde la ajutor social în baza legii de asistență socială. În acest fel, sunt puse în pericol două fonduri de fapt: Fondul de asistență socială și Fondul asistenței sociale".

GASTARBEITERII – IRESPONSABILI SAU NEÎNCREZĂTORI?

Potrivit studiului publicat de IDIS, în 2010 doar o mie de persoane au încheiat contracte individuale cu Casa Națională de Asigurări Sociale. Din cei peste 300 de mii de moldoveni plecați peste hotare, 6% contribuie la fondurile de pensii în țările-gazdă. Dacă este să ne gândim la faptul că moldovenii nu cotizează nici la fondurile private de peste hotare atunci concluzia autorilor studiului „Migrăția forței de muncă din Republica Moldova: implicații asupra sistemului de asigurări sociale pe termen mediu și lung”, prezentat de IDIS pare logică – de vină este gradul scăzut de conștientizare

al migranților. Un migrant Tânăr nu se gândește la pensie și atunci pentru el aceasta nu prezintă o problemă majoră acum.

Să lăsăm însă deoparte cotizațiile moldovenilor din țările gazdă și să revenim în Republica Moldova. Deși în problema ce ține de ignorarea de către migranți a sistemului național de asigurare am putea invoca nivelul scăzut de informare al moldovenilor, se pare că, în mare parte, problema constă în neîncredere populației în sistemul de pensii și cel al asigurărilor sociale, în general. Aici se mai adaugă și faptul că actuala formulă de calcul a alocațiilor sociale este problematică. Potrivit lui Vasile Cantarji, coautorul studiului publicat de IDIS „Viitorul” în publicația Monitor Social, ajutoarele sociale se calculează în baza diferenței între venitul global și venitul lunar minim garantat. Or, veniturile provenite din remitențe nu sunt monitorizate în nici un fel.

LIPSĂ DE ALTERNATIVĂ

O soluție pentru persoanele care muncesc peste hotare ar fi aplicarea la fondurile de pensii private. Potrivit expertilor, în general, experiența arată că fondurile private de pensii oferă mai multe avantaje. În țările dezvoltate, ele sunt preferate de populație. Pentru Moldova, la momentul actual, acestea ar fi un remediu foarte bun pentru investiții. Conform principiului activității fondurilor de pensii private din Europa, suma încasată de la o persoană îi va fi returnată peste 20-30 de ani, atunci când persoana se pensionează. Astfel, acest capital poate fi reinvestit pe termen lung. Însă, în Republica Moldova, această ramură rămâne a fi una subdezvoltată.

SOLUȚIA CEA MAI BUNĂ PENTRU GASTARBEITERI AR FI SĂ COTIZEZE ÎN ȚARA-GAZDĂ

Potrivit expertilor IDIS, alternatiile private trebuie să fie dezvoltate pe căi politice, încheiate căt mai multe acorduri bilaterale pentru a

promova activitatea legală peste hotare, astfel încât un migrant care muncese peste hotare legal, la bătrânețe, revenind, să poată beneficia de pensie din țara gazdă. Dacă vorbim de beneficiile unui acord interguvernamental în domeniul securității sociale, pensia gastarbeiterului care a cotizat în țara-gazdă ar deveni una atractivă. Migrantul va beneficia de o pensie calculată după formula aplicată în țara-gazdă. Autoritățile moldovene au depus eforturi considerabile în acest sens – sunt încheiate deja acorduri cu o serie de state. Acordurile date sunt bazate pe principiile exportului de prestare, adică persoana dacă revine în țară la bătrânețe nu va pierde pensia bine meritată și va beneficia de ea în țară. Totuși, după cum am menționat și mai sus, moldovenii nu se dau în vînt după cotizări în țările-gazdă.

RISCĂ NU DOAR GASTARBEITERUL, DAR ȘI STATUL

Să revenim însă la minimumul garantat de stat. Un risc major pentru stat îl prezintă și gastarbeiterii care, reveniți în țară, în lipsa unei pensii, vor fi nevoiți să ceară alocații sociale de 90 de lei lunar. Desi, aparent, suma este mică, atunci când o solițătă sute de mii de persoane, aceasta devine o povară mare pentru bugetul de stat. Aici se mai adaugă și faptul că potrivit estimărilor, numărul persoanelor care vor preținde la o pensie minimă, în lipsa stagiului de cotizare va fi în creștere. Bugetul public este afectat deja de o îmbătrâinare a populației. Potrivit autorilor studiului raportul dintre populația activă și populația aflată peste vîrstă aptă de muncă este deja dramatic. Expertii estimează că dacă încă 20 de ani va continua același flux de migrație, iar evoluții pozitive în problema cotizații nu vor fi înregistrate, riscul devine direct și major pentru sistemul de pensii.

Deși există idei care promovează impunerea obligativității gastarbeiterilor de a cotiza la fondul de pensii, aceste idei sunt irealizabile în mod practic, unul dintre motive fiind lipsa pârghiilor, iar al doilea – încălcarea drepturilor omului. Astfel, constatăm existența unui cerc vicios – pe de o parte, gastarbeiterii nu au încredere în fondul de pensii actual, pe de altă parte statul nu le oferă alternativă.

Gabriel CĂLIN

Moldova s-a plasat pe locul patru după volumul remitențelor de peste hotare

Acest lucru e indicat în noul raport al Băncii Mondiale privind migrația și dezvoltarea, în care Tadjikistan este lider în rândul celor 10 țări cele mai dependente de transferurile bănești, relatează INFOTAG.

Potrivit studiului, în 2010 gastarbeiterii moldoveni au transferat în patrie peste \$1,3 mld., ceea ce constituie peste 23% din PIB.

În Tadjikistan transferurile constituie 31% din PIB, în Lesoto – 29%, în Samoa – 25%.

R. Moldova este urmată de Kârgâzstan, unde volumul transferurilor de peste hotare ajunge la 21% din PIB.

Cei mai mulți bani în R. Moldova sunt transferați de conaționalii care muncesc în Rusia – aproape \$440 mil., apoi de cei care muncesc în Italia și Ucraina. Circa \$80 mil. au fost transferați din SUA, iar \$60 mil. – din România.

Potrivit datelor Băncii Mondiale, peste hotarele Moldovei muncesc circa 800 mii de cetățeni moldoveni, dintre care 300 mii în Rusia, 170 mii în Ucraina, 90 mii în Italia, 40 mii în România, 25 mii în SUA.

Expertii băncii prognozează că în 2011 volumul remitențelor în R. Moldova va depăși \$1,5 mld. La sfârșitul lunii octombrie acesta constituia \$1,118 mld.

Printre țările în care remitențele au un rol important în PIB se numără India cu \$58 mld., China cu \$57 mld., Mexic cu \$24 mld. și Filipine cu \$23 mld.

Potrivit prognozelor Băncii Mondiale, în următorii ani volumul transferurilor de peste hotare se va majora: cu 7,3% în 2012, cu 7,9% în 2013, cu 8,4% în 2014.

Andrei Zbancă: “Comerțul exterior al Moldovei cu Ucraina și România va crește pe seama producției agricole”

Comerțul exterior al Republiei Moldova cu Ucraina și România va crește pe seama intensificării comerțului cu producție agricolă în cadrul proiectului “Facilitatea comerțului cu produse agroalimentare în bazinul Mării Negre”, a comunicat pentru INFOTAG șeful secției agribusiness și marketing din cadrul Federației Naționale a Agriculturilor “Agroinform”, coordonatorul de proiect Andrei Zbancă.

Potrivit lui, la proiect participă “Agroinform”, Fondul de Dezvoltare a Businessului Mic și Mijlociu (Galați, România) și Fondul de Asistență a Antreprenoriatului (Odesa, Ucraina).

“Proiectul are drept scop de a contribui la dezvoltarea economică și socială a Moldovei, Ucrainei (regiunea Odesa, Ismail, Odesa și Kotovsk) și a României (județele Galați și Constanța). Obiectivul său principal este promovarea comerțului angro în bazinul Mării Negre”, a spus Zbancă.

Cooperarea între participanții proiectului se va realiza prin intermediul portalului www.agrimarket-blacksea.com, unde vor fi plasate bazele de date ale companiilor, ofertele comerciale, studiile analitice și monitorizarea prețurilor în zeci de piețe angro din Moldova, România și Ucraina.

“Prin resursa din internet participanții vor putea găsi ofertele comerciale necesare, vor putea purta negocieri, încheia tranzacții online. Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană în cadrul programului “Black sea-2007-2013” și se presupune că beneficiarii acestuia vor fi peste 100 mii de persoane din R. Moldova, România și Ucraina”, a informat Zbancă.

Proiectul a fost lansat în noiembrie 2011. Portalul internet va fi elaborat până la 1 martie 2012, după care va începe implementarea propriu-zisă a proiectului prin intermediul forumurilor de afaceri, expozițiilor, prezentărilor.

INFOTAG precizează: Federația Națională a Agriculturilor din Moldova “Agroinform” include mai multe organizații regionale și numără peste 4500 de membri.

S.A. “Drumuri Cantemir”

Anunță acționarii săi, că în temeiul deciziei Consiliului societății din 20 decembrie 2011, organul executiv al societății anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor S.A. “Drumuri Cantemir” cu sediul în or. Cantemir str. Boris Glavan 22 cu prezența acționarilor. Adunarea generală extraordinară a acționarilor S.A. “Drumuri Cantemir” Va avea loc pe data de 5 ianuarie 2012, ora 11-00 pe adresa: or. Cantemir str. Boris Glavan 22 în incinta clădirii administrative.

ORDINEA DE ZI:

- Privind majorarea capitalului social al societății prin înregistrarea emisiei suplimentare de acțiuni și aprobarea hotărârii privind majorarea capitalului social.
- Aprobarea rezultatelor emisiei suplimentare de acțiuni și a listei subscritorilor
- Aprobarea modificării statutului societății „Drumuri- Cantemir“.
- Aprobarea listei persoanelor, care au dreptul la semnarea documentelor în organele de stat.
- Cu privire la evaluarea patrimoniului societății.
- Reorganizarea – fuziunea societății.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare va fi întocmită conform situației la data de 20 decembrie 2011.

Pentru participarea la adunare acționarii- persoane fizice vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții acționarilor vor prezenta buletinul de identitate și procură autenticată în modul stabilit.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi începând cu 27 decembrie 2011, orele 9-00-12-00 de luni pînă vineri, pe adresa: or. Cantemir str. Boris Glavan 22, tel: 2-24-45

Forma de desfășurare “Cu prezența acționarilor”.

Victoria COTICI:

«Este necesar să avem o concepție comună asupra învățământului profesional»

Problema calificării insuficiente a cadrelor muncitorești este una dintre cele majore cu care se confruntă economia națională. Explicații, fie de ordin obiectiv, fie subiectiv, ar fi multe, însă soluționarea problemei e o urgență de neamânat. Centrul de Formare Continuă de pe lângă Camera de Comerț și Industrie (CCI) a R. Moldova, își propune să o remedieze în măsura posibilităților. Despre aceasta am discutat cu Victoria Cotici, directorul Centrului.

– De ce și-a asumat CCI misiunea de instruire profesională și formare continuă, când avem și aşa o mulțime de instituții de învățămînt profesional?

– Am mai fost și alte dăți întrebăt de ce Camera se preocupă de problema pregăririi profesionale și a formării continue. Trebuie să știi că CCI funcționează în baza legii cu privire la CCI și una din sarcinile sale de bază, menționată în respectiva lege, este anume formarea continuă și sporirea calificării membrilor CCI. Pe moment CCI are circa 1500 de membri, agenți economici, întreprinderi de pe întreg teritoriul republicii, camera având în teritoriu nouă filiale și o reprezentanță. Participarea la CCI, ca membru, este benevolă, deși în Germania, care este poate cel mai important partener al nostru, calitatea de membru este obligatorie. Totuși, suntem dispuși să acordăm servicii de formare profesională/continuă angajaților tuturor întreprinderilor, nu doar membrilor CCI, știind că această necesitate este valabilă pentru toate întreprinderile. Anume dorind să-și exerce funcția respectivă, în 2005, CCI a dispus crearea Centrului de Formare Continuă. Am început să activăm în 2008, de fapt de la sfârșitul anului 2007. Pe moment, în cadrul Centrului activează permanent opt persoane, inclusiv un expert german în domeniul formării continue și al învățământului profesional, care a venit la noi de la Centrul internațional pentru migrație și dezvoltare, structură din Germania cu care colaborăm. Activitatea Camerei referitor la sporirea continuă a calificării se desfășoară pe două palieri: instruirea propriu-zisă și colaborarea cu ministerale de resort în vederea ameliorării legislației: inițiative de ordin legislativ, avize etc.

– Poate că mai eficient ar fi să desfășurați activități în comun cu Ministerul Educației, cu cel al Muncii?

– Noi oricum trebuie să dezvoltăm un parteneriat public-privat. De aceea, CCI a venit cu inițiativa să fie semnat un memorandum de colaborare între CCI și Ministerul Educației, bazat anume pe aspectul pregăririi profesionale a cadrelor. Ulterior s-a implicat și Ministerul Economiei, s-a creat un grup de lucru. La ora actuală, acest memorandum se află

în proces de elaborare și sperăm să fie semnat cât de curând. Este vorba, de fapt, nu atât de delimitarea funcțiilor, cât de stabilirea sarcinilor fiecărui dintre parteneri. În prezent, Centrul de Instruire Continuă își desfășoară activitatea de instruire pe 15 domenii. În perioada noiembrie 2010 – noiembrie 2011, am organizat 60 de activități de instruire și formare continuă, la care au participat 380 de persoane, angajați de la întreprinderi, dar și pe cont propriu, în baza unor inițiative individuale.

– Cum credeti, le sunt de real folos aceste servicii?

– Credem că da, deoarece deja întreprinderile care au mai beneficiat de serviciile noastre se adresează cu solicitări de traininguri, seminare pentru sporirea calificării personalului. Aceste cursuri sunt utile deoarece sunt orientate către practică, oamenii nu vin la noi să facă conspecete și să asculte lecții, noi invităm, drept instructori, experți, persoane care au o pregătire teoretică, dar sunt și practicieni. Spre exemplu, dacă e vorba despre un training în vânzări, invităm o persoană cu practică în acest domeniu.

Invităm și experți străini, dar majoritatea sunt din R.Moldova. Apropo, una din activitățile noastre constă în formarea de instructori și asta o facem adesea cu concursul experților invitați din Germania, Austria, Ucraina, accentul punându-se pe metodologia instruirii, astfel ca beneficiarii acestor cursuri să-și îmbunătățească abilitățile metodologice, pedagogice etc. Au audiat aceste cursuri chiar și profesori de colegii, universități, școli profesionale. Spre exemplu, vara am organizat un training pentru profesorii și maiștrii școlilor profesionale în privința angajării eficiente a absolvenților școlilor de profil, ca la rândul lor, aceștia să-și pregătească în mod adecvat elevii către acest proces.

– De ce, totuși, decurge atât de greu reforma în domeniul învățământului profesional din Moldova, deși niște schimbări în primul rând calitative sunt așteptate și cerute pe piață?

– Pe moment e greu de formulat un răspuns care să-i mulțumească pe toți, dar în linii generale este vorba și despre nivelul de cultură al societății noastre, precum și despre atraktivitatea învățământului profesional per total. E important, totuși, că se discută despre necesitatea de a îmbunătăți calitatea învățământului profesional. E important și faptul că măcar se enunță disponibilitatea de a opera anumite schimbări.

– Se pare că statul este pasiv la acest capitol, iar din partea mediului de afaceri se atestă neîncredere și unele temeri. Ideea Camerei de Comerț de a determina mediul de afaceri să preia inițiativa în vederea producerii respectivelor schimbări este foarte bună, dar cât este, totuși, de realizabilită?

– Mediul de afaceri, de fapt, s-a grupat în două tabere. Toți sunt de acord că trebuie făcute schimbări în ceea ce ține de pregătirea profesională. Sunt unii care fac pași concreți în această direcție: au legături cu școlile profesionale, iau elevi la practică. Și sunt alții care spun că nu le permite legislația, că nu sunt destul de buni elevi, că nu vor să învețe. Chiar dacă părerile sunt împărțite, individual toți fac sau cel puțin au de gând să facă ceva. Misiunea noastră, aşa cum o vedem noi, la CCI, este să consolidăm aceste eforturi, ca să obținem în fine un rezultat vizibil.

– Ați putea să ne spuneți ce acțiuni concrete întreprindeți în acest sens?

– Păi, facem tot ce ne stă în puteri. Când s-a elaborat Codul Educației, ne-am implicat înaintând propunerii

pentru acest Cod. De asemenea, avem deja de câțiva ani un proiect pe care îl desfășurăm în colaborare cu Camera Meșteșugarilor din Koblenz (Germania), de pregătire a meșteșugarilor în trei domenii: construcții, alimentație publică și mecatronică. Au fost amenajate laboratoare, în incinta școlilor profesionale, de altfel, unde agenții economici își trimit angajații la cursuri de formare continuă, cu certificare ulterioară. Acum suntem pe cale de a implementa un proiect similar, adică de a amenaja alte laboratoare de instruire, dar în domeniul prelucrării lemnului și a metalului. Apoi, v-am vorbit despre Memorandumul de colaborare cu Ministerul Educației și al Economiei, pe care punem o miză foarte mare. La Centrul de Formare Continuă practicăm calificarea maiștrilor de instruire profesională pentru întreprinderi. Vrem prin aceasta să sensibilizăm întreprinderile să fie mai deschise pentru școlile profesionale în ceea ce ține de pregătirea teoretică/practică și angajarea tinerilor specialiști, pentru acomodarea și încadrarea lor mai rapidă în întreprinderea dată. Si mai avem și alte idei, nu ne vom opri aici.

– Aveți oferte de perfecționare și pentru absolvenții de universități?

– Mai puțin, dar activitățile noastre – traininguri, seminare – sunt adresate angajaților din întreprinderi, care, oricum, în majoritate, au studii superioare sau medii de specialitate. Dar indiferent de nivelul de studii pe care îl are angajatul, lumea evoluează, apar noi tehnologii, noi metode, de care oricum trebuie să ia cunoștință și să le aplice în practică. Nu se poate să rămâne la nivelul studiilor superioare pe care le-ai obținut cu 20 de ani în urmă – și anume aici este terenul de inserție al activităților noastre de formare continuă.

– Ce ar trebui să se întâmple ca să se înfiripe acest parteneriat public-privat în domeniul învățământului profesional?

– Suntem martorii unei situații când businessul așteaptă ceva din partea statului, iar statul așteaptă ceva din partea businessului. Totuși, este necesar ca businessul să se implice mai mult atunci când e nevoie de elaborarea standardelor, curriculelor, să spună de ce anume are nevoie, concret. Dar pe de altă parte, cui să-i spună, dacă nimici nu-l întrebă? Poate că își are pregătită tema de acasă, că vor asta și asta, dar dacă nimici nu vrea să stea nimic, ce să faci?

– E o problemă de comunicare, deci?

– Da, desigur. De aceea CCI consideră că e necesar de stabilit și de extins un dialog public-privat, care să se materializeze într-un parteneriat durabil. Sigur că și pe moment fiecare își soluționează, într-un fel sau altul, problemele, ad-hoc, aici și acum. Însă, este absolut necesar să ne formăm o vizină comună, a tuturor actorilor implicați, ce și cum vrem să fie, să creăm o concepție generalizată a învățământului profesional, adecvată condițiilor noastre economice, sociale etc., și atunci poate că lucrurile se vorurni în sfârșit din loc.

A dialogat Ana STRUȚĂ

Băncile europene încep să se retragă din Europa de Est

Băncile europene au început să se retragă grăbite din Europa de Est, în urma presiunilor de a se concentra pe piețele autohtone și de a-și conserva resursele limitate, iar situația amenință să declanșeze o criză a creditelor în regiune, potrivit unei analize Wall Street Journal (WSJ).

Zeci de bănci din zona euro s-au înghesuit pe piețele est-europene în ultimii ani, sperând să profite de creșterea economică rapidă din regiune și de potențialul relativ neexplorat al serviciilor financiare, însă criza bancară provocată în Europa de Vest de criza datorilor de stat a inversat acest trend, notează WSJ, anunță Mediafax.

Astfel, băncile se grăbesc să se retragă din Europa de Est, punând în pericol creditarea.

"Asta înseamnă, în cel mai bun caz, că creșterea creditelor în Europa de Est va rămâne la niveluri foarte slabe. Însă cred că există un risc considerabil, subapreciat, al unei noi crize a creditelor", comentează Neil Shearing, economist șef pentru piețe emergerente la Capital Economics Londra.

Spre exemplu, cel puțin șapte bănci europene caută investitorii disponibili să le cumpere operațiunile din Polonia și Turcia pentru a obține licitudinile de care au nevoie pentru a face față situației din Europa de Vest, notează WSJ.

Totodată, două dintre cele mai mari bănci europene, Commerzbank (Germania) și UniCredit (Italia) au anunțat că intenționează să înceteze sau să reducă creditarea în unele țări est-europene care reprezentau înainte piețe prioritare pentru cele două grupuri. Autoritățile europene au impus ambelor bănci să-și consolideze capitalul cu câteva miliarde euro fiecare până în iunie.

Populația este îngrijorată, fapt reflectat de retragerile de depozite din Letonia de la sfârșitul săptămânii trecute din cauza zvonurilor că băncile suedeze au probleme și se pregătesc să iasă din țara. Suedia nu a adoptat

moneda euro, iar instituțiile de credit suedeze controlează 40% din activele sistemului bancar leton.

O treime din bancomatele Swedbank din Letonia au fost golite în weekend, deși banca a dezmințit zvonurile. Grupul suedez a arătat ulterior că nu a fost afectat de retragerile masive din Letonia, iar autoritățile letone au anunțat că anchetează propagarea zvonurilor.

Situația din Letonia s-a stabilizat luni, retragerile de numerar revenind la cote normale.

Băncile din zona euro au promis, la începutul crizei, că își vor păstra expunerea pe Europa de Est, însă situația s-a schimbat și multe instituții de credit din Grecia, Italia, Portuga-

lia, Belgia, Germania și Irlanda au început să cochetizeze cu ideea ieșirii de pe piețele emergente.

Băncile europene sperau ca operațiunile din aceste țări pot atrage interesul altor grupuri financiare, aflate într-o situație mai bună. Interesul manifestat de investitorii pentru aceste active pare însă redus, potrivit unor surse apropiate licitației organizate de grupul portughez Millennium BCP pentru operațiunile din Polonia. Potențiali cumpărători sunt prudenti și evită să investească într-un context atât de incert, însă banca portugheză consideră că operațiunile din Polonia sunt de calitate ridicată și vrea să le păstreze dacă nu va găsi un investitor serios, au arătat alte surse.

După 18 ani, Rusia intră în Organizația Mondială a Comerțului

Organizația Mondială a Comerțului (OMC) a aprobat, formal, statutul de membru pentru Rusia, după 18 ani de negocieri asupra termenilor și condițiilor, perioadă mai lungă decât pentru oricare altă țară, transmite Reuters, potrivit Mediafax.

Rusia era cea mai mare economie ramasă în afara OMC, organizație care formată din 153 de membri.

Autoritățile de la Moscova au la dispoziție șase luni pentru a ratifica statutul de membru, urmând ca acesta să devină activ la 30 de zile după ratificare.

Decizia a fost luată în timpul unei reunii de trei zile a OMC la Geneva.

"Rezultatul acestor lungi și complexe negocieri este bun pentru Rusia și viitorii noștri patenți", a declarat, într-un comunicat, președintele Rusiei, Dmitri Medvedev.

Odată cu aderarea Rusiei, OMC ar controla, prin statele membre, 97% din comerțul mondial, a afirmat directorul general al instituției, Pascal Lamy.

Prințul saudit Alwaleed a cumpărat acțiuni Twitter de 300 milioane de dolari

Prințul saudit Alwaleed bin Talal, miliardar cu acțiuni la unele dintre cele mai importante companii din lume, a anunțat luni că a cumpărat o participație în valoare

de 300 milioane de dolari la Twitter, extinzându-și prezența în industria media, transmite Reuters, citată de Mediafax.

Alwaleed, nepot al regelui saudit cu o avere personală estimată de Forbes în martie la puțin sub 20 miliarde de dolari, deținea deja 7% din acțiunile News Corp și vrea să înființeze propriul canal de știri.

Cumpărarea participației la Twitter parteneiat de către Alwaleed și fondul său de investiții, Kingdom Holding Co, a rezultat în urma unor negocieri care au durat „câteva luni”, potrivit unui comunicat al Kingdom.

Acțiunile fondului au urcat cu 5,7% pe bursa sauditară, piață salutând investițiile într-un sector aflat în creștere fulminantă.

Valoarea de piată a Twitter a fost estimată recent de mai mulți analiști la 8 miliarde de dolari, astfel că participația preluată de Alwaleed și fondul său de investiții s-ar ridica la 3,75%.

Investitorii așteaptă cu nerăbdare listarea la bursă a rețelelor de socializare, precum Facebook și Twitter. Twitter a precizat în septembrie că nu se grăbește să deruleze oferta publică inițială, după ce a atras în vară finanțare de 400 milioane de dolari de la mai multe fonduri de capital de risc.

Twitter are peste 100 milioane de utilizatori activi, care folosesc serviciul cel puțin odată pe lună, în timp ce Facebook, cea mai mare rețea de socializare a lumii, are peste 750 milioane de utilizatori activi.

Pagina realizată de Olga GORCEAC

Foștii șefi ai agențiilor de credite ipotecare din SUA, judecați pentru subevaluarea împrumuturilor

Foștii directori ai agențiilor de credite ipotecare Fannie Mae și Freddie Mac din Statele Unite, Daniel Mudd și Richard Syron, au fost dată în judecată de comisia americană pentru bursă și valori mobiliare (SEC) pentru subevaluarea unor împrumuturi subprime de sute de miliarde de dolari.

Procesele au fost înregistrate la un tribunal federal din Manhattan, transmite Bloomberg, potrivit Mediafax.

SEC a precizat pe de altă parte că negociază acorduri de închidere a litigiilor cu ambele agenții. Acordurile cu Freddie Mac și Fannie Mae cer celor două agenții să își recunoască responsabilitatea și să coopereze cu SEC în investigația împotriva foștilor directori.

SEC vrea să obțină penalizarea financiară a directorilor responsabili, precum și interdicția ca aceștia să mai ocupe funcții în alte companii.

Fannie Mae, agenție sponsorizată de guvernul american care emite circa jumătate din totalul instrumentelor financiare garantate prin ipotecă din SUA și Freddie Mac, companie de finanțare prin credite ipotecare cu sediul în Virginia, au acceptat să își asume responsabilitatea pentru conduită lor.

În documentele depuse de SEC se arată ca Syron, Mudd și alți oficiali ai agenților au subestimat expunerea la împrumuturile ipotecare subprime, care implică un risc ridicat.

În perioada 2007-2008, conducerea Freddie Mac a evaluat expunerea companiei la 2-6 miliarde de dolari, când ajungea de fapt la 244 miliarde de dolari.

Compania Fannie Mae a estimat petru 2006-2008 o expunere la credite subprime de circa 4,8 miliarde de dolari, care era de fapt de 10 ori mai mare, potrivit autorității de reglementare.

Saab s-a declarat oficial în faliment

Constructorul auto suedez Saab și-a declarat luni falimentul, în justiție, și a pus capăt eforturilor din ultimii doi ani întreprinse pentru salvarea unei mărci emblematică, cu o istorie de 74 de ani, transmite Bloomberg.

Tribunalul din Vanersborg a anunțat că principalele trei companii ale grupului, Saab Automobile Aktiebolag, Saab Automobile Tools și Saab Automobile Powertrain, au declarat falimentul și vor numi rapid un licitator.

Un oficial al tribunalului a precizat că cererea Saab este în prezent analizată. Proprietarul Saab, compania olandeză Swedish Automobile (Swan), a confirmat că în lipsa unor noi fonduri producătorul auto este insolabil, iar declararea falimentului este în interesul creditorilor.

Swedish Automobile (fosta Spyker Cars) a cumpărat Saab în februarie 2010, de la grupul american General Motors.

Saab a obținut în septembrie, în justiție, protecție față de creditori și a încercat fără succes să atragă finanțare.

Acțiunile Swedish Automobile au scăzut în urma informației cu 67%, la 7 centi pe unitate.

Saab a fost înființată în 1937, ca producător de avioane, și a început să fabrice automobile în 1947. Operațiunile din domeniul aeronautică au fost separate în anii '90 de producția auto.

GM a cumpărat o participație de 50% la Saab Auto, iar în anul 2000 a devenit singurul proprietar. Grupul american a scos brandul la vânzare în 2009, alături de alte trei divizii, în cadrul măsurilor de rentabilizare a activităților.

Swedish Automobile intenționa ca Saab să ajungă la vânzări de 120.000 de vehicule pe an și să devină profitabil până în 2012.

Vânzările Saab nu au atins niciodată această întărire, iar în 2010 au totalizat 31.696 de mașini.

Saab Automobile a negociat cu Zhejiang Youngman Lotus Automobile și o bancă din China obținerea unor împrumuturi de 600 milioane de euro.

GM, care are dreptul să influențeze deciziile legate de Saab datorită legăturilor tehnologice, a anunțat la sfârșitul săptămânii trecute că nu poate susține propunerile de salvare a Saab întrucât ar afecta compania americană.

Statele non-euro nu vor să împrumute FMI pentru salvarea zonei euro

Miniștrii de Finanțe din zona euro au confirmat ieri că vor contribui cu 150 de miliarde de euro pentru înființarea unui fond de urgență special în cadrul FMI pentru sprijinirea statelor cu probleme din uniunea monetară, însă statele din afara uniunii monetare se arată reticente să blocheze sume importante în aceste mecanism.

Unul dintre principalii piloni ai strategiei de salvare a zonei euro, stabilită la Summitul de la 9 decembrie, care a avut loc la Bruxelles, este înființarea unui fond special în cadrul FMI, în valoare de 200 de miliarde de euro, pentru sprijinirea statelor cu probleme din uniunea monetară. Cu toate acestea, statele care nu fac parte din zona euro se arată reticente în a bloca părți importante din rezervele valutare ale băncilor centrale pentru a contribui la acest fond.

Marea Britanie a fost prima care a refuzat să contribuie la noul fond. Liderii europeni au cerut statului să participe la înființarea mecanismului chiar dacă premierul David Cameron a refuzat să adere la noul pact fiscal, hotărât acum două săptămâni la Summitul care a avut loc la Bruxelles. Oficialii au cerut Marii Britanii o contribuție de 25 de miliarde de lire sterline (29,7 miliarde de euro), însă statul a refuzat.

Miroslav Singer, guvernatorul băncii centrale a Cehiei, a declarat căun eventual împrumut către Fondul Monetar Internațional ar bloca o parte prea mare din rezervele valutare ale țării, potrivit unui interviu publicat astăzi de cotidianul ceh Hospodarske Noviny.

Singer a arătat că împrumutul vizat ar crește expunerea Cehiei pe FMI la aproape un sfert din rezervele valutare ale țării, situație riscantă în contextul turbulentelor curente și condițiilor economice globale dificile.

Potrivit acordului, contribuția Cehiei s-ar ridica la 3,5 miliarde euro.

Și Bulgaria a refuzat oficial luni să participe la program, susținând că țara "nu își va mai lua angajamentele financiare" față de Fondul Monetar Internațional.

Valori Mobiliare ale emitentilor admise spre circulatie la Bursa de Valori a Moldovei

Список ценных бумаг, допущенных к обращению на Фондовой Бирже Молдовы и

ISIN	Наименование АО/Denumirea SA	Объем эмиссии, шт./Volumul emisiunii, un.	Номинальная стоимость, лей / Valoarea Nominală a unei valori mobiliare, lei	ISIN	Наименование АО/Denumirea SA	Объем эмиссии, шт./Volumul emisiunii, un.	Номинальная стоимость, лей / Valoarea Nominală a unei valori mobiliare, lei	ISIN	Наименование АО/Denumirea SA	Объем эмиссии, шт./Volumul emisiunii, un.	Номинальная стоимость, лей / Valoarea Nominală a unei valori mobiliare, lei
Листинг (I-й уровень)/Listing (Nivelul I)											
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	1 037 634	200,00	MD14CACA1009	SA "CARA-2830"	3 051 083	8,00	MD14EGAP1006	SA "MEGA PRIM"	9 842 035	4,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	23 406 764	5,00	MD14CACA1004	SA "CARAHASANI-VIN"	316 758	15,00	MD14EKIN1004	SA "EKINI"	1 549 885	6,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIAL-A" SA	1 000 067	100,00	MD14CAIT1002	SA "CARITATE"	72 212	1,00	MD14ELEC1000	SA "ELECTROTEHNICA"	18 747	15,00
MD14BMSI1003	BC "MOBIASANCA-Groupe Societe Generale" SA	10 000 000	10,00	MD14CALA1008	SA "SERVICE-AGRO-CALARASI"	10 890	50,00	MD14ELG1006	SA "ELEGANT-S"	12 119	10,00
MD14MICB1008	BC "MOBILDINCBANK" SA	1 671 356	100,00	MD14CALC1006	SA "CALCAR"	30 707	50,00	MD14ELSES1002	SA "ELEGANT-STL"	54 643	10,00
MD14EST1003	IM "EFES VITANTA MOLDOVA BREWERY" SA	1 599 923	25,00	MD14CAME1003	SA "CAMEIA"	41 300	10,00	MD14ELIA1008	SA "ELEVATORUL IARGARA"	781 881	5,00
MD24BECM1000	BC "BANCA DE ECONOMII"	302 980	1,00	MD14CAMN1002	SA "CAMION"	245 070	10,00	MD14ELIR1009	SA "ELIRI"	348 264	10,00
MD14FLAU1009	SA "FLOAREA SOARELUI"	4 184	20,00	MD14CAND1003	SA "DRUMURI - CANTEMIR"	559 784	10,00	MD14ELOM1006	SA "ELCOM"	120 226	20,00
MD24FLAU1009	SA "FLOAREA SOARELUI"	4 184	20,00	MD14CARA1002	SA "CARACUDA HINCESTI"	219 045	10,00	MD14ELSV1001	SA "ELECTRON SERVICE"	61 049	10,00
Листинг (II-й уровень)/Listing (Nivelul II)											
MD14BARS1003	SA "BASARABIA-NORD"	823 735	20,00	MD14CARE1008	SA "CARIERA DE GRANIT SI PIETRIS DIN SOROCĂ"	653 225	9,00	MD14ELUX1005	SA "EUROMOBILA-LUX"	21 145	100,00
MD14DACH1001	SA "DAAC - HERMES"	507 528	20,00	MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPEA"	6 066 205	10,00	MD14ENER1001	BC ENERGIBANK"SA	2 000 000	50,00
MD14FLAU1001	SA "FLOAREA SOARELUI"	740 794	20,00	MD14CARI1001	SA "DROCHIA CARTE"	65 050	5,00	MD14ENRG1000	SA "ENERGO-MEDIA-GRUP"	5 526	15,00
MD14PIET1003	SA "IPTEH"	1 250 663	10,00	MD14CAST1000	SA "Cartea din Strasen"	31 817	5,00	MD14EPAV1008	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO nr.25"	32 467	20,00
MD14RATE1009	SA "SUPRATEH"	516 986	14,00	MD14CATE1006	SA "CARTEA"	201 624	20,00	MD14EPAR1003	SA "REPARATII AUTO"	316 515	10,00
MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	25 000 091	10,00	MD14CAUT1006	SA "COMBINATUL AUTO 7"	161 559	15,00	MD14ESR01004	SA "ESTATE GROUP"	6 128 443	4,00
MD24FLAU1009	SA "FLOAREA SOARELUI"	4 184	20,00	MD14CBTA1009	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO Nr. 18"	256 594	11,00	MD14ETPL1001	SA "FABRICA DE VINURI ETULIA"	68 560	50,00
Нон-Листинг/Non-Listing											
MD14AACAL1000	SA "AAACAL - ALFA"	85 296	1,00	MD14CECA1005	SA "SUCES"	185 141	10,00	MD14EUR1005	BC "EUROCREDITBANK"	10 800 000	10,00
MD14ACCO1003	SA "ACORD"	14 865	20,00	MD14CECA1004	SA "CEACAL-PETROL"	137 171	10,00	MD14EXP1001	SA "UZINA EXPERIMENTALA DIN CIADIR - LUNGA"	35 111	33,00
MD14ACI1002	SA "DASICONSTRUCTORUL"	8 019	20,00	MD14CECA1006	IM SA "CEBA-VIN"	383 313	10,00	MD14EXP1006	SA "EXPRES-AF"	19 984	1,00
MD14ACR1004	SA "SANTACRIN"	14 955	1,00	MD14CECI1007	SA "CEREALE CAHUL"	957 110	10,00	MD14EXUP1001	SA "EXUPERI"	68 619	1,00
MD14ACVA1006	SA "ACVARIM"	52 238	10,00	MD14CECM1002	SA "LAFARGE CIMENT (MOLDOVA)"	14 833 509	30,00	MD14FAAA1003	SA "FARMACIA ANENII NOI"	34 000	10,00
MD14AFR1009	SA "FERTILITATE-BAS"	177 206	10,00	MD14CENT1001	SA "CENTRUL II"	203 749	1,00	MD14FAAR1009	SA "AUTOFAR"	52 701	20,00
MD14AGAT1006	SA "AGAT"	4 266 456	10,00	MD14CENU1008	SA "CENUSA REASA"	1 283 039	5,00	MD14FABL1004	Fabrica de industrializare a laptei din cauzeni "FABINDLAPTE"	282 262	20,00
MD14AGBU1002	SA "AGROVIN BULBOACA"	5 314 507	4,00	MD14CEP1006	SA "CEREALE-PRUT"	3 838 109	15,00	MD14FABR1008	SA "FABRICA DE BRINZETURI DIN LEIOVA"	97 429	20,00
MD14AGCE1001	SA "APROTECH - CEREALE"	18 571	10,00	MD14CERA1008	SA "CERAMICA T"	923 610	20,00	MD14FABS1007	SA "FABSO"	26 304	75,00
MD14AGCO1009	SA "ANGROGOSCOM"	408 360	10,00	MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealeiere "CEREALE FLOR"	1 801 625	10,00	MD14FACCO1000	SA "FACONIS"	718 900	20,00
MD14AGFA1006	SA "AGROSERVICE-FESTI"	42 885	10,00	MD14CERG1008	SA "CERALE" din Soldanesti	92 583	10,00	MD14FAGC1000	SA "COMBINATUL DE PRELUCRARE A LEMNLULUI FAG"	635 112	10,00
MD14AGFO1006	SA "AGRO-FEST"	325 877	10,00	MD14CEHT1009	SA "CENTRUL TEHNIC- CEADISTI LUNGA"	133 058	20,00	MD14FAGD1005	SA "FABRICA DE PRODUCERE LACTATE DIN HINCESTI"	192 068	25,00
MD14AGGM1001	SA "AGROMEC"	121 931	10,00	MD14CEVU1008	SA "CERALE - VULCANESTI"	497 424	8,00	MD14FAN1005	SA "FABRICA DE CONFECTII ANENII NOI"	210 641	1,00
MD14AGHN1004	SA "AGROTHERNICA"	60 223	10,00	MD14CFAR1007	SA "VINCA-FARM"	183 721	1,00	MD14FANT1002	SA "FANTAZIA - O"	44 769	10,00
MD14AGON1006	SA "ARGON-SIGMA"	52 302	10,00	MD14CHD1003	SA "DRUMURI - CHISHINAU"	401 527	10,00	MD14FANU1009	SA "Fabrica de fermentare a tutunului din floresti"	2 132 078	10,00
MD14AGPR1001	SA "PIESE AGRO-PRIM"	322 258	9,00	MD14CICK1009	SA "CICE"	62 486	15,00	MD14FAPR1001	SA "FABRICA DE CONSERVE OLANESTI"	1 533 770	10,00
MD14AGRN1003	SA "AGROMASINA"	1 387 351	10,00	MD14CICU1007	SA "PISCICULTORUL"	79 798	10,00	MD14FARM1009	SA "FARMACO"	649 627	37,00
MD14AGTH1009	SA "AGROTEHNICA"	138 956	10,00	MD14CILX1003	SA "CLIX"	16 364	10,00	MD14FASE1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN CALASAR"	310 610	50,00
MD14AGTN1001	Diridia judetarilor de date in exploatare "AGROMONTAJ" SA	530 017	11,00	MD14CIMA1009	SA "CAMA"	3 188 520	5,00	MD14FAT1003	SA "FABRICA DE MATERIALE DE CONSTRUIT"	379 807	10,00
MD14AGTN1001	SA "AGROTEHNICA"	27 240	35,00	MD14CIMD1008	SA "DRUMURI-CIMISLIA"	564 379	10,00	MD14FAN1005	SA "FABRICA DE CONFECTII ANENII NOI"	294 305	20,00
MD14AGUN1008	SA "AGROSERVICE - UNGHENI"	215 000	5,00	MD14CIMI1001	AVCOLAT/CMALLUS" SA	46 874	37,00	MD14FANT1002	SA "FANTAZIA - O"	44 769	10,00
MD14AGZA1008	SA "AGROMEZ - ZABRICENI"	37 243	10,00	MD14CIMT1008	SA "CIMTRAS SERVICE"	49 447	10,00	MD14FARU1009	SA "FABRICA DE CONSERVE OLANESTI"	70 884	10,00
MD14AIND1007	SA "AGROINDMAS"	112 063	20,00	MD14GIOC1005	SA "CIOC-MAIDAN-VIN"	114 386	10,00	MD14FARM1009	SA "FARMACO"	73 532	10,00
MD14ALB01005	SA "AUR ALB"	3 417 100	4,00	MD14GRCR1004	SA "CHIRSOVA"	1 801 625	10,00	MD14FASCE1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN CALASAR"	366 788	40,00
MD14ALCM1004	SA "ALCMENA"	7 024	10,00	MD14GRCI1005	SA "CITRO-IMPEX"	119 060	1,00	MD14FDPC1002	SA "FABRICA DE PAINTE ORHEI"	135 013	10,00
MD14AEL1006	SA "ALET"	152 379	10,00	MD14GRCU1009	IM "CUMA" SA	171 500	100,00	MD14FDV1002	SA "FABRICA DE VINURI DIN VULCANESTI"	58 827	

**Ia 30 noiembrie 2011 și incluse la Depozitarul Național al Valorilor Mobiliare
включенных в Национальный Депозитарий Ценных Бумаг на 30 ноября 2011 года**

ISIN	Наименование АО/Denumirea SA	Объем эмиссии, шт./Volumul emisiunii, un.	Номинальная стоимость, лей / Valoarea Nominală a unei valori mobiliare, lei	ISIN	Наименование АО/Denumirea SA	Объем эмиссии, шт./Volumul emisiunii, un.	Номинальная стоимость, лей / Valoarea Nominală a unei valori mobiliare, lei	ISIN	Наименование АО/Denumirea SA	Объем эмиссии, шт./Volumul emisiunii, un.	Номинальная стоимость, лей / Valoarea Nominală a unei valori mobiliare, lei
MD14IZVO1005	SA "CRIOD-IZVORUL"	533 339	1,00	MD14OTITS1008	Compania Internațională de Asigurări "ASITO" SA	4 651 534	10,00	MD14SPRE1003	SA "SPERANTA"	95 527	10,00
MD14JAVG1003	SA "JAVGURVIN"	112 310	10,00	MD14OVTI1003	SA Fabrica de conserve din Cahul "PROVIT"	1 065 155	15,00	MD14SPCTC1003	SA "SPERANTA-TC"	222 920	1,00
MD14JCLC1001	SA "JLC"	692 143	56,00	MD14PAFI1003	SA "GRUPA FINANCIARA"	44 000	10,00	MD14SRVS1009	SA "SERVIS"	42 788	10,00
MD14JILN1008	SA "ILC-INVEST"	58 238 667	0,00	MD14PAUJ1003	SA "PAJULA ALBA MEDIA"	100	200,00	MD14TAAI1003	SA "BUNASTARE"	18 900	10,00
MD14JOLI1002	SA. Intreprinderea Mixta "JOLLY-ALON"	532	46 310,00	MD14PALA1003	SA "PALACE"	36 532	10,00	MD14STEFI1003	SA "STEFANIA-FARM"	69 197	1,00
MD14JOPA1009	C8 "PROAJOIC" SA	60	1 000,00	MD14PAML1009	SA "PAMELA"	17 698	10,00	MD14STEJ1009	SA "STEJAU"	134 754	0,00
MD14JUBL1006	SA "JUBILEU"	4 200	45,00	MD14PANC1009	SA "PAN.. COM"	139 189	10,00	MD14STEN1009	SA "CRISTINA-30"	78 646	2,00
MD14KOKA1006	SA "K.D.K."	46 243	20,00	MD14PANS1001	SA "PANELUTA"	85 080	1,00	MD14STRU1009	SA "DTD-NISTRU"	704 653	20,00
MD14KELY1006	SA "ELEVATOR KELLEY GRAINS"	1 348 655	10,00	MD14PARC1005	SA "PARCUL DE AUTOBUSE SI TAXIMETRE nr.5 OTACI"	116 450	10,00	MD14SUCE1003	SA "SUCCES"	61 888	5,00
MD14KULM1006	SA "KILIM"	270 256	5,00	MD14PARL1004	SA "PARCUL DE AUTOBUSE SI TAXIMETRE nr.8"	89 852	10,00	MD14SUCI1007	SA "SUCCES"	735 000	10,00
MD14LACT1007	SA "LACTIS"	638 003	10,00	MD14PARA1005	SA "PARCUL DE AUTOBUSE SI TAXIMETRE nr.7"	113 843	35,00	MD14SUOT1005	SA "SUD TRANS"	115 592	4,00
MD14LAGE1000	SA "LA GEVA"	20 003	1,00	MD14PAT11004	SA "PARCUL DE AUTOBUSE SI TAXIMETRE nr.9 din Bricești"	101 914	10,00	MD14SUVD1001	SA "SUD-VEST MONTAJ"	43 427	15,00
MD14LALE1003	SA "Intrreprinderea DELLUCRARI TEHNICO-SANITARE "ALEA-5"	23 664	5,00	MD14PAUL1005	SA "PISCIOCOL-NORD"	17 349	5,00	MD14SUPE1008	SA "SUPER-MANAGEMENT"	20 414	5,00
MD14CARA1001	SA "Statuina Tehnologica de Masini din Călărași"	17 845	14,00	MD14PANC1004	SA "PROFLCONS"	83 622	5,00	MD14SUUS1005	SA "SUCESS"	52 304	20,00
MD14CANC1003	SA "LIBRARIA CENTRALA ANENII NOI"	66 227	5,00	MD14PDSR1004	SA "PRESUDOR"	377 667	23,00	MD14TAM1005	SA "SPERANTA - MD"	120 685	10,00
MD14LEGG1004	SA "LEGGORN"	819 192	7,00	MD14PECT1009	SA "SPECTRUL"	89 403	14,00	MD14TAN1007	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO nr.2"	430 591	10,00
MD14LELO1007	SA "de colectare si desfacere a cerealelor din OLANEȘTI"	120 854	5,00	MD14PEP11007	SA "PEPINERA PISCICOLA ZONALA CAHUL"	468 105	10,00	MD14TARA1003	SA "AGROTEHSERVICE TARACIA"	94 523	10,00
MD14LEMN1007	SA "LEMNAR"	439 312	15,00	MD14PERS1003	SA "PERSPECTIVA"	32 403	10,00	MD14TRD1000	SA "DRUMURI - TARACIA"	164 578	10,00
MD14LEOV1005	SA "TIPOGRAFIA LEOVA"	75 721	4,00	MD14PES11004	SA "PESTE"	1 182 197	1,00	MD14TATE1007	SA "AFABRICĂ de PRODUCÈE LACTATE DIN CIMISLIA"	74 965	10,00
MD14LEV11003	SA "LEOVIN"	636 937	10,00	MD14PETE11007	SA "PESTE"	4 180	10,00	MD14TATU1008	SA "TAKTUS"	64 823	17,00
MD14LUA1002	SA "LIA"	7 753	10,00	MD14PETR1002	SA "PETRICANCA"	19 183	200,00	MD14TAV1007	SA "DE PRODUCÈE SI COMERT BOTAVA"	382 217	1,00
MD14LUA1009	Agrofirma "Cimislia" SA	50 582	1 000,00	MD14PICU1002	SA pentru reparatia tehnicii agricole "RTS-SPICUSOR"	83 986	10,00	MD14TAX1007	SA "TAXI SERVICE"	314 660	10,00
MD14LIBR1002	SA "LIBERTATEA"	66 270	1,00	MD14PICV1001	SA "SPICUSOR - V"	42 792	1,00	MD14TEC1005	SA "TUTUN-CTC"	5 591 020	20,00
MD14LICA1006	SA "FERTILITATEA"	246 636	3,00	MD14PIE1000	SA "PIELE"	1 347 968	8,00	MD14TECH1007	SA "TUTUN-CTC"	677 708	8,00
MD14LICE1006	SA "GLICERIA"	22 541	15,00	MD14PIEL1001	SA "PIELART"	1 194 432	40,00	MD14TEB1007	SA "TEBAS"	1 064 559	10,00
MD14LEDE1005	SA "EDULITAR"	122 938	10,00	MD14PIER1003	SA "PIETRIS"	416 733	12,00	MD14TECC1004	SA "ETER-C"	124 773	1,00
MD14LIPF1006	SA "LIFTMONTAJ"	627 126	1,00	MD14PILO1009	SA "PILOT"	30 096	18,00	MD14TEC1000	SA "TELECOMRUT"	29 339	10,00
MD14LINC1009	SA "LINCOM-101"	20 956	6,00	MD14PIRV1004	SA "PRAMIDA-V"	44 767	10,00	MD14TEC1005	SA "PROTECTIA"	17 986	10,00
MD14LICR1007	SA "Amelioratorul"	185 126	10,00	MD14PLAC1005	SA "PLANA-CARTE"	155 317	10,00	MD14TECH1003	SA "Intreprinderile de reparatie si deservirea tehnicii"	47 613	17,00
MD14LITA1001	SA "FERTILITATEA-ANENII NOI"	1 181 473	10,00	MD14PLAF1008	SA "PLAF-FRUCT"	27 640	5,00	MD14TEH1007	SA "MOLDTEHMED"	106 740	10,00
MD14LITR1007	SA "LIVADA"	35 838	20,00	MD14PLERX1002	SA "COMPLEX"	283 435	6,00	MD14TER1006	SA "CONSTRUCTORUL CANTEMIR"	71 214	9,00
MD14LODE1007	SA "GLODENI PARAPATIE"	31 075	60,00	MD14PLERU1003	SA "PAPORUMBITA"	330 061	10,00	MD14TEN1005	SA "FABRICA DE VINURI DIN SARATENII VECHI"	173 582	10,00
MD14LGH1001	SA "LOGHIA"	63 658	5,00	MD14PPA1002	SA "PARCUL DE AUTOBUSE nr.1 DIN CHISINAU"	92 690	20,00	MD14TERL1004	SA "FERTILITATEA DIN STRASENI	193 321	10,00
MD14LORD1002	SA "AVICOLA - NORD"	2 699 172	1,00	MD14PLOV1002	SA "LODIV"	1 486 876	1,00	MD14TERM1005	SA "TERMOTRANSALTO"	283 490	20,00
MD14LUSM1007	SA "LUSMECON"	261 164	50,00	MD14PLUG1003	SA "PLUGUSOR-APC"	331 073	10,00	MD14TERR1009	SA "TERRA"	13 171	20,00
MD14LUTE1001	SA "MULTEVIT"	276 264	40,00	MD14PLUM1005	SA "PLUMBUM"	44 664	1,00	MD14TET1005	SA "TETRA-TRANS GROUP"	2 573 407	1,00
MD14LOVE1005	SA "Farmacia ALGOVENI"	203 005	1,00	MD14POL1009	SA "POLIGRAFIS"	80 000	10,00	MD14TETU1007	SA "VAST - PROTECT"	2 400 592	1,00
MD14MAC1009	SA "FARMACIA NR. 280"	105 135	1,00	MD14POR1002	SA "PRO-CREDIT BANK" SA	263 133	1 000,00	MD14TETV1003	SA "UZINA DE TRACTOARE "TRACOM"	2 274 887	23,00
MD14MACN1002	SA "MACON"	4 373 588	5,00	MD14PROC1008	SA "PRODUCÈE CEREALIERE"	60 531 413	1,00	MD14TRAC1001	SA "UZINA DE TRACTOARE "TRACOM"	124 399	10,00
MD14MAG1005	SA "MAGISTRAL"	1 925 958	5,00	MD14PROD1004	SA "AGROPROM"	4 248 128	1,00	MD14TRAN1008	SA "TRANSPORTS"	365 407	6,00
MD14MAGN1006	SA "MAGNOLIA - SERVCOM"	278 046	10,00	MD14PROST1001	Societatea de cercetari stiintifice si proiectuuri in constructii	13 494	10,00	MD14TRAS1003	SA "INPRENDERIREA DE TRANSPORTURI AUTO nr.1"	1 522 097	10,00
MD14MAMA1001	SA "MAMALIGUTA"	97 545	1,00	MD14PRU1002	SA "IM-PRUT"	65 097	10,00	MD14TRAS1003	SA "compania de holding "TRIADA-HOLDING"	230 680	5,00
MD14MAPA1002	SA "MAPAMOND"	970 215	1,00	MD14PRUJU1009	SA "PRUT '80"	1 006 184	10,00	MD14TRC1003	SA "TRICON"	1 902 000	5,00
MD14MARF1007	SA "MARFURI PENTRU COPII - BALTI"	22 070	1,00	MD14REFV1006	SA "PRO-RURA-VIN"	526 137	10,00	MD14TRCU1000	SA "TOSCO"	81 207	20,00
MD14MAR1002	SA FABRICA DE VINURI DIN COLIBASI "MARGARITAR"	29 110	50,00	MD14RFAH1005	SA "FARMACIA PUHACENI"	45 720	1,00	MD14TOPA1009	SA "TOPAZ"	1 062 840	

Oferte/cereri comerciale la BVM la data de 20.12.2011

Коммерческие предложения на ФБМ на 20.12.2011 г.

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.	Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1143,53	144,00	MD14LEMN1007	SA "LEMNAR"	0,00	13,75	21900,00
MD14MAUR1006	SA "MAURITUS"	0,00	325,00	782,00	MD14LEMN1007	SA "LEMNAR"	0,00	35,00	1936,00
MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	0,00	20,00	50,00	MD14LUPIA1009	SA "CAHULPAN"	0,00	12,00	750,00
MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	0,00	20,00	691,00	MD14LUTE1001	SA "MULTEVIT"	0,00	0,21	21052,00
MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	0,00	20,00	150,00	MD14MACN1002	SA "MACON"	0,00	30,00	1525,00
MD14MIC1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	188,00	259,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	134,00	9229,00
MD14DIRE1009	SA "DIRECOM"	0,00	0,60	11169,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	135,00	8896,00
MD14FLAU1001	SA "FLOAREA SOARELUI"	0,00	50,00	6000,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	138,00	683,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMI"	0,00	35,00	2536,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	150,00	441,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1250,00	60,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	200,00	794,00
MD14FURL1002	SA "FULGER S.T."	0,00	1,00	13087,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	255,00	10000,00
MD14FURL1002	SA "FULGER S.T."	0,00	1,00	16000,00	MD14MCAR008	SA "MOLDCARTON"	0,00	10,00	190,00
MD14VINB1004	SA "BRAVICEA-VIN"	0,00	5,00	22658,00	MD14MICH1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	200,00	144,00
MD14VINB1004	SA "BRAVICEA-VIN"	0,00	5,00	17900,00	MD14MICH1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	270,00	34,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1250,00	2826,00	MD14MICH1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	280,00	67,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1275,00	93,00	MD14MICH1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	295,00	826,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1285,00	100,00	MD14MICH1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	299,00	196,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1295,00	100,00	MD14MICH1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	300,00	87,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1300,00	660,00	MD14MICH1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	390,00	4247,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1400,00	23,00	MD14MOLC1008	SA "MOLDAGROCONSTRUCTIA"	33,00	250,00	0,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1487,00	8,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	39,99	30,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1500,00	4,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	48,50	150,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1540,00	100,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	49,00	104,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1800,00	100,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	50,00	305,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1900,00	572,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	60,00	318,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	1950,00	30,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	70,00	32,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	0,00	2000,00	9,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	80,00	32,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINBANK" SA	660,00	1000,00	0,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	120,00	100,00
MD14AGRNI003	SA "AGROMASINA"	0,00	9,85	5,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	199,99	130,00
MD14AGRNI003	SA "AGROMASINA"	0,00	10,00	144,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	10,00	37,50	0,00
MD14ALLA1007	SA "AVICOLA "GALLINULA"	0,00	2,00	100,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	40,00	37,00	0,00
MD14MAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	2,99	100,00	MD14MTUR1005	SA "MOLDOVA- TUR"	0,00	15,00	248,00
MD14MAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	3,00	2197,00	MD14NEL1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	3,00	2783,00
MD14APR01001	SA "APROMAS"	0,00	5,75	4112,00	MD14NEL1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	3,40	9,00
MD14APR01001	SA "APROMAS"	0,00	10,61	133526,00	MD14NEL1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	4,00	1867,00
MD14AQUA1001	SA "AQUA PRUT"	0,00	50,00	129,00	MD14NEL1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,50	357,00
MD14ARAL1001	SA "UZINA TURNATORIE ARALIT"	0,00	12,00	6290,00	MD14NEL1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	6,50	3310,00
MD14ARTU1009	SA "RAUT"	0,00	5,50	5000,00	MD14NIC002	SA "NICODIM"	0,00	0,17	34697,00
MD14ARTU1009	SA "RAUT"	0,00	6,00	8775,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	4,99	1150,00
MD14VID1007	SA "AVICOLA - CODRU"	0,00	27,00	50,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	5,00	117875,00
MD14VIPF1005	SA "AVICOLA ROSSO SL"	0,00	10,00	55,00	MD14NAC01009	SA "BETACON"	0,00	6,00	5427,00
MD14VIPF1003	SA "AVIS PRIM"	0,00	6,00	3804,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	10,00	20,00
MD14BALT1008	SA IM "BALTEANCA"	0,00	6,00	236781,00	MD14OSAM1003	SA "CONSAM"	0,00	1,00	41700,00
MD14ARD1000	Intreprinderea Mixta Fabrica de Vinuri "VINARIA BARDAR" SA	0,00	18,50	2,00	MD14OTE1009	SA "TELCON"	0,00	35,00	10,00
MD14ASA1002	SA "BASARABIA"	0,00	0,50	18000,00	MD14OTIS1008	Compania Internațională de Asigură "ASITO" SA	0,00	17,00	960,00
MD14BAT1003	SA "BASTINA"	0,00	20,00	25,00	MD14OTIS1008	Compania Internațională de Asigură "ASITO" SA	0,00	24,00	90,00
MD14BAZA1003	SA "BAZA TRANSPORTUL AUTO NR. 14 DIN FLOREȘTI"	0,00	10,00	4850,00	MD14OTIS1008	Compania Internațională de Asigură "ASITO" SA	0,00	25,00	160,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMI"	0,00	42,00	1200,00	MD14OTIS1008	Compania Internațională de Asigură "ASITO" SA	0,00	30,00	200,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMI"	0,00	45,00	200,00	MD14OTIS1008	Compania Internațională de Asigură "ASITO" SA	0,00	35,00	8950,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMI"	0,00	64,50	49,00	MD14OTIS1008	Compania Internațională de Asigură "ASITO" SA	0,00	35,00	8950,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMI"	0,00	85,50	1610,00	MD14OTIS1008	Compania Internațională de Asigură "ASITO" SA	0,00	35,00	8950,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMI"	0,00	200,00	128,00	MD14OTIS1008	Compania Internațională de Asigură "ASITO" SA	0,00	35,00	8950,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMI"	0,00	210,00	160,00	MD14OTIS1008	Compania Internațională de Asigură "ASITO" SA	0,00	35,00	8950,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMI"	1000,00	11,00	0,00	MD14OTIS1008	Compania Internațională de Asigură "ASITO" SA	0,00	100,00	2346,00
MD14BETA1007	SA "BETON ARMAT"	0,00	25,00	12,00	MD14OTIS1008	Compania Internațională de Asigură "ASITO" SA	290,00	15,00	0,00
MD14BETA1007	SA "BETON ARMAT"	100,00	20,00	0,00	MD14PIEE1000	SA "INPRENDAREA Mixta "PIELE"	0,00	14,00	30,00
MD14FCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	0,00	200,00	4688,00	MD14PIEL1001	SA "PIELART"	0,0		

Tranзaсtiи cu valori mobiliare ale emitentilor din Republica Moldova, pe piata bursieră
(Perioada 12-16 decembrie 2011)

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Preț (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Pondere VM tranzacționate în total emisie (%)	Vaоarea nominală, lei
12.12.11 11:59	MD14CUPC1008	SA "CEREALE CUPCINI"	5,00	3636	18180,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	1493033	0,24	10,00
12.12.11 13:48	MD14TIL1003	SA "VAST - PROTECT"	1,08	285000	307800,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	2400392	11,87	1,00
12.12.11 13:48	MD14TIL1003	SA "VAST - PROTECT"	1,08	288483	311561,64	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	2400392	12,02	1,00
12.12.11 14:31	MD14BAC1002	SA "BIC"	21,00	240	5040,00	Vinzare Cumparare	9103	2,64	21,00
12.12.11 14:31	MD14BAL1008	SA IM "BALTEANCA"	5,50	3300	18150,00	Vinzare Cumparare	3699480	0,09	7,00
12.12.11 14:31	MD14CODE1008	LEOVA"	10,00	23992	239920,00	Vinzare Cumparare	96304	24,91	10,00
12.12.11 14:31	MD14RICA1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN GLODENI"	1,30	615	799,50	Vinzare Cumparare	2052132	0,03	10,00
12.12.11 10:10	MD14BARM1009	SA "BETON ARMAT"	1,00	1485	1485,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	760819	0,20	10,00
13.12.11 10:10	MD14BARM1009	SA "BETON ARMAT"	1,00	1051	1051,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	760819	0,14	10,00
13.12.11 10:10	MD14BARM1009	SA "BETON ARMAT"	1,00	298	298,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	760819	0,04	10,00
13.12.11 10:11	MD14BARM1009	SA "BETON ARMAT"	1,00	516	516,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	760819	0,07	10,00
13.12.11 10:11	MD14BARM1009	SA "BETON ARMAT"	1,00	644	644,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	760819	0,08	10,00
13.12.11 10:11	MD14BARM1009	SA "BETON ARMAT"	1,00	1467	1467,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	760819	0,19	10,00
13.12.11 10:11	MD14BARM1009	SA "BETON ARMAT"	1,00	1458	1458,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	760819	0,19	10,00
13.12.11 10:11	MD14BARM1009	SA "BETON ARMAT"	1,00	1060	1060,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	760819	0,14	10,00
13.12.11 10:11	MD14BARM1009	SA "BETON ARMAT"	1,00	1642	1642,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	760819	0,22	10,00
13.12.11 10:12	MD14BARM1009	SA "BETON ARMAT"	1,00	1003	1003,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	760819	0,13	10,00
13.12.11 10:12	MD14BARM1009	SA "BETON ARMAT"	1,00	1484	1484,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	760819	0,20	10,00
13.12.11 10:12	MD14BARM1009	SA "BETON ARMAT"	1,00	1581	1581,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	760819	0,21	10,00
13.12.11 10:12	MD14BARM1009	SA "BETON ARMAT"	1,00	376	376,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	760819	0,05	10,00
13.12.11 10:13	MD14BARM1009	SA "BETON ARMAT"	1,00	1428	1428,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	760819	0,19	10,00
13.12.11 10:48	MD14PORT1000	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO NR.29"	1,00	3000	3000,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	157806	1,90	7,00
13.12.11 14:31	MD14GIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1250,00	50	62500,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,00	200,00
13.12.11 14:31	MD14CON1002	SA "CHISINAU - CONINVEST"	25,00	56	1400,00	Vinzare Cumparare	103772	0,05	35,00
13.12.11 14:31	MD14CON1002	SA "CHISINAU - CONINVEST"	25,00	53	1325,00	Vinzare Cumparare	103772	0,05	35,00
13.12.11 14:31	MD14CON1002	SA "CHISINAU - CONINVEST"	25,00	42	1050,00	Vinzare Cumparare	103772	0,04	35,00
13.12.11 14:31	MD14CON1002	SA "CHISINAU - CONINVEST"	25,00	55	1375,00	Vinzare Cumparare	103772	0,05	35,00
13.12.11 14:31	MD14CON1002	SA "CHISINAU - CONINVEST"	25,00	53	1325,00	Vinzare Cumparare	103772	0,05	35,00
13.12.11 14:31	MD14VITE1005	SA "ORHEI - VIT"	15,50	2940	45570,00	Vinzare Cumparare	2016069	0,15	15,00
14.12.11 10:05	MD14IRE1009	SA "DIRECOM"	0,60	4650	2790,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	131567	3,53	10,00
14.12.11 11:32	MD14ZITE1001	SA "ZIDCALTEL"	10,00	287	2870,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	115691	0,25	10,00
14.12.11 12:28	MD14LUSM1002	SA "LUSMECON"	28,79	93	2677,47	Oferta publică pe plată secundară	261164	0,04	50,00
14.12.11 14:31	MD14CRIS1000	SA "CUPCINI - CRISTAL"	4,05	100000	405000,00	Vinzare Cumparare	2921420	3,42	10,00
14.12.11 14:31	MD14MACN1002	SA "MACON"	5,00	300	1500,00	Vinzare Cumparare	4373588	0,01	5,00
14.12.11 14:31	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	39,99	10	399,90	Vinzare Cumparare	13329080	0,00	100,00
14.12.11 14:31	MD14RCTA1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN GLODENI"	9,99	24800	247752,00	Vinzare Cumparare	2052132	1,21	10,00
14.12.11 14:31	MD14CTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	50,00	200	10000,00	Vinzare Cumparare	25000091	0,00	100,00
15.12.11 11:02	MD14TRAS1003	SA "INTreprinderile de Transporturi Auto nr.1"	10,00	264	2640,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	230680	0,11	17,00
15.12.11 14:31	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1250,00	10	12500,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,00	200,00
15.12.11 14:31	MD14RAD1003	SA "RADIATOR"	5,00	227	1135,00	Vinzare Cumparare	45723	0,50	47,00
15.12.11 14:31	MD14SUCS1007	SA "SUCCES"	6,00	11100	66600,00	Vinzare Cumparare	735000	1,51	10,00
16.12.11 10:36	MD14ASIC1003	SA "ASICON"	2,50	239	597,50	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	95610	0,25	10,00
16.12.11 10:37	MD14ASIC1003	SA "ASICON"	2,50	188	470,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	95610	0,20	10,00
16.12.11 14:31	MD14APEX1005	SA "APEX"	38,00	21930	833340,00	Vinzare Cumparare	167161	13,12	20,00
16.12.11 14:31	MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	5,00	79	395,00	Vinzare Cumparare	6086209	0,00	10,00
16.12.11 14:31	MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	5,00	79	395,00	Vinzare Cumparare	6086209	0,00	10,00
16.12.11 14:31	MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	5,00	79	395,00	Vinzare Cumparare	6086209	0,00	10,00
16.12.11 14:31	MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	5,00	79	395,00	Vinzare Cumparare	6086209	0,00	10,00
16.12.11 14:31	MD14DONU1005	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO Nr.9 DIN DONDUSENI"	1,00	26708	26708,00	Vinzare Cumparare	328768	8,12	10,00
16.12.11 14:31	MD14DONU1005	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO Nr.9 DIN DONDUSENI"	1,00	26125	26125,00	Vinzare Cumparare	328768	7,95	10,00
Total				845463	2680736,51				

Statistica tranzacțiilor extrabursiere
pentru perioada 05.12.2011-09.12.2011

Tipul tranzacției: Vînzare-cumpărare

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numărul de tranzacții (unități)	Volumul total al VM tranzacționate (unități)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. AUTO REVIZOR, MUN. CHIŞINĂU	MD14VIZE1007	100	3	7965	796500
2. FERTILITATEA DIN STRÂȘENI, OR. STRÂȘENI	MD14TERF1004	10	13	2892	7230
3. VOTUM S.A., CHIŞINĂU	MD14VOTU1007	1	2	750605	750605

CONSILIUL SA "Drumuri Orhei"

Anunță convocarea Adunării generale extraordinare a acționarilor pe data de 12 ianuarie 2012 la ora 11-00 pe adresa or. Orhei str. Călărași 6. Începutul înregistrării – 10-00. Termarea înregistrării – 10-45.

ORDINEA DE ZI:

- Privind majorarea capitalului social al societății prin intermediu emisiunii suplimentare de acțuni și aprobarea valorii aportului nebănesc.
  - Aprobarea rezultatelor emisiunii suplimentare și listei subscritorilor.
  - Aprobarea modificărilor și completărilor în Statutul societății pe acțiuni „Drumuri Orhei”.
  - Aprobarea listei persoanelor, care au dreptul la semnarea documentelor în organele de stat.
  - Cu privire la evaluarea patrimoniului societății.
  - Reorganizarea-fuziunea societății.
- Adunarea generală extraordinară a acționarilor se ține cu prezența acționarilor. Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală s-a întocmit la data de 16-12-2011. Actionarii au dreptul să fie familiarizați cu materialele pentru ordinea de zi la adunării generale de la data de 27-12-2011 de la ora 8-00 pînă la ora 17-00 în zilele de lucru. Or. Orhei, str. Călărași 6
- Actionarii să posede acte de identitate iar reprezentanții și procură asigurată în modul stabilit de lege.

Societatea pe acțiuni „MaPasAuto”

Vă aduce la cunoștință: Consiliul Societății convoacă Adunarea generală extraordinară a acționarilor, cu prezența acestora, pe data de 6 ianuarie 2012, ora 14-00, în incinta Societății pe adresa: mun. Chișinău, str. Columna, 170. Începutul înregistrării acționarilor – ora 13-00. Sfîrșitul înregistrării acționarilor – ora 13-45.

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire la înregistrarea SA „MaPasAuto” în calitate de rezident al parcului industrial „Tracom”;
- Cu privire la acoperirea cheltuielilor necesare pentru convocarea și desfășurarea Adunării generale extraordinare a acționarilor SA „MaPasAuto” din 06.01.2012.

Cu materialele referitoare la ordinea de zi a Adunării generale extraordinare a acționarilor se poate lua cunoștință pe adresa: mun. Chișinău, str. Columna, 170 la administrația SA „MaPasAuto”, în zilele de lucru, orele 10-15, începînd cu 23.12.2011

Lista acționarilor cu drept de participare la Adunarea generală a fost întocmită conform situației din 15.12.2011.

Pentru participarea la Adunare acționari sunt obligați să prezinte Comisie de înregistrare buletinele lor de identitate, iar în cazul transmiterii dreptului de vot, procurile autentificate în modul stabilit de lege.

**Relații latei. 92-67-46, 92-67-45
Consiliul SA „MaPasAuto”**

Societatea pe acțiuni „Uzina turnătorie Aralit”

Consiliul Societății convoacă Adunarea generală extraordinară a acționarilor, cu prezența acestora, pe data de 5 ianuarie 2012, ora 13-00, în incinta Societății pe adresa: mun. Chișinău, str. Columna, 170. Începutul înregistrării acționarilor – ora 12-00; Sfîrșitul înregistrării acționarilor – ora 12-45.

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire la înregistrarea SA „Aralit” în calitate de rezident al parcului industrial „Tracom”;
- Cu privire la acoperirea cheltuielilor necesare pentru convocarea și desfășurarea Adunării generale extraordinare a acționarilor SA „Uzina turnătorie Aralit”.

Cu materialele referitoare la ordinea de zi a Adunării generale extraordinare a acționarilor se poate lua cunoștință pe adresa: mun. Chișinău, str. Columna, 170 la administrația SA „Uzina turnătorie Aralit”, în zilele de lucru, orele 9-00 – 16-00, începînd cu 23 decembrie 2011.

Lista acționarilor cu drept de participare la Adunarea generală a fost întocmită conform situației din 20 decembrie 2011.

Pentru participarea la Adunarea acționarii sunt obligați să prezinte Comisie de înregistrare buletinele lor de identitate, iar în cazul transmiterii dreptului de vot, procurile autentificate în modul stabilit de lege.

Relații la tel. 75-34-64

Consiliul Societății pe Acțiuni „Reupies”

convoacă Adunarea generală extraordinară a acționarilor societății, cu prezența acestora pe data de 06 ianuarie 2012, orele 12.00, pe adresa juridică: num. Chișinău, str. Columna, 170. Începutul înregistrării -11.00. Sfîrșitul înregistrării -11.45.

ORDINEA DI ZI:

- Cu privire la înregistrarea SA “Reupies” în calitate de rezident al parcului industrial “TRAC OM”
- Cu privire la acoperirea cheltuielilor necesare pentru convocarea și desfășurarea Adunării generale extraordinare a acționarilor SA “Reupies” din 06.01.2012.

Cu materialele referitoare la ordinea de zi a Adunării generale extraordinare a acționarilor se poate lua cunoștință pe adresa: mun. Chișinău, str. Columna 170, în contabilitatea SA “Reupies” în zilele de lucru, începînd cu 23.12.2011, între orele 10-14.

Lista acționarilor cu drept de participare la Adunarea generală extraordinară este întocmită conform situației din 15.12.2011.

Pentru participarea la Adunare acționării sunt obligați să prezinte Comisie de înregistrare buletinele lor de identitate, iar în cazul transmiterii dreptului de vot, participanții respectivi vor prezenta procurile autentificate în modul stabilit de lege.

Relații la tel. 75-57-34; 75-49-67.

Stimați acționari ai S.A. “Drumuri-Soroca”

În temeiul deciziei Consiliului din 14 decembrie 2011, organul executiv al societății anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor S.A. „Drumuri-Soroca” pe data de 05 ianuarie 2012 ora 11.00, pe adresa: or. Soroca, str. BuddeFeofania, 27 în sala de ședință a societății, la ora 11.00. Începutul înregistrării – ora 08.30, sfîrșitul înregistrării – 10.30.

ORDINEA DE ZI:

- Privind majorarea capitalului social al societății prin înregistrarea emisiei suplimentare de acțiuni și aprobarea hotărârii privind majorarea capitalului social.
- Aprobarea rezultatelor emisiei suplimentare de acțiuni și a listei subscritorilor.
- Aprobarea modificărilor în statutul societății „Drumuri-Soroca”.
- Aprobarea listei persoanelor, care au dreptul la semnarea documentelor în organele de stat.
- Cu privire la evaluarea patrimoniului societății.
- Reorganizarea – fuziunea societății.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare va fi întocmită conform situației la data de 20 decembrie 2011.

Pentru participarea la adunare acționari – persoane fizice vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții acționarilor vor prezenta buletinul de identitate și procure autentificate, în modul stabilit.

Actionarii pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi începînd cu 26 decembrie 2011, orele 9.00-12.00, de luni până vineri, pe adresa: or. Soroca, str. BuddeFeofania, 27.

Președintele Consiliului - Nicolae Ciobanu

Raportul anual al societății pe acțiuni „Întreprinderea Raională pentru reparatie și deservire a tehnicii”

- Perioada de gestiune: 2010.
- Denumirea completă și prescurtată a societății pe acțiuni (Întreprinderea Raională pentru reparatie și deservire a tehnicii)
- Numărul și data înregistrării de stat a emitentului: 1004603003887 din 29.11.1995
- Sediul societății, numerele de telefon și fax pentru relații: s. Cania r-nul Cantemir
- Principalele genuri de activitate: repararea și deservirea tehnicii.
- Lista persoanelor cu funcții de răspundere ale emitentului: administrator- Bădănu Victor
- Informația privind valorile mobiliare ale emitentului înregistrate în Registrul de stat al valorilor mobiliare la ultima zi a perioadei de gestiune (31 decembrie):**

Tip valori mobiliare	Codul ISIN	Numărul valorilor mobiliare, unități	Valoarea nominală a valorilor mobiliare, lei	Termen de circulație	Numărul valorilor mobiliare Răscumpărate pe parcursul perioadei de gestiune	Achiziționate pe parcursul perioadei de gestiune
Acțiuni ordinare	MD14IR-RD1004	67509	10	X	-	-

- Capitalul social al emitentului la ultima zi a perioadei de gestiune: 675090.
- Numărul de acționari înregistrati în registrul la ultima zi a perioadei de gestiune: 30.
- Lista acționarilor care la ultima zi a perioadei de gestiune dețin 5 și mai mult la sută din acțiunile cu drept de vot plasate ale emitentului:**

Denumirea completă a persoanelor juridice/numele prenumele persoanei fizice, numărul de înregistrare (IDNO)/codul personal al persoanei fizice (IDNP)		Numărul de acțiuni cu drept de vot	Cota deținută în numărul total de acțiuni cu drept de vot ale emitentului, %
Preferențiale	Ordinare	Preferențiale	Ordinare
Moldovan Raisa		42,092	62,33%
APP		18946	28,064%

- Informația privind registratorul și auditorul emitentului:
a) Registratorul: S.A. Grupa financiară, mun. Chișinău str. Armenească 55;
Administrator – Bădănu Victor

Stimați acționari ai S.A. “Radiator”

În conformitate cu decizia Consiliului S.A. „Radiator” din 15 decembrie 2011 se convoacă Adunarea Generală extraordinară a Acționarilor care va ține cu prezența acestora la 5 ianuarie 2012 la ora 13-00 pe adresa mun. Chișinău, str. Columna 170/3, înregistrarea se va efectua de la ora 12-00 pînă la 12-45.

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire la înregistrarea SA „Radiator” în calitate de rezident al parcului industrial „Tracom”
  - Cu privire la acoperirea cheltuielilor necesare pentru convocarea și desfășurarea Adunării generale extraordinare a acționarilor S.A. „Radiator” din 05.01.2012
- Lista acționarilor, care au dreptul să participe la adunarea generală a fost întocmită de registratorul Societății – Registratorul independent „Registru-F” S.A. conform situației din 20 decembrie 2011.
- Cu materialele referitoare la ordinea de zi a adunării generale puteți face cunoștință începînd cu data de 22 decembrie 2011 de la ora 9-00 pînă la ora 16-00 (excepție zilele de odihnă) în localul Organului Executiv.

Tel. de contact 75-95-14.

Stimați acționari ai SA “Drumuri Ocnita”

În temeiul deciziei Consiliului din 13 decembrie 2011, organul executiv al societății anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor pentru data 04 ianuarie 2012 la ora 11-00 pe adresa: or. Ocnita str. 50 de ani ai Victoriei 91, sala de ședințe a societății. Înregistrarea acționarilor de la orele 8-45 pînă la 10-45.

ORDINEA DE ZI:

- Privind majorarea capitalului social al societății prin înregistrarea emisiei suplimentare de acțiuni și apărarea hotărârii privind majorarea capitalului social.
  - Aprobarea rezultatelor emisiei suplimentare de acțiuni și a listei subscritorilor
  - Aprobarea modificării statutului societății „Drumuri Ocnita”.
  - Aprobarea listei persoanelor, care au dreptul la semnarea documentelor în organelle de stat.
  - Cu privire la evaluarea patrimoniului societății.
  - Reorganizarea – fuziunea societății.
- Lista acționarilor cu drept de participare la adunare va fi întocmită conform situației la data de 20 decembrie 2011.

Pentru participarea la adunare acționarii – persoane fizice vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții acționarilor vor prezenta buletinul de identitate și procure autentificate, în modul stabilit.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi începînd cu 26 decembrie 2011, orele 9-00-17-00 de luni pînă vineri, pe adresa: or. Ocnita, str. 50 de ani ai Victoriei, 91

Stimați acționari ai SA “Drumuri Rîșcani”

În temeiul deciziei Consiliului din 9 decembrie 2011, organul executiv al societății anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor pentru data 05 ianuarie 2012 la ora 10-00 pe adresa: or. Rîșcani, str. Independenței 3, sala de ședințe a societății. Înregistrarea acționarilor de la orele 9-00 pînă la 9-45.

ORDINEA DE ZI:

- Privind majorarea capitalului social al societății prin înregistrarea emisiei suplimentare de acțiuni și apărarea hotărârii privind majorarea capitalului social.
- Aprobarea rezultatelor emisiei suplimentare de acțiuni și a listei subscritorilor
- Aprobarea modificării statutului societății „Drumuri- Rîșcani”.
- Aprobarea listei persoanelor, care au dreptul la semnarea documentelor în organelle de stat.
- Cu privire la evaluarea patrimoniului societății.
- Reorganizarea – fuziunea societății.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare va fi întocmită conform situației la data de 16 decembrie 2011.

Pentru participarea la adunare acționarii – persoane fizice vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții acționarilor vor prezenta buletinul de identitate și procure autentificate, în modul stabilit.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi începînd cu 26 decembrie 2011, orele 9-00-12-00 de luni pînă vineri, pe adresa: or. Rîșcani, str. Independenței 3.

**Consiliul
S.A. "Drumuri Anenii Noi"**

Anunță convocarea Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor la data de 05 ianuarie 2012 la ora 10.00 în sala festivă a întreprinderii pe adresa: s. Bulboaca, str. Industrială 2. Începutul înregistrării 9.00. Sfîrșitul înregistrării – 9.45.

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire la majorarea capitalului social al S.A. "Drumuri Anenii Noi".
- Cu privire la aprobarea valorii de piață a aporturilor nebănești în contul achitării valorilor mobiliare subscrise.
- Aprobarea listei persoanelor care au dreptul la semnarea documentelor în organele de Stat.
- Cu privire la evaluarea patrimoniului Societății.
- Reorganizarea - fuziunea societății.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare este întocmită conform situației la data de 15 decembrie 2011.

Pentru participarea la adunare acționarii persoane fizice vor prezenta buletinul de identitate iar reprezentanții acționarilor vor prezenta buletinul de identitate și procura autenticată în modul stabilit.

Acționari pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi începând cu 26 decembrie 2011, în zilele de lucru între orele 8.00 – 17.00 la sediul societății.

Consiliul Societății

**К сведению акционеров
А.О. «TERRA»**

Поправка к объявлению АО «TERRA» опубликованном в №46 (415) от 23 ноября 2011 года, стр. 12 и №49 (418) от 14 декабря 2011 года, стр. 15

Читать правильно: место проведения собрания:

23/12/2011 года в 10 часов состоится внеочередное общее собрание акционеров по адресу: г. Сорока ул. Артелепор 39.

Информация по тел: 0(230)93192

**Consiliul societății pe acțiuni
"Drumuri Căinari"**

Anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor pentru data de 05 ianuarie 2012 ora 11.30, pe adresa: or. Căinari, str. Ștefan Vodă, în sala de ședință a societății, la ora 11.30. Începutul înregistrării – ora 09.00, sfîrșitul înregistrării – 11.00.

ORDINEA DE ZI:

- Privind majorarea capitalului social al societății prin înregistrarea emisiei suplimentare de acțiuni și aprobarea hotărârii privind majorarea capitalului social.
- Aprobarea rezultatelor emisiei suplimentare de acțiuni și a listei subscritorilor.
- Aprobarea modificărilor în statutul societății "Drumuri Căinari".
- Aprobarea listei persoanelor, care au dreptul la semnarea documentelor în organele de stat.
- Cu privire la evaluarea patrimoniului societății.
- Reorganizarea – fuziunea societății.

Începutul înregistrării acționarilor la ora 09.00. Începutul adunării la ora 11.30.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare va fi întocmită conform situației la data de 20 decembrie 2011.

Pentru participarea la adunare acționarii persoane fizice vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții acționarilor vor prezenta buletinul de identitate și procura autenticată, în modul stabilit.

Acționari pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi începând cu 26 decembrie 2011, orele 9.00-12.00, de luni pînă vineri, pe adresa: or. Căinari, str. Ștefan Vodă.

Tel. 243-3-23-69

"NUFĂRUL" SA
DECIZIILE

adunării generale extraordinare a acționarilor "NUFĂRUL" SA din 09 decembrie 2011

Pe întrebarea nr. 1 a ordinei de zi:

Cu privire la procurarea imobilelor din str.M. Drăgan, 28/3, mun. Chișinău.

S-A DECIS:

- A aproba comercializarea de la „SOLAR INTERNATIONAL” SRL a următoarelor imobile amplasate pe str.M. Drăgan, 28/3, mun. Chișinău:
  - Teren-0,328 ha cu numărul cadastral 0100305.414 și construcție/ clădire de producere/ litera B cu numărul cadastral 0100305.414.01 cu suprafață - 2581,9 m.p.;
  - Teren-0,1916 ha cu numărul cadastral 0100305.415 și construcție/ depozit / litera D cu numărul cadastral 0100305.415.01 cu suprafață -391,0 m. p..
- A aproba condițiile de comercializare a imobilelor amplasate pe str.M. Drăgan, 28/3, mun. Chișinău conform anexei.

Pe întrebarea nr. 2 a ordinei de zi:

Despre împunericierea directorului general "NUFĂRUL" S.A. cu dreptul de a semna actele la notar și alte instanțe privind comercializarea imobilului din str.M. Drăgan, 28/3, mun. Chișinău.

S-A DECIS:

A împunerici directorului general "NUFĂRUL" S.A. cu dreptul de a semna actele la notar și alte instanțe privind comercializarea imobilului din str.M. Drăgan, 28/3, mun. Chișinău.

Semnăturile Președintelui și secretarului adunării să fie autenticate de către Comisia de cenzori

Pe întrebarea nr. 2 a ordinei de zi:

Despre împunericierea directorului general "NUFĂRUL" S.A. cu dreptul de a semna actele la notar și alte instanțe privind comercializarea imobilului din str.M. Drăgan, 28/3, mun. Chișinău.

S-A DECIS:

A împunerici directorului general "NUFĂRUL" S.A. cu dreptul de a semna actele la notar și alte instanțe privind comercializarea imobilului din str.M. Drăgan, 28/3, mun. Chișinău.

Semnăturile Președintelui și secretarului adunării să fie autenticate de către Comisia de cenzori

ORGANUL EXECUTIV
**Societatea pe acțiuni
"Presudor"**

Vă aduce la cunoștință: Consiliul Societății convoacă Adunarea generală extraordinară a acționarilor, cu prezența acestora, pe data de 06 ianuarie 2012, ora 10th, pe adresa: mun. Chișinău, str. Columna, 184/1. Începutul înregistrării acționarilor – ora 09th. Sfîrșitul înregistrării acționarilor – ora 09th.

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire la înregistrarea SA "Presudor" în calitate de rezident al parcului industrial "Tracom".
- Cu privire la acoperirea cheltuielilor necesare pentru convocarea și desfășurarea Adunării generale extraordinare a acționarilor SA "Presudor" din 06.01.2012.

Cu materialele referitoare la ordinea de zi a Adunării generale extraordinare a acționarilor se poate lua cunoștință pe adresa: mun. Chișinău, str. Columna, 184/1 la administrația SA "Presudor", în zilele de lucru, orele 10-14, începând cu 23.12.2011.

Lista acționarilor, cu drept de participare la Adunarea generală este întocmită de către registratorul independent "Registrul-F" conform situației din 14 decembrie 2011.

Pentru participarea la Adunare acționarii sunt obligați să prezinte Comisiei de înregistrare buletinul de identitate, iar în cazul transmiterii dreptului de vot, procura autenticată în mod stabilit de lege.

**Relații la tel. 75-27-63, 0-691-093-36
Consiliul Societății S.A. "Presudor"**

Stimați acționari
ai SA "Drumuri Ștefan Vodă"

În temeiul deciziei Consiliului din 14 decembrie 2011, organul executiv al societății anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor pentru data 06 ianuarie 2012 la ora 11-00 pe adresa: or. Ștefan Vodă, zona industrială, în sala de ședințe a societății. Înregistrarea acționarilor de la orele 9-30 pînă la 10-30.

ORDINEA DE ZI:

- Privind majorarea capitalului social al societății prin înregistrarea emisiei suplimentare de acțiuni și aprimbarea hotărârii privind majorarea capitalului social.
- Aprobarea rezultatelor emisiei suplimentare de acțiuni și a listei subscritorilor
- Aprobarea modificării statutului societății „Drumuri Ștefan Vodă”.
- Aprobarea listei persoanelor, care au dreptul la semnarea documentelor în organele de stat.
- Cu privire la evaluarea patrimoniului societății.
- Reorganizarea – fuziunea societății.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare va fi întocmită conform situației la data de 22 decembrie 2011.

Pentru participarea la adunare acționarii persoane fizice vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții acționarilor vor prezenta buletinul de identitate și procura autenticată în modul stabilit.

Acționari pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi începând cu 27 decembrie 2011, orele 9-00-17-00 de luni pînă vineri, pe adresa: or. Ștefan Vodă, zona industrială, S.A. "Drumuri Ștefan Vodă".

Consiliul S.A. "Drumuri-Bălți"

Anunță convocarea adunării generale extraordinare cu prezența acționarilor la 05 ianuarie anul 2012 pe adresa or. Bălți str. Decebal, 133. În temeiul deciziei Consiliului din 14 decembrie 2011, organul executiv al societății anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor pentru data 05 ianuarie 2012 la ora 10.50 pe adresa or. Bălți str. Decebal, 133.

ORDINEA DE ZI:

- Privind majorarea capitalului social al societății prin înregistrarea emisiei suplimentare de acțiuni și aprimbarea hotărârii privind majorarea capitalului social.
- Aprobarea rezultatelor emisiei suplimentare de acțiuni și a listei subscritorilor
- Aprobarea modificărilor în statutul societății „Drumuri Bălți”
- Aprobarea listei persoanelor, care au dreptul la semnarea documentelor în organele de stat.
- Cu privire la evaluarea patrimoniului societății
- Reorganizarea – fuziunea societății.

Înregistrarea acționarilor 09.45 - 10.50
Începutul adunării 11.00.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunare a fost întocmită în conformitate cu situația din 20.12.2011

Materialele cu privire la ordinea de zi vor fi puse la dispoziția acționarilor începând cu data de 26 decembrie 2011 pe adresa or. Bălți str. Decebal, 133 între orele 09.00 – 12.00. Acționari se vor prezenta cu buletinile de identitate, iar reprezentanții lor și cu procurile.

CONSILIUL SOCIETĂȚII
**Consiliul societății pe acțiuni
SA "DRUMURI – DONDUȘENI"**

Anunță despre convocarea adunării generale extraordinare cu participarea acționarilor la 05.01.2012 în incinta sălii de ședințe a SA "Drumuri – Dondușeni" pe adresa: or. Dondușeni str. Ștefan Cel Mare -3. Începutul înregistrării la orele 10.00. Începutul adunării acționarilor la ora 11-00.

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire la evaluarea patrimoniului societății pe acțiuni „Drumuri-Dondușeni”
- Cu privire la reorganizarea – fuziunea societății pe acțiuni „Drumuri-Dondușeni”
- Cu privire la majorarea capitalului social al societății prin înregistrarea emisiei suplimentare de acțiuni și aprobarea hotărârii privind majorarea capitalului social.
- Aprobarea rezultatelor emisiei suplimentare de acțiuni și a listei subscritorilor
- Aprobarea modificării statutului societății pe acțiuni „Drumuri-Dondușeni”.
- Aprobarea listei persoanelor care au dreptul la semnarea documentelor în organele de stat.

Informații la tei. Dondușeni: 251-2-29-76

S.A. "Drumuri – Strășeni"

S.A. "Drumuri – Strășeni" anunță convocarea Adunării generale extraordinare a acționarilor pe data de 04.01.2012 la ora 11.00 în incinta S. A „Drumuri Strășeni” pe adresa: or. Strășeni str. Orheiului nr. 1. Începutul înregistrării 10:00 sfîrșitul înregistrării 10:45

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire la evaluarea patrimoniului societății.
- Reorganizarea – fuziunea societății.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare este întocmită la data de 20.12.11.

Cu materialele din ordinea de zi acționarii pot lua cunoștință începând cu data de 23 decembrie 2011 între orele 9:00-17:00 în sediul S.A. Drumuri Strășeni, cu excepția zilelor de odihnă. Consiliul Societății S.A. „Drumuri-Strășeni”

НКФР получит полномочия по надзору и регулированию лизинговой деятельности в Молдове

Обзор ноябрьских биржевых сделок

Свыше 300 тыс. молдавских мигрантов могут остаться без пенсий

2

3

5

НКФР выступает за расширение деятельности небанковских финансовых учреждений

В прошлую среду правительство одобрило пакет законопроектов, касающихся небанковского финансового рынка.

В частности, был рассмотрен законопроект «О небанковских финансовых организациях», дополнения и поправки к Закону «О ссудо-сберегательных ассоциациях», а также ряд изменений в другие нормативные акты. Как было отмечено на заседании правительства, представленные Национальной комиссией по финансовому рынку (НКФР) на рассмотрение кабинету министров законопроекты были разработаны исходя из Стратегии развития финансовых учреждений, а также из обязательств, которые РМ взяла на себя перед партнерами по развитию.

Как подчеркнул член Административного совета НКФР Юрие Филип, в работе над проектами и в их обсуждении участвовали профессиональные игроки небанковского финансового рынка, а также иностранные и местные эксперты.

По его словам, целый ряд предложений выдвинут самими профессиональными участниками, считающими, что рынок небанковского кредитования давно созрел к их принятию. Юрие Филип утверждает, что

одним из ключевых документов, принятых на заседании правительства, является законопроект «О небанковских финансовых организациях», который является в

Продолжение на стр.2.

Обзор биржевых сделок за неделю

Объем биржевых торгов за период с 12 по 16 декабря 2011 года составил 2,7 млн леев. В общем, зарегистрированы 53 сделки с акциями 25 эмитентов.

В Основной Секции проведено 27 сделок в объеме 2,0 млн леев. Рыночная цена акций «Moldova-Agroindbank» снизилась на 50 лей и составила 1250 лей, а «VictoriaBank» – на 3 лея и составила 50 лей за акцию. Также, уменьшились рыночные цены акций компаний «Bâlteamca» с 5,9 до 5,5 лея и «Orhei-Vit» – с 17 до 15,5 лея. Значительно увеличились цены акций следующих компаний: «Arex» – с 5 до 38 леев, «Bic» – с 0,02 до 21 лея и «Întreprinderea de colectare și desfacere Leova» – с 0,27 до 10 леев. В течение прошлой недели цена акций «Fabrica de conserve din Glodeni» выросла с 1,3 до 9,99 лея за акцию.

В Секции Прямых Сделок зарегистрированы 2 типа сделок с общим объемом 669,2 тыс. леев. Единими пакетами проданы акции 8 эмитентов. Наиболее торгуемыми стали акции шолданештского предприятия «Beton Armat» (15 сделок по 1 лею за акцию). Продолжают торговаться по 10 леев ценные бумаги кишиневской компании «Întreprinderea de transporturi auto nr. 1».

В рамках публичного предложения на вторичном рынке приобретены 0,04% акций кишиневской строительной компании «Lusmecon» по цене 28,79 лея за акцию.

Фондовая биржа Молдовы

Объявление

Редакция газеты Capital Market проводит тендер на предоставление типографских услуг. Заявки от типографий принимаются до 23 декабря.

Контактный телефон: 22 77 58.

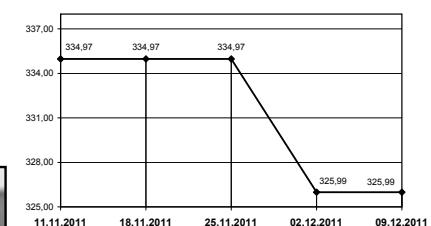
Объявление

Газета Capital Market проводит конкурс на лучший новый дизайн нашего сайта www.capital.market.md. Ваши предложения и вопросы присылайте на адрес gt@capital.market.md.

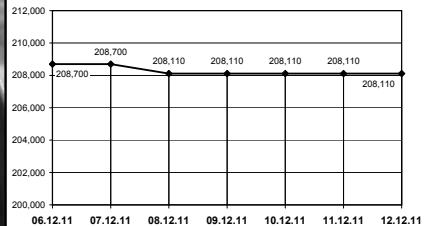
Дополнительную информацию также можно получить по тел. 229445.

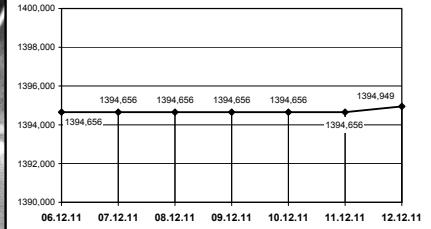
CNPF

Banking Stock Index – InfoMarket

EVM-Composite

Курс валют на 21.12.2011

Валюта	Ставка	Курс
Евро	1	15.4447
Доллар США	1	11.8146
Рубль российский	1	0.3679
Гринва украинская	1	1.4709
Лей румынский	1	3.5765

ВНИМАНИЮ
АКЦИОНЕРНЫХ
ОБЩЕСТВ!

Газета Capital Market в рамках акции «Подписка 2012» предоставит 10% скидки на публикацию годового отчета акционерного общества при предоставлении годового подписного абонемента на нашу газету.

Редакция газеты
Capital Market

НКФР выступает за расширение деятельности небанковских финансовых учреждений

Продолжение. Начало на стр. 1.

своем роде не только новшеством, но и предлагает совершенно иной взгляд на небанковский сектор финансового рынка.

По его словам, за последние несколько лет небанковский финансовый рынок значительно изменился, и теперь способен предоставлять не только услуги по микрофинансированию, но и участвовать в более масштабных проектах. Так, согласно представленным данным, в РМ существуют 43 финансовые организации, их портфель кредитования составляет около 1,5 млрд леев, что равно 1,5% ВВП. Статистика последних лет свидетельствует о достаточно динамичном развитии данного сегмента, что требует к нему другого отношения и внимания. В итоге, если вначале предполагалось внести изменения в три нормативных акта, то после проведения соответствующих дискуссий и анализа было принято решение о разработке совершенно нового закона, проект которого и был представлен.

Как было отмечено на заседании правительства, представленный документ, наряду с понятиями микрофинансирования и лизинга, включает в себя и понятие о небанковском кредитовании, ипотечном кредитовании, определяет юридический статус небанковских финансовых организаций, виды деятельности, которыми они могут заниматься, способы создания и регистрации организаций, требования к администраторам и учредителям, способы внесения в Регистр небанковских финансовых организаций, регламентирование и надзор за деятельностью небанковских финансовых организаций.

Комментируя законопроект, Юрие Филип отметил, что одним из принципиальных новшеств законопроекта является предложение о внесении нового понятия – небанковский кредит.

Как он подчеркнул, в законодательстве РМ принято два понятия,

которые обозначают примерно один и тот же феномен – это займ и банковский кредит. Однако на практике использовать понятие «кредит» могут только банковские организации. Все остальные физические и юридические лица, в том числе и организации по микрофинансированию, вынуждены оперировать понятием «займа», и это притом, что технологии займа и кредита достаточно близки и используют почти одни и те же инструменты, такие как залог, нотариальное заверение, проценты по кредитам, комиссия за обслуживание и т.д. Однако согласно действующему законодательству, к займу применяются другие регламентирующие нормативные акты, что создает неудобства в работе и иногда приводит к «определенного» рода потерям профессиональных участников небанковского финансового рынка.

По его словам, по сути, предлагаемый новый термин «небанковский кредит» повторяет определение «банковского кредита», однако будет распространяться и на небанковские учреждения, которые практикуют кредитование как профессиональный вид деятельности.

Как отметил Юрие Филип, «принимая это решение, мы совместно помогаем небанковским кредитным организациям выйти из ситуации, когда они, прикрываясь понятием займа, занимаются кредитованием. При этом понятие займа остается для всех остальных физических и юридических лиц, которые могут одолживать или предоставлять денежные средства под названием «займ». Естественно, что эта деятельность будет подпадать под определение займа и соответствующие статьи гражданского кодекса».

По словам члена Административного комитета НКФР, еще одним новшеством законопроекта стала разработка более четких требований к профессиональным участникам небанковского финансового рынка. В частности, вводятся более кон-

кретные требования к уставным капиталам профучастников, в зависимости от области деятельности. Как отметил собеседник, предложенные требования к минимальному уставному капиталу согласованы с профессиональными участниками небанковского финансового рынка, более того, все они им соответствуют.

Так, согласно документу, минимальный уставный капитал для организаций микрокредитования составит 60 тыс. леев. Для небанковских кредитных организаций – 120 тыс. леев, а для организаций, предоставляющих кредиты и лизинговое финансирование – 240 тыс. леев.

По словам Юрие Филип, еще одним достоинством законопроекта является то, что он четко прописывает запрет для всех организаций небанковского финансового сектора привлекать деньги у населения в виде депозитов (за исключением ссудо-сберегательных организаций, которые регламентируются отдельным законом), а также на заключение договоров на размещение инвестиций. Таким образом, небанковские финансовые учреждения смогут получать деньги в виде займа только от своих учредителей, инвесторов или же в форме банковских кредитов.

Как отметил чиновник, если бы НКФР разрешила привлечение депозитов, то это повлекло бы за собой ужесточение требований по их регламентированию, что в свою очередь могло бы стать сдерживающим фактором для развития рынка. Тогда как НКФР стремится создать наиболее благоприятные условия для развития этого сегмента. В данном случае, Национальная комиссия по финансовому рынку предложила механизм предварительной авторизации, подтверждающей тот факт, что кредитная организация соответствует необходимым требованиям, данные о ней вводятся в единый реестр небанковских кредитных организаций.

Геннадий ТУДОРЯНУ

чившись на 30% в сравнении с 2009 г. При этом наибольшая доля основных средств, переданных в лизинг, приходится на транспортные средства – 449,1 млн леев (84% от общего объема), из которых автомобили составляют 69% (311,4 млн леев). Доля 5 крупнейших лизинговых компаний по стоимости основных средств, переданных в лизинг, составила 73% в 2010 г.

В Молдове будут введены новые условия лицензирования ссудо-сберегательных ассоциаций, а также их филиалов и представительств

Это предусматривают одобренные правительством поправки в Закон о ссудо-сберегательных ассоциациях.

Согласно документу, лицензия категории «В» может быть выдана ссудо-сберегательной ассоциации, у которой минимум 1 год была лицензия категории «А», общие активы составляют не менее 1,5 млн леев, и имеет не менее 200 членов-физических лиц.

Лицензия категории «С» может выдаваться ассоциации, которая не менее года владела лицензией категории «В», общая стоимость активов которой составляет минимум 100 млн леев, членами которой является не менее 1 тыс. физических и юридических лиц. При этом лицензии типа «В» и «С» могут выдаваться ассоциациям, которые соответствуют минимальным требованиям к зданию (помещение для операционной деятельности минимум 20 кв.м), а также техническому оснащению и оборудованию.

Полномочия Нацбанка будут расширены

Это предусматривают поправки в Закон о Национальном банке Молдовы, которые одобрило правительство. Как отметил президент НБМ Дорин Драгунану, в частности, новые полномочия связаны с надзором за системой выплат и продвижением стабильного и эффективного функционирования автоматизированной системы межбанковских платежей, а также с лицензированием, регулированием и надзором за деятельностью по оказанию платных услуг и выпуском электронных денег.

Новая статья в Законе о Нацбанке «Системы выплат» детализирует полномочия НБМ в области регламентирования и надзора за деятельностью по оказанию платежных услуг и выпуску электронных денег, а также в области надзора за системой платежей в Молдове. Эта статья разрабатывалась с учетом одобренного ранее Закона о платежных услугах и электронных деньгах.

Документ был разработан Нацбанком Молдовы и содержит инновационные понятия об электронных деньгах, а также положения о двух новых категориях поставщиков небанковских услуг – платежных организациях и организациях, выпускающих электронные деньги. Согласно документу, помимо банков и поставщиков платежных услуг, соответствующие услуги по оплате могут оказывать и поставщики почтовых услуг, Нацбанк и Госказначейство. Проект закона также определяет важные аспекты, касающиеся защиты прав и интересов потребителей. Пруденциальный надзор в области оказания услуг по оплате будет обеспечиваться Нацбанком Молдовы и Минфином.

Как сообщил президент Нацбанка Дорин Драгунану, Закон о платежных услугах и электронных деньгах призван повысить уровень безналичных платежей в стране, увеличить объем безналичной оплаты товаров и услуг. Предусматривается, что благодаря закону в Молдове будут внедрены современные, инновационные продукты, предусматривающие платежи посредством мобильного телефона, почтового отделения и т.д.

Нацбанк Молдовы создаст регистр своих нормативных актов

Это предусматривают поправки в Закон о Национальном банке Молдовы, которые одобрило правительство. Как отметил президент Нацбанка Дорин Драгунану, планируется, что в регистре будут публиковаться нормативные акты НБМ без прохождения какой-либо предварительной экспертизы или пересмотра со стороны органов публичной администрации.

В свою очередь министр юстиции Олег Ефим отметил, что, согласно законодательству, все официальные документы, в том числе издаваемые НБМ, для вступления в силу должны публиковаться в сборнике официальных документов «Мониторул Официал», и если их не будет в нем, они не будут считаться обязательными для внедрения. В то же время, президент НБМ подчеркнул, что если нормативные акты НБМ автоматически будут публиковаться в «Мониторул Официал» без каких-либо корректировок, то это приемлемый вариант, однако он высказался против вмешательства со стороны органов публичной администрации в суть документов, как это часто бывает. Одобренные правительством поправки должны быть утверждены в парламенте.

Условия отзыва членов руководящих органов Нацбанка Молдовы будут приведены в соответствие уставу Европейского центрального банка

Как отметил президент НБМ Дорин Драгунану, планируется, что, в частности, члены руководящих органов Нацбанка – Исполнительного комитета и Надзорного комитета – могут быть отозваны с занимаемой должности публичным органом, который их назначил, только в случае невыполнения ими своих должностных обязанностей или допущения грубых нарушений в деятельности.

В то же время, впервые будет предусмотрена возможность обжалования отставки членов руководящих органов НБМ в суде. До настоящего времени такого права у них не было.

В Молдове будет ужесточено наказание за уклонение от уплаты налогов

Это предусматривают поправки в Уголовный кодекс, который одобрил парламент во втором чтении на пленарном заседании в понедельник.

Как отмечают в Центре по борьбе с экономическими преступлениями и коррупцией, до настоящего времени включение предприятиями и организациями в бухгалтерские, налоговые или финансовые документы заведомо искаженных данных о доходах или расходах либо скрытие других объектов налогообложения, наказывалось штрафом в размере от 1 тыс. до 2 тыс. условных единиц или лишением свободы на срок до 2 лет, а предложенные поправки предусматривают увеличение штрафа до 2 тыс. и 3 тыс. условных единиц, а срок лишения свободы повышается до 3 лет.

Кроме того, в УК будет включено новое положение, согласно которому это нарушение, совершенное группой лиц по преступномуговору, будет наказываться штрафом в размере от 3 тыс. до 5 тыс. у. е. или лишением свободы на срок до 6 лет. Нарушители закона в обоих случаях будут лишены также права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок от 2 до 5 лет. В случае юридического лица штраф составит от 3 тыс. до 6 тыс. условных единиц с лишением права заниматься определенной деятельностью или ликвидацией юридического лица.

Поправки в УК также предусматривают сокращение с 2,5 тыс. до 1,5 тыс. единиц суммы, подлежащей к уплате, но скрытой путем нарушений налога. Поправки направлены на улучшение механизмов борьбы с налоговыми нарушениями со стороны так называемых «фирм-фантомов», из-за фиктивной деятельности которых и нарушения законодательства бюджет страны теряет миллиарды леев.

НКФР получит полномочия по надзору и регулированию лизинговой деятельности в Молдове

Это предусматривают законодательные поправки, одобренные правительством.

Как сообщил член Административного комитета НКФР Юрие Филип, лизинговые компании признаны профессиональными участниками внебанковского финансового рынка.

Принятые кабинетом изменения предусматривают создание необходимого механизма для эффективного управления лизинговой деятельностью в Молдове путем установления надзора со стороны государства. Планируется, что НКФР будет устанавливать минимальные пруденциальные и непруденциальные требования к лизинговым компаниям, правила установления годовой процентной ставки и т. д. с целью обеспечения стабильности небанковской финансовой системы, защиты прав потребителей, предупреждения злоупотреблений и нарушений в этом секторе.

Как отмечается, обеспечение развития сектора лизинга имеет не только экономическое, но и социальное значение: финансовая поддержка малого и среднего бизнеса и предпринимательской деятельности в сфере производства, торговли, услуг является одним из путей ликвидации бедности, сокращения безработицы, решения многих проблем переходного периода.

Согласно официальной статистике, в Молдове работает 23 лизинговые компании. Портфель лизинговых контрактов в 2010 г. составил 535 млн леев, увели-

Обзор ноябрьских биржевых сделок

Общий объем биржевых торгов за ноябрь составил 20,1 млн леев, что на 8 млн леев больше объема прошлого месяца. В общем, зарегистрировано 176 сделок с акциями 58 эмитентов.

Объем Секции Прямых Сделок продолжает превышать объем Основной Секции и составил 75,2% и, соответственно, 24,8% от общего объема.

Наибольшая доля в общем биржевом объеме (69,5%) принадлежит сделкам по продаже акций единими пакетами в рамках голосовых торгов. Почти 80% данного объема – это сделки с ценными бумагами банка «Moldova-Agroindbank». Цена этих акций варьировалась на протяжении месяца в пределах 1050-1250 леев. Реализован пакет акций «Banca Socială» по 300 леев за акцию. Значительно увеличилась цена акций чимишской компании «Autoservice și Comerț» с 0,50 до 16,01 лея. Также, выросла цена акций кишиневской строительной компании «Otelcon» с 30 до 35 леев. Цена акций предприятия «BTA nr. 24» (Чадыр-Лунга) выросла на 1 лей по сравнению с прошлым месяцем, составив 7 леев за акцию. Стабильными остаются акции бельцкого общества «Constructorul» – цена за одну акцию составляет 10 леев. Возобновились сделки с акциями кишиневской компании «Dimecon-11» по 7 леев за акцию.

В этом месяце посредством публичных предложений на вторичном рынке были реализованы ценные бумаги 6 эмитентов в общем объеме 1,2 млн леев. АО «Basarabia-Nord», которое вместе с аффилированными лицами владело 86,29% акций «Combinatul de Pîne din Bălți», приобрело еще 7,61% акций по

5 леев за акцию. Общий объем сделки составил 953,7 тыс. леев.

Оферент АО «Mega Prim» приобрел 2,52% акций кишиневской компании «Întreprinderea de Transporturi Auto nr. 1» по цене 10 леев, и 0,55% акций сорокской компании «Dana» – по 10 леев.

В рамках объявленного публичного предложения на вторичном рынке ООО «Orlact Grup» купило 1,92% акций орлеевского общества «Orlact» по цене 39,64 лея. После завершения публичного предложения оферент вместе с аффилированными лицами владеет 85,64% акций компании.

Оферент Амирос Енвер купил 0,56% акций кишиневской компании «Sud Vest Montaj» по цене 2,60 лея за акцию.

Также, приобретены 0,03% акций кишиневской компании «Lusmecon» по цене 28,79 лея.

В рамках аукциона по продаже акций инвестиционных фондов в процедуре ликвидации, а именно «Viitorul Tău», были проданы 3 пакета акций следующих предприятий по цене 0,01 лея за акцию:

«Servis-Activ» – 60,21% от объема эмиссии;

«Avîntul» – 57,29% от объема эмиссии;

«Aluniș» – 19,99% от объема эмиссии.

В Основной Секции проведены 83 сделки на сумму 4,9 млн леев. В ноябре рыночная цена акций листинговой компании «Moldova-Agroindbank» увеличилась с 1200 до 1300 леев. Выросла и

цена акций «Victoriabank» с 51,98 до 53 лея. Рыночная цена акций «Banca de Economii» уменьшилась на 6 леев, составив 30 леев за акцию. Проведены 2 сделки с акциями «Moldindconbank» по цене 300 и, соответственно, 299 леев за акцию. Также, из листинговых компаний торговались акции «Mobiasbancă-Groupe Societe Generale» по 135 леев и «Efes Vitanta Moldova Brewery» – по 100 леев за акцию.

Список ценных бумаг, зарегистрированных на бирже, к концу ноября состоял из 1019 акционерных обществ, в том числе 12 листинговых компаний.

В ноябрьских торгах участвовали 19 Членов Биржи, из них лидирующие позиции заняли:

– по объемам (12,9 млн леев) – «DAAC Invest»;

– по количеству совершенных сделок (72 сделки) – «Proajocis»;

– по количеству торгуемых эмитентов (21 эмитент) – «Valinvest».

Более детальную информацию о спросе и предложении, о рыночных ценах, о статистике биржевых торгов, а также список брокерских компаний вы можете найти на сайте Фондовой биржи Молдовы (www.moldse.md) или по тел. 27-54-20.

Информация о торгах публикуется: еженедельно – в газете «Capital Market», ежемесячно – в информационном бюллетене биржи «Bursa de Valori a Moldovei» (подписной индекс «Poșta Moldovei» – 31882, „Moldpress” – 41882).

Ежедневная информация о торгах транслируется по каналам молдавского телевидения «Moldova 1» и «NIT».

Фондовая биржа Молдовы

Он сообщил, что на данный момент долг государства перед страховыми компаниями, составляет 11 млн леев. Во столько же оцениваются и долги страховых компаний перед сельхозпроизводителями. Министр заверил, что к концу года все долги будут погашены.

ВВП Молдовы за девять месяцев вырос на 6,7%

ВВП Молдовы составил в январе-сентябре 60,497 млрд леев в текущих рыночных ценах, увеличившись на 6,7%, по сравнению с аналогичным периодом 2010 г.

Как сообщили «ИНФОТАГ» в Национальном бюро статистики, валовая добавленная стоимость (ВДС) в секторе производства выросла на 7,2%, положительно повлияв (+1,6%) на индекс физического объема внутреннего валового продукта.

В промышленности рост ВДС был более впечатляющим – 10,3%, в то время как в сельском хозяйстве, охоте, лесоводстве, рыболовстве и рыбоводстве – на 2,9%.

Вклад валовой добавленной стоимости производственного сектора в формирование ВВП составил 24,6% по сравнению с 22,5% годом ранее.

ВДС в сфере услуг возросла на 6%, повлияв на рост ВВП на 3,9%. Рост обусловлен, главным образом, увеличением ВДС в торговле и ремонте автомобилей – на 14,4%.

Вклад ВДС сектора услуг в формирование ВВП снизился с 63,3% до 61,5%.

Налоги на товары возросли на 8,9%, однако их доля в ВВП практически сохранилась на прошлогоднем уровне – 16,6%.

Справка «ИНФОТАГ»: Правительство РМ рассчитывает на 6,5-процентный рост экономики в 2011 г. МВФ прогнозирует 7%, а ЕБРР – 6%. В 2010 г. ВВП вырос на 6,9% после падения в 2009 г. на 6,1%.

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22)859-405.

E-mail: info@cnpf.md

Spre atenția acționarilor SA "Drumuri-Edinet"

Vă rugăm să fie citit anunțul în nr. 49 din 13.12.2011 astfel:

Vă aducem la cunoștință că la data de 03.01.2012 va avea loc Adunarea generală extraordinară a acționarilor la ora 11-00 în cimitirul sediului societății pe adresa: o. Edinet, str. Independenței, 179. Începutul înregistrării la orele 10-30.

ORDINEA DE ZI:

- Privind majorarea capitalului social al societății prin înregistrarea emisiei suplimentare de acțiuni și aprobarea hotărârii privind majorarea capitalului social.
- Aprobarea rezultatelor emisiei suplimentare de acțiuni și a listei subscritorilor.
- Aprobarea modificării statutului societății „Drumuri-Edinet”.
- Aprobarea listei persoanelor, care au dreptul la semnarea documentelor în organele de stat.
- Cu privire la evaluarea patrimoniului societății.
- Reorganizarea – fuziunea societății.

Adunarea generală ordinată anuală a acționarilor va fi întinută cu prezența acționarilor sau reprezentanților lor, prezentând buletinul de identitate și procură perfectată în conformitate cu prevederile legislației.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunarea extraordinară se întocmește la situația de 19.12.2011 de către R.I. „Registru-Corect” SA.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi a adunării cu începere de la 23.12.2011 (orele 10.00-14.00) la sediul societății.

Relații la tel: 0-246-2-84-93

Stimati actionari ai "Cartea" S.A.

Vă aducem la cunoștință că, începând cu data de 25 decembrie 2011, în conformitate cu decizia Consiliului „CARTEA” S.A. se va efectua achitarea dividendelor intermediere pentru anul 2011.

DUPĂ CUM URMEAZĂ:

- Mijloace bănești îndreptate pentru plata dividendelor -5,00lei pentru o acțiune.
- Forma de plată – mijloace bănești.
- Modul achitării dividendelor:
  - pentru acționari persoane juridice prin virament bancar;
  - pentru acționari persoane fizice în numerar la sediul societății începând cu 01 martie 2012.

Informații la tel: 23-52-48

Consiliul societății

Societatea pe Acțiuni „Drumuri-Chișinău”

Vă aduce la cunoștință că consiliul Societății a adoptat hotărârea cu privire la petrecerea Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor pe data de 06 ianuarie 2012 la ora 13.00 în incinta S.A. „Drumuri-Chișinău” pe adresa: m. Chișinău, șos. Balcani, 3. Începutul înregistrării: 12.00. Sfîrșitul înregistrării: 12.45.

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire la evaluarea patrimoniului societății.
- Cu privire la reorganizarea-fuziunea societății.
- Privind majorarea capitalului social al societății prin înregistrarea emisiei suplimentare de acțiuni și adoptarea hotărârii privind majorarea capitalului social și aprobarea aportului nebănesc a societății.
- Aprobarea rezultatelor emisiei suplimentare de acțiuni și a listei subscritorilor.
- Aprobarea modificării Statutului Societății pe acțiuni „Drumuri-Chișinău”

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare va fi întocmită conform situației la data de 21.12.2011

Pentru participare la adunare acționari, persoanele fizice vor prezenta buletinul de identitate și procură autenticată în modul stabilit.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi începând cu 27 decembrie 2011 orele 9-00 până la 12-00 de luni până vineri, pe adresa m. Chișinău, șos. Balcani, 3

Consiliul Societății SA „Drumuri-Chișinău”

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:

Moldpress: 67770

Poșta Moldovei: PM21700

Издатель: CAPITAL MARKET I.S.

Регистрационный №:

1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель: Национальная Комиссия

по финансовому рынку

Административный совет:

Председатель: Елена ПУЙ,

Елена ВАСИЛАКЕ, Инга КАЗАЧЕК,

Зоя ТУЛБУРЕ, Галина ШПАК.

Главный редактор:

Геннадий ТУДОРЯНУ

Тел.: /373 22/ 229-445

Заместитель главного редактора:

Татьяна СОЛОНАРЬ

Тел.: /373 22/ 229-335

Прием объявлений и отчетов:

capital@market.md

Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

Факс: /373 22/ 22-05-03

Адрес: ул. Василе Александри, 115.

(угол бул. Штефан чел Маре)

Расчетный счет: 225139437,

ф/к 1003600114204,

КБ "Eximbank - Gruppo Veneto Banca"АО,

филиал №11, Кишинэу, BIC EXMMMD2436.

В номере использованы материалы информационных агентств "Moldpress" и "InfoMarket".

Статьи, помеченные знаком , публикуются на правах рекламы.

Каждый материал, опубликованный на страницах "Capital Market", отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии "PRAG 3"

Вячеслав НЕГРУЦА:

«Я остаюсь оптимистом и надеюсь, что до 31 декабря у Молдовы будет утвержденный бюджет в окончательном чтении»

Эксклюзивное интервью министра финансов Вячеслава Негруца ГИА “МОЛДПРЕС”

– Парламент утвердил в первом чтении налогово-бюджетную политику на 2012 год. Каковы главные изменения, ожидающие нас в налоговой системе?

– Есть несколько главных элементов налоговой политики на 2012 год. Первый такой элемент, который может считаться революцией в мышлении и сближении налогового законодательства и затронет последующие годы – введение косвенных методов оценки имущества и собственности.

Конечно, немедленного эффекта не последует. В 2012-2014 гг. мы не ожидаем больших поступлений в бюджет от введения этого метода. Эффект рассчитан с перспективой на будущее. Но введение косвенных методов приведет, с одной стороны, к тому, что все граждане и все экономические агенты будут полностью декларировать свои доходы и собственность, с другой стороны, речь идет о равноправии внесении этого налогового бремени всеми. Дабы не случилось того, что происходит в настоящее время, когда огромное большинство – более 90% налогоплательщиков – являются бюджетниками и работниками, а те, кто ездит на дорогих автомобилях и обладает большой недвижимостью, не декларируют никакого дохода. Так называемые бизнесмены или другие категории, которые обладают основными денежными средствами, не выступают как работники, поскольку они не являются работниками и, следовательно, не платят подоходный налог. Во всем мире используется косвенный метод, когда налоговые службы применяют необходимый инструментарий для внутреннего использования в противопоставление декларации о доходе, представленной физическим лицом или экономическим агентом, с иной информацией, поступающей из расположенных регистров, в том числе из кадастра, когда речь идет о сделках с недвижимостью, с регистрацией, когда речь идет о регистрации транспортных единиц. Возникнут ситуации, когда некоторые граждане должны будут продемонстрировать, из каких источников они осуществляли ряд покупок, строительство, приобрели автомобили или что-то другое.

Остается в силе анекдот: доходы американца составляют 100 000 долларов в год, он платит 40 000 долларов налога, а с остальными деньгами делает, что пожелает, у молдаванина доход 10 000 леев в год, тратит он 50 000 евро и никто не спрашивает его, откуда он берет эти деньги.

Я уверен, что в принципе у нас есть поддержка и понимание законодателей, с другой стороны, мы предоставим необходимые детали, чтобы механизм стал ясен всем.

– С какого года будет применяться этот метод? Некоторые депутаты упрекают, что не проведена кампания по разъяснению среди налогоплательщиков.

– Декларирование доходов проводится ежегодно. 31 марта – последний день подачи декларации о доходе. Лишь с этого момента появляется понятие налогового обязательства. Так, только по результатам доходов 2012 года, в 2013 году будет применена про-

цедура косвенной оценки доходов лиц, доход которых превысит 300 тыс. леев в год, или они приобретут недвижимость в размере 1 млн леев.

– Нужно понимать, что у налоговой службы будет в распоряжении много времени, чтобы представить соответствующие пояснения и информацию населению?

– На самом деле, предстоит период интенсивной работы, которую будет осуществлять как налоговая служба, так и все общество, чтобы довести до сведения каждого гражданина, каждого экономического агента, а также каждого работника налоговой службы, как нужно применять данный метод. Это предполагает инструктаж, обучение, а также пропаганду с помощью средств массовой информации.

– Другое широко обсуждаемое изменение – возврат к корпоративному подоходному налогу в размере 12%. Каковы мотивы возвращения к налогообложению доходов экономических агентов?

– Это другой элемент налоговой политики, возврат к корпоративному подоходному налогу в 12% после нескольких лет абсурдности всего того, что называется налогообложением доходов. Это была ошибка, которая создала брешь в бюджете более чем на 4,5 млрд леев. Последствия так называемой реформы экономической либерализации, принятой в 2007 году, были грустными. Эти деньги могли быть использованы в качестве амортизатора, и в качестве спасательного круга в условиях, в которых экономика вступила с 2009 года в финансовый кризис. Оставшись без этих средств, бюджет подвергся давлению, были необходимы вливания и внеочередные финансирования из-за рубежа. Подоходный налог – важный источник для местных публичных властей. И здесь можно говорить о придании в определенной степени, хотя бы частично, финансовой автономии на местном уровне, когда местные публичные власти могут принимать решения, что им делать со своими доходами, и уменьшить установленную в 2007 году зависимость от центрального бюджета или от центральной администрации.

– Налоговая политика предусматривает также повышение некоторых акцизов. Чем это прописано?

– Исходя из того, что нам необходимо почти 3 млрд леев дополнительных расходов в 2012 году по сравнению с 2011 годом, и учитывая, что мы больше не можем сокращать расходы, поскольку рискуем дисфункцией в центральной и местной публичной власти, детских садах, школах, деятельности бюджетных организаций, единственным решением является увеличение доходов через налоговую политику. Повышение акцизов касается только определенных товаров, не являющихся жизненно важными, таких как сигареты, крепкие алкогольные напитки или транспортные средства.

– Кстати, как выглядит Молдова в региональном контексте после повышения акцизов?

– На некоторые продукты они намного ниже. Большинство акцизов на сигареты необходимо будет привести в соответствие со стандартами

ми Европейского союза к 2025 году. Будет постепенное увеличение акцизов на сигареты. С другой стороны, мы учтем, что происходит на Украине. Следовательно, у нас не слишком большое пространство для еще большего повышения акцизов на сигареты, поскольку мы рискуем стать привлекательной зоной для контрабанды сигарет с Украины в Республику Молдова. Безусловным является то, что акцизы на сигареты будут расти и в дальнейшем. Они гораздо ниже по сравнению с Румынией или другими странами Евросоюза.

– Какие другие изменения последуют в налоговой политике?

– Будет, например, отменен акциз на виноградное вино. Вино больше не будет облагаться акцизом по той простой причине, что это приоритетная отрасль для Республики Молдова. С другой стороны, мы намерены воспитывать и стимулировать культуру потребления вина, то есть безвредных алкогольных продуктов, а в некоторых случаях даже полезных для здоровья. Есть и другие важные элементы, такие как сохранение 8-процентной ставки НДС на сахар. Изначальный вариант был 20%.

2012 год станет годом, когда будет необходимо продемонстрировать волю в отношении реформы налоговой администрации. Согласно стратегическому плану реформирования, действительному до 2015 года, стартовый год реформы – 2012, когда мы осуществим революционные преобразования всего, что касается налогового инспектора, его статуса, который не должен быть контролером, внушающим ужас и боязнь налогоплательщику, а консультантом и человеком, приходящим к нему на помощь. Мы будем применять косвенные методы, а также некоторые инструменты, касающиеся увеличения степени соответствия налоговому законодательству, будем работать с определенными сегментами с повышенным риском уклонения от уплаты налогов в ряде областей национальной экономики. Это должно привести нас к большей степени соответствия, с одной стороны, и с другой – к поступлениям в бюджет в результате лучшего администрирования.

В-третьих, мы очень надеемся на новую информационную систему, которую необходимо будет разработать в следующие два года. Она обеспечит новый подход в налоговом менеджменте в том, что касается проверок. Много работы предстоит проводить на местах. Проверки будут предприниматься, когда точно станет известно, что там нарушение, а не так, как происходит на сегодняшний день, когда некоторые работники налоговых служб играют роль колядующих.

– Как Вы думаете, в окончательный вариант налогово-бюджетной политики поступят изменения в результате рассмотрения документа во втором чтении?

– Не исключаю, что некоторые изменения могут появиться, но они не будут носить концептуального характера. Некоторые изменения могут быть произведены, законодатели имеют полное право вносить предложения, и в зависимости от определенных аргументов и контраргументов могут быть произведены изменения. При любом изменении нужно учитывать определенные издержки или упущеные доходы, должны быть предоставлены компенсационные меры.

– Утверждение налоговой политики открывает путь к рассмотрению проекта Закона о государственном бюджете на 2012 год?

– Правильно, но не только государственного бюджета, а также бюджета государственного социального страхования и бюджета медицинского страхования. Они основаны на этой конструкции налогово-бюджетной политики на 2012 год. Вместе с принятием во втором чтении налогово-бюджетной политики мы можем начинать обсуждение бюджета на 2012 год.

– Вы заявили, что в 2012 году, как и в предыдущие годы, в последние 3-5 лет, у нас будет социальный бюджет. Когда мы говорим социальный бюджет, какие расходы имеются в виду и какие области?

– Когда я утверждаю, что у нас социальный бюджет, я имею в виду, что 78,8% всех расходов национального публичного бюджета носят социальный характер. Речь идет об образовании, медицине, культуре, заработной плате в соответствующей области и другие действия социального характера. Но, я повторяю: Республика Молдова обречена на подобный бюджет, по крайней мере, еще три-пять лет, поскольку это унаследованная структура, когда, к сожалению, из государственного бюджета деньги направлялись в эти области.

Но экономическая сфера, такая как, например, инфраструктура, также растет. Несмотря на социальный бюджет, расходы экономического порядка на проекты энергоэффективности, регионального развития будут увеличиваться. Подобные проекты, с одной стороны, ведут к созданию рабочих мест в сельской местности, куда они и направлены, с другой стороны, ведут к созданию такой инфраструктуры, которая впоследствии послужит основой для развития бизнеса и экономического развития Молдовы.

Расходы из бюджета медицинского страхования вырастут более чем на 10 процентов, расходы бюджета государственного социального страхования также увеличатся на 10 процентов, а государственного бюджета – примерно на 9 процентов.

– Размышляя над проектом бюджета на 2012 год, кажется, что зависимость Молдовы от внешнего финансирования снизится. Так ли это?

– Проект бюджета на 2012 год четко указывает, что мы будем

менее зависимы от внеочередных финансирований, которыми пользовалась Республика Молдова для бюджетной поддержки в 2010 г. или 2011 году. С другой стороны, мы будем осуществлять проекты, приходящие в виде грантов или инвестиционных проектов в нашу страну.

Большая надежда на внутренние ресурсы, поскольку региональный контекст, мировой контекст такой природы, что все меньше наших партнеров и доноров смогут участвовать в определенных финансовых проектах в Республике Молдова, и нужно будет надеяться на наши ресурсы. Из этих соображений, если посмотреть, дефицит бюджета снизится с 1,9% ВВП в 2011 году, до 0,9% в 2012 году, из которого только небольшая сумма будет финансироваться из-за рубежа, а остальная часть – за счет выпуска государственных ценных бумаг на внутреннем рынке. Учитывая тот факт, что финансовые ресурсы становятся все более дефицитными, страны Европы сталкиваются с беспрецедентными дефицитами бюджета – 6,7,10% ВВП, они также обременены и высокой степенью задолженности, которая иногда достигает более 100 процентов. Степень государственной задолженности Республики Молдова – 24%, в 2012 году наша задолженность уменьшится.

Мы с 2009 года пытались привлечь финансирование, не влекущее за собой задолженности. 52 процента пакета финансирования – гранты, которые не отражаются в долгах и не влекут за собой обязательство погашения. И это был правильный шаг, чтобы обеспечить комфортабельную степень задолженности, терпимую бюджетом, которая, с одной стороны, дает возможность разрабатывать проекты, с другой стороны, не оставаться должниками перед партнерами.

– Кажется, что не должно быть проблем с принятием бюджета. Что произойдет, однако, если желание принять бюджет не воплотится в реальность?

– Мы учитываем любой вариант. Но я остаюсь оптимистом и надеюсь, что до 31 декабря у Республики Молдова будет утвержденный бюджет в окончательном чтении. Принятие всех трех бюджетов придаст уверенность гражданам, обеспечит функциональность всех бюджетных учреждений, а нам – комфорт, даст уверенность, что все запланированные доходы в бюджет будут собраны вовремя и полностью, чтобы выдержать статью расходов. Так же это будет сигналом всему обществу, что стабильность и прогнозируемость обеспечены на будущий год. Конечно, может случиться, что бюджет не будет принят, что нежелательно, сразу это говорю. Однако и в подобной ситуации мы продемонстрировали на протяжении 2011 года, что управляли публичными деньгами с максимальной осторожностью, ответственностью, а отсутствие принятого бюджета все выплаты гражданам, бюджетным организациям, экономическим агентам, поставляющим товары и услуги публичным учреждениям, были выполнены на сто процентов. Мы готовы работать в подобных условиях, но не желаем этого. Хотим иметь утвержденный бюджет. Я остаюсь оптимистом.

Свыше 300 тыс. молдавских мигрантов могут остаться без пенсий

Доклад IDIS «Viitorul» обнародовал тревожные данные в сфере социального страхования. Согласно документу, большинство молдавских мигрантов при достижении пенсионного возраста могут остаться без пенсий. Большинство из них, работая за границей, не отчисляют ничего в систему социальной защиты. Максимум на что граждане, не участвовавшие в пенсионном фонде, могут претендовать – это 90 лей в месяц в качестве социального пособия.

Молдова далеко не единственная страна в мире, испытывающая массовый исход рабочих силы за рубеж. Около 12% трудоспособного населения на сегодняшний день работает за границей. По мнению экспертов IDIS, система социального страхования Молдовы почти полностью лишена отчислений, предоставляемых без соблюдения принципа солидарности, защита предоставляется только застрахованным лицам. В результате, лица, работающие за границей, по возвращении на родину могут рассчитывать на пенсии на основе трудового стажа, и если он слишком мал, то на минимальную пенсию.

Василе Кантаржи, один из авторов доклада IDIS, считает, что «сегодня, если человек ничего не отчислял в пенсионный фонд, не может рассчитывать даже на минимальную пенсию, кроме социального пособия в размере 90 лей. Есть еще одна возможность: если этот человек не будет располагать минимальным доходом, гарантированным государством, он сможет получать социальную помощь по закону о социальной помощи. Таким образом, в опасности оказываются и Фонд социальной помощи, и Фонд социальной поддержки».

ГАСТАРБАЙТЕРЫ – БЕЗОТВЕТСТВЕННОСТЬ ИЛИ НЕДОВЕРИЕ?

Согласно докладу IDIS, в 2010 году лишь одна тысяча человек заключила индивидуальные договоры с Национальной кассой социального страхования. Из 300 тысяч граждан, выехавших на работу за границу, 6% отчисляют в пенсионный фонд страны, где они работают. Если принять во внимание, что молдаване не делают отчисления в частные пенсионные фонды за рубежом, то заключение авторов доклада «Миграция рабочей силы из Республики Молдова: среднесрочные и долгосрочные последствия для системы социального страхования» кажется логичным – виноват низкий уровень соотечественности мигрантов. Молодой человек, выехавший за рубеж, не

думает о пенсии, это для него не главная проблема.

Впрочем, оставим в покое зарубежные отчисления наших граждан и вернемся в Молдову. Конечно, сказать, что причина игнорирования мигрантами национальной системы социального страхования заключается в плохой осведомленности людей, однако на самом деле проблема заключается в недоверии населения к пенсионной системе и системе социального страхования в целом. Сюда можно добавить и то, что нынешняя формула расчета социальной помощи спорна. По мнению В. Кантаржи, социальная помощь сейчас рассчитывается, исходя из разницы между общим доходом и минимально гарантированным ежемесячным доходом. То есть, доходы от переводов денег из-за рубежа от мигрантов никак не учитываются.

ОТСУТСТВИЕ АЛЬТЕРНАТИВЫ

Выходом для работающих за рубежом граждан может стать частный пенсионный фонд. По мнению экспертов, опыт показывает, что частные пенсионные фонды дают ряд преимуществ. В развитых странах население именно им оказывает большее предпочтение. Для Молдовы на нынешнем этапе они могли бы стать хорошим инвестиционным лекарством. Согласно принципам деятельности частных пенсионных фондов Европы, сумма, полученная от человека, будет ему возвращена через 20-30 лет, когда он достигнет пенсионного возраста. То есть, капитал может быть реинвестирован на долгосрочный период. Но у нас в Молдове частная пенсионная система пока неразвита.

ОТЧИСЛЕНИЯ В СТРАНЕ ПРЕБЫВАНИЯ

По мнению экспертов IDIS, альтернативные пути должны развиваться политическими методами, необходимо заключать как можно больше двусторонних договоров с тем, чтобы легализовать деятельность мигрантов за рубежом, кото-

рые, вернувшись на родину, смогли бы получать пенсию от страны, где они были заняты.

Если говорить о межправительственных соглашениях в сфере социальной безопасности, то в таком случае пенсия гастарбайтера, осуществляющего отчисления в стране пребывания, может стать довольно высокой. Мигрант сможет получать пенсию по формуле, рассчитанной в стране пребывания. Молдавские власти приложили в этом смысле немало усилий – уже заключен ряд соглашений с некоторыми государствами. Принципом соглашений является то, что человек, вернувшись на родину, не теряет заслуженную пенсию и будет получать ее в стране, где он работал. Все же, как было отмечено выше, молдаване не стремятся делать отчисления в стране пребывания.

РИСКУЮТ НЕ ТОЛЬКО ГАСТАРБАЙТЕРЫ

Вернемся к минимуму, гарантированному государством. Основной угрозой для государства являются и гастарбайтеры, которые вернувшись в страну, при отсутствии пенсии будут вынуждены обращаться за социальной помощью в размере 90 лей ежемесячно. Кажется, что сумма невелика, но если ее потребуют сотни тысяч людей, это станет серьезным бременем для государственного бюджета. Добавьте сюда и то, что согласно некоторым оценкам, число лиц, претендующих на минимальную пенсию в отсутствие трудового стажа, будет постоянно расти. Публичный бюджет уже ощущает последствия старения населения. По мнению авторов доклада, соотношение между активным населением и населением пенсионного возраста уже угрожающее. Эксперты считают, что если еще 20 лет сохранится темп миграции, то положительных изменений ждать не придется, пенсионная система подвергнется серьезной опасности.

Есть, правда, идея обязать гастарбайтеров делать отчисления в пенсионный фонд, но на практике это невозможно, хотя бы потому, что нет необходимых для этого рычагов, да и выглядит это как нарушение прав человека. Таким образом, образовался порочный круг – с одной стороны, гастарбайтеры не верят в нынешнюю пенсионную систему, а с другой – государство не предлагает иной альтернативы.

Гэбриел КЭЛИН

Молдова заняла четвертое место в мире по объемам денежных переводов из-за рубежа

Как передает «ИНФОТАГ», об этом свидетельствует новый доклад Всемирного банка о миграции и развитии, в котором Таджикистан лидирует в списке 10 государств, самых зависимых от денежных переводов.

Согласно исследованию, в 2010 г. молдавские гастарбайтеры перечислили на родину свыше \$1,3 млрд, что составляет более 23% ВВП.

У Таджикистана объем переводов равен 31% ВВП, Лесото – 29%, Самоа – 25%. Первую пятерку стран замыкает Киргизия, где объемы переводов из-за границы достигают 21% ВВП.

Больше всего денег в Молдову перечислили соотечественники, работающие в России – почти \$440 млн. На втором и третьем месте – Италия и Украина. Порядка \$80 млн поступали из США и \$60 млн – из Румынии.

По данным ВБ, за пределами Молдовы трудаются около 800 тыс. ее граждан, из которых 300 тыс. – в России, 170 тыс. – в Украине, более 100 тыс. – в Италии, 40 тыс. – в Румынии, 25 тыс. – в США.

Эксперты Всемирного банка прогнозируют, что 2011 г. объем денежных переводов в Молдову из-за рубежа превысит \$1,5 млрд. На конец октября он равнялся \$1,118 млрд.

В числе ведущих стран по объемам поступающих официально зарегистрированных денежных переводов – Индия с \$58 млрд, Китай – \$57 млрд, Мексика – \$24 млрд и Филиппины – \$23 млрд.

В последние годы, по прогнозам Всемирного банка, объемы денежных переводов будут увеличиваться: в 2012 г. – на 7,3%, в 2013 г. – на 7,9%, в 2014 г. – на 8,4%.

Андрей ЗБАНКЭ: «Товарооборот Молдовы с Украиной и Румынией увеличится за счет сельхозпродукции»

Товарооборот Молдовы с Румынией и Украиной увеличится за счет активизации торговли сельскохозяйственной продукцией в рамках проекта «Содействие в торговле продуктами сельского хозяйства посредством Черного моря». Об этом корреспонденту «ИНФОТАГ» сообщил директор отдела агробизнеса и маркетинга Национальной федерации сельхозпроизводителей Agroinform и координатор проекта Андрей Збанкэ.

По его словам, участниками проекта стали Agroinform, Фонд развития малого и среднего бизнеса (Галац, Румыния), Фонд поддержки предпринимательства в Одесской области.

«Проект призван способствовать экономическому и социальному развитию Молдовы, Украины (Одесская область – Измаил, Одесса и Котовск) и Румынии (уезды Галац и Констанца). Его главная цель – продвижение оптовой торговли в зоне Черного моря», – рассказал Збанкэ.

Сотрудничество между участниками проекта будет осуществляться через информационный портал www.agrimarket-blacksea.com, где разместят базы данных компаний, торговые предложения, аналитические исследования и мониторинг цен десяти оптовых рынков в Молдове, Румынии и Украине.

«Через интернет-ресурс участники смогут находить нужные коммерческие предложения, вести переговоры, заключать сделки онлайн. Проект финансируется Европейским Союзом в рамках программы «Black sea-2007-2013», и предположительно более 100 тыс. человек из Румынии, Молдовы и Украины станут его участниками», – сообщил Збанкэ.

Проект стартовал в ноябре 2011 г. До 1 марта 2012 г. будут разрабатывать портал, после чего начнется непосредственное внедрение проекта путем проведения бизнес-форумов, выставок, презентаций.

S.A. «Drumuri Cantemir»

Anunță acțiunarii săi, că în temeiul deciziei Consiliului societății din 20 decembrie 2011, organul executiv al societății anunță convocarea adunării generale extraordinare a acțiunariilor S.A. «Drumuri Cantemir» cu sediu în or. Cantemir str. Boris Glavan 22 cu prezența acțiunariilor. Adunarea generală extraordinară a acțiunariilor S.A. «Drumuri Cantemir» Va avea loc pe data de 5 ianuarie 2012, ora 11-00 pe adresa: or. Cantemir str. Boris Glavan 22 în incinta clădirii administrative.

ORDINEA DE ZI:

1. Privind majorarea capitalului social al societății prin înregistrarea emisiei suplimentare de acțiuni și aprobarea hotărârii privind majorarea capitalului social.
2. Aprobarea rezultatelor emisiei suplimentare de acțiuni și a listei subscrătorilor
3. Aprobarea modificării statutului societății „Drumuri- Cantemir“.
4. Aprobarea listei persoanelor, care au dreptul la semnarea documentelor în organele de stat.
5. Cu privire la evaluarea patrimoniului societății.
6. Reorganizarea – fuziunea societății.

Lista acțiunariilor cu drept de participare la adunare va fi întocmită conform situației la data de 20 decembrie 2011.

Pentru participarea la adunare acțiunarii- persoane fizice vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții acțiunariilor vor prezenta buletinul de identitate și procură autenticată în modul stabilit.

Acțiunari pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi începând cu 27 decembrie 2011, orele 9-00-12-00 de luni pînă vineri, pe adresa: or. Cantemir str. Boris Glavan 22, tel: 2-24-45

Forma de desfășurare “Cu prezența acțiunariilor”.

Виктория Котич:

«У нас должна существовать общая концепция профессионального обучения»

Одной из главных проблем, с которой сталкивается национальная экономика, является недостаточная квалификация трудовых кадров. О причинах сложившейся ситуации можно говорить долго, и для выхода из нее необходимо принимать неотложные меры. Центр непрерывного обучения Торгово-промышленной палаты Республики Молдова (ТПП) предлагает решения данной проблемы. Об этом мы поговорили с директором центра Викторией Котич.

— Почему Торгово-промышленная палата взяла на себя функцию по профессиональному обучению в то время, когда у нас существует большое количество институтов профессионального образования?

— Мне не раз задавали этот вопрос. Необходимо понять, что ТПП функционирует на основе закона о ТПП, и одной из основных задач центра, указанных в данном законе, является именно непрерывное формирование и повышение квалификации работников членов ТПП. На сегодняшний день членами ТПП являются около 1500 экономических агентов, предприятий со всех районов республики. Торгово-промышленная палата открыла 9 филиалов и представительство. Членство в ТПП является добровольным, хотя в Германии, являющейся самым главным нашим партнером, участие в подобном центре является обязательным. Тем не менее, мы намерены оказывать услуги по повышению квалификации/непрерывному обучению работникам всех предприятий, а не только членов ТПП, осознавая, что это необходимо всем предприятиям. Именно по этой причине в 2005 году ТПП создала Центр непрерывного обучения. Собственно говоря, мы начали свою деятельность в конце 2007 года. На данный момент в центре на постоянной основе работают восемь человек, включая немецкого эксперта в области непрерывного обучения и профессионального образования, который приехал к нам из Международного центра миграции и развития – организации из Германии, с которой мы сотрудничаем. В том, что касается непрерывного повышения квалификации, деятельность палаты осуществляется двумя путя-

ми: обучением и сотрудничеством с отраслевыми министерствами в целях улучшения законодательной базы.

— Возможно ли, что деятельность была бы более эффективна, если бы она осуществлялась при более тесном сотрудничестве министерства образования, министерства труда?

— В любом случае нам необходимо развивать государственно-частное партнерство в этой области, поэтому ТПП выступила с инициативой подписания меморандума сотрудничества между ТПП и министерством образования, основанного именно на аспекте профессиональной подготовки кадров. В дальнейшем в меморандум было включено и министерство экономики, была создана рабочая группа. На сегодняшний день меморандум находится в процессе разработки, и

мы надеемся, что он будет подписан в скором времени. Речь идет не столько о разграничении функций, сколько об определении задач каждого из партнеров. В настоящее время Центр по непрерывному обучению осуществляет подготовку по 15 областям. С ноября 2010 года по ноябрь 2011 года мы организовали 60 мероприятий по непрерывному обучению, в которых приняли участие 380 человек. Работники предприятий, а также людей, изъявивших желание

пройти обучение за собственный счет.

— Как вы считаете, действительно ли ваши услуги приносят свои плоды?

— Мы считаем, что наша деятельность не напрасна, так как даже предприятия, воспользовавшиеся нашими услугами, обращаются к нам с просьбой провести тренинги, семинары по повышению квалификации персонала. Проведение таких курсов целесообразно, так как они ориентированы на практику. Люди не приходят к нам слушать лекции и делать конспекты, мы приглашаем инструкторов, экспертов, людей, имеющих теоретическую подготовку, но которые практикуют свою деятельность. Например, если речь идет о тренинге по продажам, мы приглашаем человека, имеющего опыт в данной области.

— Вы приглашаете иностранных экспертов или местных?

— Мы приглашаем в том числе иностранных экспертов, но большинство – граждане Республики Молдова. Кстати, одним из направлений нашей деятельности является обучение инструкторов, и в связи с этим мы часто объявляем конкурс экспертов из Германии, Австрии, Украины. В этом случае акцент ставится на методике обучения, чтобы учащиеся данных курсов могли улучшить свои знания методики, педагогики и т. д. Курсы прослушиваются даже преподавателями колледжей, университетов, профучилищ. Например, летом мы организовали тренинг для преподавателей и мастеров профессиональных училищ по эффективному найму выпускников профильных училищ, чтобы те, в свою очередь, соответствующие готовили учеников к данному процессу.

— Как человек, знающий данную проблематику, скажите, почему так тяжело, все-таки, идет реформирование профессионального образования, хотя рынок ждет и требует качественных перемен?

— На данный момент мне сложно сформулировать ответ, который удовлетворил бы всех, но если говорить в целом, то речь идет о уровне культуры нашего общества, и о привлекательности профессионального образования в общем. Тем не менее, я считаю, что успехом является то, что на всех уровнях осознается нехватка качественного профессионального образования и высказываются намерения о внесении ряда изменений.

— Со стороны государства наблюдалась явное безразличие по этому вопросу, а со стороны бизнеса – недоверие и некоторые опасения. Идея палаты обрушить пирамиду и побудить бизнес-среду проявить инициативу в проведении соответствующих изменений очень хорошая, но вопрос в том, насколько она осуществима?

— Бизнес-среда фактически разделилась на два лагеря. Все согласны с тем, что необходимы изменения в области профессиональной подготовки. Есть люди, предпринимающие конкретные действия по решению данной проблемы: сотрудничают с профессиональными училищами, берут на практику учеников. Другие же утверждают, что их действиям препятствует законодательство, что уровень учеников невысок, что не хотят учиться. Все же, хотя мнения разделились, каждый старается или намерен что-то сделать. Наша миссия состоит в объединении данных усилий для достижения ощущимых результатов.

— Какие именно действия вы предпринимаете в этой области?

— Мы делаем все, что в наших силах. Мы вносим свои предложения в процесс разработки Кодекса об образовании. Помимо этого, уже на протяжении нескольких лет при сотрудничестве с Союзом ремесленников из города Кобленц (Германия) мы осуществляем проект по подготовке ремесленников по трем областям: строительство, общественное питание и мехатроника. Были оборудованы

лаборатории в помещениях профессиональных училищ, куда экономические агенты посыпают своих работников для повышения квалификации с последующим получением сертификата. Сейчас мы намерены внедрить похожий проект, а это значит оборудовать другие лаборатории для обучения, но уже в дерево- и металлообрабатывающей областях. Также, я уже говорила о Меморандуме сотрудничества с министерством образования и министерством экономики, на который мы возлагаем большие надежды. В Центре непрерывного обучения мы практикуем повышение квалификации мастеров по профессиональному обучению для предприятий. Помощью данной практики мы призываем предприятия быть более открытыми для профессиональных училищ в том, что касается теоретической/практической подготовки и принятия на работу молодых специалистов для более быстрой адаптации и найма в данное предприятие. У нас еще много планов, мы не собираемся останавливаться на достигнутом.

— Есть ли у вас предложения по повышению квалификации и выпускников высших учебных заведений?

— Наша деятельность – тренинги, семинары – направлена на работников предприятий, у большинства которых, так или иначе, есть высшее или среднее специальное образование. Но независимо от уровня образования служащих, мир развивается, появляются новые технологии, новые методы, которые в любом случае нужно изучать и применять на практике. Нельзя оставаться на уровне знаний высшего образования, которое ты получил 20 лет назад – именно на это направлена наша деятельность непрерывного образования.

— Что должно произойти, чтобы партнерские отношения между частным и публичным секторами состоялись в сфере профессионального образования?

— Мы наблюдаем ситуацию, когда бизнес ожидает поддержку со стороны государства, а государство в свою очередь ждет чего-то от бизнеса. Сфера бизнеса должна быть более вовлеченней в процесс разработки стандартов, резюме, должна говорить, что ей конкретно необходимо. С другой стороны, кому говорить, если никто не спрашивает, если никого это не интересует?

— Значит, проблема заключается в отсутствии контакта?

— Естественно. Поэтому ТПП считает необходимым наладить и расширить государственно-частный диалог, который передаст в длительное партнерство. Конечно, на данный момент каждый тем или иным способом решает свои проблемы. Однако абсолютно очевидной является необходимость при участии всех игроков рынка создать общее видение того, кем хотим быть и как это осуществить, создать обобщенную концепцию профессионального образования, соответствующую специфике нынешнего экономического положения, социальных условий, и только тогда, возможно, ситуация, наконец-то, сдвигается с места.

Беседовала Анна СТРУЦА

Европейские банки уходят из Восточной Европы

Десятки банков еврозоны в последние годы выделяли Восточную Европу как один из наиболее интересных регионов, надеясь обуздать быстрорастущие рынки с невысоким уровнем конкуренции в финансовом секторе. Однако, с началом банковского кризиса в Европе, капиталы финансовых организаций ринулись в обратном направлении.

Банки поспешно отступают из ранее "успешного" региона, так как вынуждены в условиях ограниченных ресурсов сконцентрироваться на своих внутренних рынках. Это провоцирует напряженность на рынках, западные инвесторы уверены, что экономики стран Восточной Европы, которые до сих пор держатся достаточно хорошо, несмотря на кризис, могут стать его новыми жертвами.

"По крайней мере, это говорит о том, что темпы роста кредитования в Восточной Европе будут оставаться очень низкими. Но, на мой взгляд, есть значительные и недооцененные риски возможности проявления нового кредитного кризиса", – сказал Нил Ширинг, главный экономист по развивающимся рынкам Capital Economics.

Одним из наиболее ярких примеров является ситуация в Польше и Турции. Если ранее это были страны, за которые западные инвесторы готовы были вести ожесточенную конкурентную борьбу, то сейчас, по меньшей мере, 7 крупных европейских банков продали или выставили на продажу свой местный бизнес. Также стало известно, что КВС может расстаться со своим бизнесом в Польше.

2 из крупнейших банков Европы – немецкий Commerzbank AG и итальянский UniCredit SpA – сообщают, что планируют свернуть или снизить масштабы кредитования в некоторых странах Восточной Европы, которые ранее были одними из наиболее приоритетных направлений. Оба банка вынуждены идти на такие меры из-за серьезного давления регуляторов. Ранее стресс-тесты Европейского управления по банковскому надзору выявили, что европейские банки должны увеличить свой капитал на 114,7 млрд, в том числе и Commerzbank, на долю которого выпала необходимость увеличить собственный капитал на 5,3 млрд евро.

Ситуация может даже принимать характер истерии: например,

в прошлые выходные жители Латвии массово снимали свои средства из шведских банков. Причиной тому стали слухи о проблемах этих финансовых учреждений с финансированием. Пострадали Swedbank, Nordea и SEB. Причем из банкоматов Swedbank было выведено в 7 раз больше обычного. Однако официальные лица заявляют, что реальной угрозы нет, а появившиеся слухи не имеют под собой оснований.

В Болгарии, Хорватии, Македонии, Польше, Румынии и Сербии в общем объеме активов банковской системы около 20% принадлежат банкам со штаб-квартирами в Греции, Ирландии, Италии, Португалии или Испании, которые являются наиболее проблемными странами Европейского Союза. Крупные австрийские банки, в том числе Erste Group Bank AG и Raiffeisen Bank International AG, фактически создали одну из крупнейших сетей филиалов в Хорватии, Чехии и Венгрии. Долговой кризис вынуждает регуляторов невольно распутывать эту сеть проникновения банковских капиталов, что может привести к полной остановке трансграничного кредитования.

Жесткие требования, предложенные новым пакетом международных банковских нормативов базельского комитета под названием Basel III, серьезно ударили по европейской финансовой системе. Банки должны будут увеличить уровень капитала, а кредитование, очевидно, снизится по

сравнению с текущими уровнями. А поскольку малый и средний бизнес в случае кризиса ликвидности будет испытывать особенно острую нехватку средств на фоне отсутствия доступа к кредитным ресурсам, именно этот сектор и пострадает, хотя основная масса рабочих мест сконцентрирована в этом сегменте. В случае развития подобного сценария, уровень безработицы будет крайне высоким, что поставит крест на восстановлении экономики.

Банки Великобритании, такие как HSBC Holdings PLC и Lloyds Banking Group PLC, рассматривают возможность ухода из десятков стран мира для укрепления структуры своего капитала и увеличения уровня базового капитала. Французские банки, такие как BNP Paribas SA и Societe Generale SA, выводят свои деньги из проектного финансирования и кредитования других видов деятельности, чтобы укрепить свои балансы.

Нет ничего удивительного в том, что сейчас мировые рынки сотрясают новости о том, что европейским банкам необходимы значительные суммы для докапитализации. Банки вынуждены окончательно «сесть на диету», свернуть проекты и избавиться от активов на 1,6 трлн евро в ближайшие несколько лет, ограничив предоставление кредитных линий для потребителей и компаний примерно на 1,2 трлн евро, что составляет около 3-5% от общего объема выдаваемых в Европе кредитов.

Сразу ничего не изменится. Праздничный удар молотка услышит лишь фондовый рынок – порадует ростом, как это было в 2003 г., когда агентства впервые присвоили России инвестиционный рейтинг. Формально женевское приглашение вступит в силу через полгода, и только тогда начнут снижаться импортные пошлины – постепенно, в три этапа.

В первые три года подешевеют импортные машины, техника и продукты. К 2013-му пошлина на новые автомобили упадет с 30 до 25 процентов, к 2019-му – до 15. 70 процентов медикаментов в аптеках импортные, – тарифы на их ввоз уменьшат втрое: с 15 до 5 процентов. Резко подешевеет сотовая связь – в 2015 г. в Россию придут зарубежные операторы. Самый длинный переходный период – 8 лет – для мяса птицы, государство будет сдерживать обвал цен на продукты специально.

Россия вступила в ВТО

В Женеве в пятницу произошло событие, которое подвело итог под 18-летними переговорами России о вступлении во Всемирную торговую организацию. Участники министерской конференции одобрили присоединение страны к ВТО. После подписания протокола Госдуме останется только ратифицировать необходимый пакет документов – и Россия станет полноправным членом организации. За долгие годы переговоров Москве удалось отстоять большую часть своих требований.

До рекорда Россия не дотянула – дальше нее в ВТО вступает лишь Алжир. Но 18 лет переговоров – это вся новейшая история страны: Россия начала предпринимать попытки сразу после отмены талонов на сахар.

Страницу подготовила Ольга ГОРЧАК

Экс-руководителям Fannie Mae и Freddie Mac предъявлено обвинение в махинациях

Комиссия по ценным бумагам и биржам (SEC) США обвинила в обмане шесть экс-руководителей агентств ипотечного кредитования Fannie Mae и Freddie Mac, сообщает Reuters. В искомом заявлении говорится, что с целью получения прибыли обвиняемые намеренно вводили в заблуждение государственные органы и налогоплательщиков, предоставляя неверные данные отчетности и не сообщая о всех рисках, связанных с получением субстандартных кредитов.

Список обвиняемых возглавляют Даниэль Мадд и Ричард Сайрон – бывшие исполнительные директора Fannie Mae и Freddie Mac, соответственно. Пока что они стали самыми высокопоставленными лицами, которых финансовый регулятор намерен привлечь к ответственности в связи с финансовым кризисом 2008 г. По мнению властей, именно они допустили чрезмерное разрастание ипотечного пузыря с конца 2006 г.

По имеющимся данным, по состоянию на 2007 г. Fannie Mae занимала объем выданных ненадежным заемщикам кредитов с 43 млрд долл. до 4,8 млрд. В свою очередь Freddie Mac показывал, что на тот же период в своем портфеле имел не более 11% кредитов, выданных по программе субстандартных ипотечных займов, однако, по мнению экономистов SEC, такие активы составляли не менее 18%.

Напомним, крупнейшие американские ипотечные агентства Fannie Mae и Freddie Mac наиболее сильно пострадали от финансового кризиса в 2008 г. В конечном итоге министерству финансов США пришлось прибегнуть к национализации компаний в начале глобального финансового кризиса.

Шведский суд признал Saab банкротом

Шведский автопроизводитель Saab признан банкротом. Соответствующее решение суда было вынесено вечером в понедельник, 19 декабря, на основании заявления от владельца бренда, компании Swedish Automobile.

Следующим шагом в деле Saab станет проведение публичных торгов для того, чтобы погасить задолженность шведского автопроизводителя по заработной плате рабочим завода в Тролльхаттане. Порядка 3,7 тыс. человек до сих пор не получили зарплату за ноябрь. Также после проведения процедуры банкротства компания сможет воспользоваться государственными гарантиями.

Saab, стоявший на грани банкротства, попытались спасти китайские компании Pang Da (позже была заменена Китайским национальным банком) и Youngman, предложив сначала выкупить 100%, а затем 48% акций компании. Однако эти попытки были пресечены бывшим владельцем Saab концерном General Motors, имеющим право на технологию шведского автопроизводителя. После того, как GM в очередной раз повторил свои угрозы о заморозке лицензий в случае продажи Saab китайцам, компания объявила о начале процедуры банкротства.

Компания Swedish Airplane Company (SAAB) была основана в 1937 году, она изначально специализировалась на производстве бомбардировщиков и истребителей. Серийное производство автомобилей марки Saab началось в конце 1949 года. Saab успел снискать себе славу одного из самых популярных брендов в мире. Однако с 2004 года компания постоянно терпела убытки. Автоконцерн в 2010 году спасла сделка со Spyker Cars, выкупившей Saab у GM. В число акционеров также хотел войти российский олигарх Владимир Антонов, однако против этого выступил сперва General Motors, а затем и кредиторы.

Саммит последней надежды

Саммит Европейского Союза 8-9 декабря проходил в тревожной атмосфере. Накануне созыва саммита министр европейских дел Франции Жан Леонetti заявил: «Ситуация тяжелая. Евро может взорваться, а Евросоюз – развалиться, что может стать катастрофой не только для Европы и Франции, но и для всего мира».

Масла в огонь подлил и новый руководитель ЕЦБ Марио Драги. Европейский центральный банк не считает возможным осуществление широко обсуждаемой меры по выводу еврозоны из долгового кризиса – представление средств Международному валютному фонду для кредитования проблемных стран еврозоны. «Юридически это очень сложно», – говорит глава ЕЦБ.

С общим планом спасения еврозоны подошли к саммиту Германия и Франция.

В штыки встретил план британский премьер-министр Дэвид Кэмерон, который в качестве платы за возможную поддержку потребовал освобождения Великобритании от ряда положений, регулирующих финансовый рынок ЕС.

В результате Бюджетно-налоговый союз, на котором настаивали Берлин и Париж, был принят, но в усеченном варианте: помимо Великобритании от соглашения отказались Венгрия, Чехия и Швеция, то есть страны, имеющие собственные валюты. Болгария, Латвия, Литва и Румыния, также имеющие национальные валюты, пообещали в союз вступить, но позже.

Таким образом, Европа формально осталась единой, но в действительности раскололась, хотя не на юг и север, как предполагалось ранее.

Новый Бюджетно-налоговый союз будет выглядеть следующим образом. Евросоюз предоставит МВФ дополнительные средства на сумму в 200 млрд евро, чтобы повысить его возможности в оказании помощи проблемным странам зоны евро, сообщил президент ЕС Херман ван Ромпей. «В краткосрочной перспективе мы приняли решение о запуске европейского механизма финансовой стабильности в 2012 году, объем доступных средств составит 500 млрд евро», – заявил президент. Он также подчеркнул, что саммит «принял ключевое решение отказаться от подключения частного сектора к финансированию стабилизационных усилий зоны евро».

Центральный банк ФРГ (Бундесбанк) готов предоставить Международному валютному фонду кредит в размере до 45 млрд евро для представления дополнительных займов странам еврозоны.